

Osavuosisikatsaus 1.1.-31.8.2021

Kouvolan kaupunki

Kaupunginhallitus 4.10.2021

Sisällysluettelo

1	Yleisosa	1
1.1	Kouvolan toimintaympäristö	1
1.2	Taloudelliset lähtökohdat	2
1.3	Kaupungin taloudellinen kehitys.....	3
2	Henkilöstö	7
3	Käyttötalousosan toteutuminen	11
3.1	Yhteistoiminta	11
3.2	Konsernipalvelut	13
3.2.1	Tarkastuslautakunta	13
3.2.2	Kaupunginhallitus	14
3.3	Sivistys	17
3.3.1	Kasvatus- ja opetuslautakunta	17
3.3.2	Liikunta ja kulttuurilautakunta.....	21
3.4	Tekniikka ja ympäristö	24
3.4.1	Tekninen lautakunta	25
3.4.2	Kymen Jätelautakunta	33
4	Yhteenveto käyttötalouden toteutumisesta.....	35
5	Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	36
6	Investointiosan toteutuminen	39
7	Rahoitusosan toteutuminen	45
8	Konserniyhteisöt	47
9	Investointien seurantalomakkeet.....	55

1 Yleisosa

1.1 Kouvolan toimintaympäristö

Väestö

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan elokuun lopussa Kouvolassa oli 80 837 asukasta, mikä on 350 asukasta vähemmän kuin vuodenvaihteessa. Tämä johtuu siitä, että luonnollinen väestökehitys on negatiivinen ja myös alkuvuoden muuttovoitto on kääntynyt muuttotappioksi. Tämä oli odotettavaa, sillä elokuussa muuttotappio on aina suurimmillaan, kun nuoret lähtevät Kouvolasta muualle opiskelemaan.

Työ

Elokuun lopussa 2021 Kouvolassa oli 3 829 työtöntä työnhakijaa. Työttömien lukumäärän osalta on palattu koronapandemiaa edeltäneeseen aikaan. Vastaavaan aikaan 2019 työttömien lukumäärä oli 3 873, kun 2020 elokuun lopussa oltiin vielä 4 950 työttömässä. Työttömyysaste, eli työttömien osuus työvoimasta vuonna 2019 oli 10,3 %, kun se nyt on 10,5 %. Työttömiä on nyt lukumääräisesti hiukan vähemmän, mutta työttömien osuus työvoimasta puolestaan on hiukan kasvanut. Kouvolan tilanne on kuitenkin koko maan keskiarvoa (10,7 %) parempi.

Työllisyyden myönteinen kehitys on jatkunut koko vuoden, ja työllisyystilanne on parantunut kaikissa ikäryhmissä. Sekä nuorten, alle 25-vuotiaiden ryhmässä, että yli 50-vuotiaiden ryhmässä työttömyys on vähentynyt. Näissä ryhmissä muutokset työllistymisen suunnassa näkyvät tyypillisesti nopeimmin. Ainoa työttömien ryhmä, jossa kehitys on heikkenevä, on pitkäaikaistyöttömien määrä. Pitkäaikaisyöttömiä oli elokuun lopussa 1 403 henkilöä, kun vuoden takainen määrä oli 1 023 henkilöä.

Avoimia työpaikkoja oli elokuun lopussa 901 paikkaa, vuosi sitten paikkoja oli avoinna 588. Avoimet työpaikat ovat siis lisääntyneet huimat 53 % vuoden takaisesta. Avomien työpaikkojen määrä nousi eniten rakennustyöntekijöiden ja korjaus- ja valmistustyöntekijöiden ammattiryhmissä. Nousua oli myös palvelu- ja myyntityöntekijöiden työpaikoissa, sekä asiantuntijoiden paikoissa.

Kouvolan kaupunki tarjosi kesätyöpaikan 196 nuorelle, lisäksi kesätyöseteleitä jaettiin yhteensä 274. Kaupungin palkkatukityön elokuun loppuun mennessä on aloittanut 196 työntekijää, joista 21 velvoite-työllistettyä. Täyttämättä olevia palkkatukityöpaikkoja oli 21 kpl elokuun lopussa. Palkkatukitoita ja kesätyöpaikkoja on ollut tarjolla aiempia vuosia enemmän.

Työllisyystilanne siis on parantunut kohisten, kohtaanto-ongelmista puhutaan, ja jopa työvoimapula on vilahdellut keskusteluissa. Myönteinen kehitys on helpottava uutinen, mutta Suomen työllisyyskehitykselle tyypilliset rakenteelliset ongelmat nousevat pinnalle myös Kouvolassa. Pitkäaikaistyöttömyyden 14 % kasvu vuoden takaisesta kertoo karua kieltä siitä, että suhdannekäänteet jättävät jälkeensä vaikeasti työllistyvien ryhmän, joiden kohdalla paluu työhön on vaikeaa. Kouvolassa myös työvoiman määrä jatkaa pienentymistään. Kahden prosentin lasku työvoimassa vuoden aikana ei näytä suurelta, mutta kun kunnan elinvoiman tekijöinä ovat työssäkäyvät kuntalaiset, niin tältä osin kehityssuunta on huono. Vetovoiman ja pitovoiman kehittyminen alueella vaikuttaa verotulojen kautta kaikkiin kuntalaisiin. (Lähde: Kaakkois-Suomen työllisyyskatsaus, elokuu 2021, Kaakkois-Suomen ELY-keskus.)

Asuminen

Kouvolassa on yhteensä noin 51 400 asuntoa. Asunnot jakautuvat siten, että omakoti- ja paritaloissa asuntoja on noin 24 800, rivitaloissa noin 6 700, kerrostaloissa noin 18 100 asuntoa ja muissa rakennuksissa sijaitsee yhteensä noin 1 800 asuntoa. Kouvolan asuntorakentaminen keskittyy voimakkaasti keskustaajamiin palveluiden läheisyyteen. Myös palveluasuntorakentaminen keskittyy keskustaajamiin erityisesti ydinkeskustan ja Kuusankosken keskustojen tuntumaan.

Kouvola on aktiivisten kaupunki. Asumisessa tämä tarkoittaa sitä, että kaupunki tarjoaa monipuolisia asumisen muotoja laajalla tonttitarjonnalla. Asuinalueet yhdistyvät toiminnallisesti toisiinsa aktiivisuuden kannustavalla ulkoilureittiverkostolla. Kymijoen ulkoilureitin puuttuvat osat valmistuvat vuoden

2021 aikana, jolloin reitti tulee tavoittamaan yhä enemmän kaupunkilaisia ja yhdistämään asuinalueita toisiinsa. Lisäksi tarkastellaan olevien reittien välisiä yhteystarpeita ja niiden toteuttamismahdollisuuksia.

Kouvola edistää ranta-asumista vuoden 2021 alussa käynnistyvällä kaksivuotisella projektilla. Kaupunginhallituksen linjaamien pysyvän ranta-asumisen periaatteiden pohjalta tullaan laatimaan ja päivittämään rantayleiskaavoja siten, että pysyvän asumisen mahdollistavia rakennuspaikkoja muodostuu nykyistä enemmän kaupungin alueelle. Yhdyskuntarakenteen kannalta suotuisilla alueilla kuten kylien ja peruspalveluiden läheisyydessä päivitetään kaavoja pelkästään loma-asumisen sallivasta myös ympärivuotisen asumisen sallivaksi.

Vuoden alusta elokuun loppuun uusille omakotitaloille on myönnetty edelleen eniten rakennuslupia Kouvolan Kalalammen/Lohitien kaava-alueelle, yhteensä yhdeksän (9) rakennuslupaa. Kouvolan keskustan tuntumaan postinumeralueelle 45100 on myönnetty viidelle (5) omakotitalolle rakennuslupa. Kaikkiaan Kouvolassa omakotitaloille on myönnetty ajanjaksolla 22 rakennuslupaa. Pientalotontteja on luovutettu yhteensä 17 ja varauksia on tehty 17 tontille. Ajanjaksolla ei ole myönnetty rakennuslupia uusille rivitaloille tai kerrostaloille.

1.2 Taloudelliset lähtökohdat

Yleinen taloudellinen tilanne

Vuoden 2021 keväästä lähtien talous on toipunut nopeasti. Valtiovarainministeriö arvioi bruttokansantuotteen kasvuksi 3,3 % vuonna 2021. Talouskasvun arvioidaan edelleen pysyvän vahvana, kun elpyminen jatkuu erityisesti niillä toimialoilla, joita rajoitukset ovat koskeneet pisimpään. Edelleen covid-19-epidemian kehitykseen, virusmuunnoksiin sekä rokotekattavuuteen liittyvä ennalta-arvaamattomuus luo ennusteeseen epävarmuutta. Työllisyyden kehitys on ollut positiivista. Kesäkuussa 2021 työllisiä oli Tilastokeskuksen mukaan 2,1 % enemmän kuin vuoden 2020 lopussa. Työllisyysasteen arvioidaan nousevan 72,4 prosenttiin vuonna 2021. Edellä mainitut seikat pienentävät julkisen talouden alijäämää, mutta eivät muuta pidemmän aikavälin tilannetta. (Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, Syksy 2021.)

Keskuspankkien rahapoliittinen elvytys on ollut suuruusluokaltaan ennennäkemätöntä. Globaalissa taloudessa vahvin pandemiasta elpymisvauhti näyttäisi olevan hieman hidastumassa ja keskuspankkien tulevia toimia odotetaan mielenkiinnolla. Rokotuksien edistyessä ja vakavien tautitapausten vähentyessä talouksia on päästy avaamaan, joskin deltavariantti on jarruttanut varsinkin palvelusektorin kehitystä. Yhdysvaltain keskuspankki FED on joutunut hieman lykkäämään rahapoliittikan normalisointin aikatauluaan. Euroopan keskuspankki EKP on ottanut varovaisia ensiaskelia pitkällä rahapoliittikan normalisointipolulla ilmoittamalla tulevansa keventämään pandemian takia perustetun PEPP-bon-diosto -ohjelman kuukausiostoja. Euroalueen nykyiset pehmeät inflaationäkymät pakottavat kuitenkin EKP:n vielä jatkamaan elvytyslinjalla ja näillä näkymin ohjauksorkojen nostoja saadaan odottaa vielä tovi. Tällä hetkellä markkinat hinnoittelevat ensimmäistä koronnostoa vuoden 2024 alkupuolelle ja nostotahdin ennustetaan olevan niin verkkainen, että 6 kk euribor kääntyisi plusmerkkiseksi vasta vuonna 2026. Pitkillä koroilla on lyhyitä korkoja enemmän liikkumavaraa.

Kuntatalous

Kuntataloudessa on näkynyt vahvasti kahden viimeisen vuoden poikkeuksellisuus. Vuoden 2019 erittäin negatiiviset talousluvut muuttuivat vuoden 2020 positiivisiin tuloksiin. Vuoteen 2020 vaikutti kuntakentällä selkeästi valtion kunnille osoittamat koronatuot. Kunnat ovat tehneet myös paljon erilaisia sopeuttamistoimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi. Vuoden 2021 näkymät ovat kuitenkin vielä osittain epäselvät. Valtion koronatuot, kuten myös kuntien koronakulut, jatkuvat vuonna 2021, mutta on näkemyseroja siitä miten valtion lupaamat täysimääräiset koronakorvaukset toteutuvat. Lisäksi hyvinvointialueiden tuleva rahoituksen määrittely heijastuu vuosiin 2021 ja 2022. Vuoteen 2022 kohdistuu-kin kuntien näkökulmasta paljon menopaineita, mutta vähän tulojen lisäyksiä. Myös kuntien pitemmän

aikavälin menojen ja tulojen epätasapaino on edelleen nähtävissä. Kuntien erilaisuus korostuu väestöennusteiden sekä muuttoliikkeen myötä, näillä on erittäin suuri vaikutus kuntien taloudellisiin edellytyksiin. (Valtiovarainministeriö, Kuntatalousohjelma vuodelle 2022, Syksy 2021; Kuntaliitto, Pääekonomistin blogi, 5.9.2021.)

1.3 Kaupungin taloudellinen kehitys

Vuoden 2021 tuloksen arvioidaan jäävän alle talousarvion, mutta pysyvän noin 3 milj. euroa positiivisena. Tulojen alituksia sekä menojen ylityksiä tasaa erittäin hyvin kertyvät verotulot, joten vuosikatteen arvioidaan toteutuvat ainoastaan noin 2 milj. euroa muutettua talousarviota heikommin. Koronatilanne sekä siitä toipuminen, loppuvuoden verotulotilitykset sekä Kymsoten kustannusten kehitys määrittävät talouden toteutumisen vuoden 2021 osalta.

Vuotta 2021 varjostaa edelleen koronan, jonka taloudelliset vaikutukset kaupungin omaan toimintaan näkyvät merkittävänä toimintatuottojen alenemana koronasta johtuvien sulkutoimenpiteiden vuoksi. Toimintatuottoja jää kertymättä liikunta- ja kulttuuripalvelujen, varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen sekä joukkoliikenteen lipputulojen osalta. Lisäksi varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutos tulee vähentämään asiakasmaksutuottoja. Kaikkiaan tuottojen arvioidaan jäävän noin 2,4 milj. euroa talousarviota pienemmiksi. Toimintakulujen arvioidaan ylittyvän 15,7 milj. euroa. Oman toiminnan osalta korona on lisännyt erityisesti henkilöstökuluja. Kaupunkitasolla henkilöstökulujen ei kuitenkaan kokonaisuutena arvioida ylittyvän. Merkittävin menojen ylitys tulee Kymsoten palvelusopimukseen, jonka arvioidaan ylittyvän 4,5 milj. euroa. Lisäksi Kouvolalle tulee noin 10,5 milj. euron kustannukset Kymsoten arvioidusta 21,6 milj. euron alijäämästä vuodelta 2021. Kokonaisuutena toimintakate tulee tämän hetken arvion mukaan ylittymään 18 milj. eurolla.

Verotulot ovat kehittyneet positiivisesti yhteisöverojen sekä tuloverojen osalta. Niiden arvioidaankin toteutuvan huomattavasti talousarviota paremmin. Verotuloja tulee vielä muuttamaan vuoden 2021 lopussa tehtävä tuloverojen jako-osuuksien oikaisu kuluvan vuoden osalta. Tämän oikaisun suuruus ei ole vielä tiedossa. Kouvolan ansiotulojen kehitys on ollut erittäin vaatimatonta, verohallinnon ennakkotietojen mukaan vuonna 2020 vai 0,6 % edellisvuotta enemmän. Tästä palkkatulojen muutos oli negatiivinen, -1,6 %, eläketulojen kasvu 2,1 % ja työttömyyskorvauksien kasvu 26,4 %. Ansiotulojen saajien määrän muutos oli negatiivinen -1,1 %, siitä palkansaajien muutos -4,0 % ja työttömyyskorvauksien saajien lukumäärän muutos jopa 56,5 %.

Käyttötalouden talousarviomuutokset tullaan tekemään syksyn aikana ja ne käsitellään kaupunginvaltuustossa marraskuussa 2021.

Tuloslaskelma milj. e	TP 2020	MTA 2021	TOT 8/2020	TOT 8/2021	Tot-% ta	Muutos-% 2021/2020	Muutos € 2021/2020	Ennuste TP 2021
Toimintatuotot	48,4	54,4	29,6	32,4	59,6 %	9,6 %	2,8	52,0
Valmistus omaan käyttöön	1,4	1,7	0,9	0,5	29,3 %	-42,7 %	-0,4	1,7
Toimintakulut	-569,7	-582,0	-358,9	-385,9	66,3 %	7,5 %	-27,0	-597,7
Toimintakate	-519,9	-526,0	-328,5	-353,1	67,1 %	7,5 %	-24,6	-544,0
Verotulot	354,7	357,0	237,8	255,1	71,5 %	7,3 %	17,3	369,0
Valtionosuudet	213,7	190,9	130,1	128,6	67,4 %	-1,1 %	-1,5	193,1
Rahoitustuotot ja -kulut	9,9	8,8	9,9	7,8	88,2 %	-21,8 %	-2,2	10,3
Vuosikate	58,6	30,7	49,4	38,5	125,3 %	-22,1 %	-10,9	28,4
Poistot ja arvonalentumiset	-27,5	-24,0	-15,3	-17,2	71,8 %	12,4 %	-1,9	-25,7
Tilikauden tulos	31,0	6,7	34,1	21,3			-12,8	2,7
Poistoeron muutos	0,1	0,0	0,0	0,2				0,2
Tilikauden yli/alijäämä	31,1	6,7	34,1	21,4			-12,6	2,9
Kertynyt yli-/alijäämä	18,0	24,7						20,9
Toimintakateen muutos-%	-0,6	1,2		7,5				4,6
Vuosikate poistoista, %	212,9	128,0						110,6

1.4 Kouvolan kaupunkistrategia

Strategiset hankkeet

Strategisten hankeaihioiden osalta on jatkettu aihoiden muokkausta kerran kuukaudessa pidetyissä poikkihallinnollisissa hankesynergiakeskusteluissa. Lisäksi digitaaliset palveluprosessit ja sisällöt aihio on mukana kaupungin digiryhmän asialistalla.

Aktiivisen asukkaan kaupunkialue 4.0: Alue on asuntopoliittisessa valmistelussa saanut lisää terävöitymistä keskusta-asumisen ja luonnonläheisen asumisen alueiksi. Elävä keskusta kantoraketissa vaikuttavuustavoitteiksi on muotoutunut muun muassa Lasten ja nuorten keskusta, Aktiivisen asukkaan keskusta sekä Osaamisen ja innovaation keskusta. Alueellisessa kehittämisessä vaikuttavuutta haetaan synergialla eri osa-alueiden kesken: toiminnan tutkimuksellinen kehittäminen, infran rakentaminen sekä turvallisuus- ja viihtyisyystavoitteet nivotaan alueen tulevaisuuskuvaan ja tulevaisuuden toimintaa tukevaksi. Tähän aihioon liittyen on toteutettu kolme ulkoilureitti/luontopolku kohdetta ELY:n kuntien lähivirkistysalueiden kunnostus- ja kehittämisavustuksen turvin. Ratamo-terveysmetsän toiminnalliseen kehittämiseen haettiin ulkopuolista rahoitusta, jota ei saatu. Terveysmetsän investoinnit etenevät suunnitellusti. Yhteisöllistä toimintaa tukee kaupungin valmistelemat Osallisuuden toimintamalli ja Järjestöyhteistyönmalli. Päiväkoti ja kouluinvestoinnit etenevät suunnitellusti.

Työllisyyden hoito ketteränä elinvoimapalveluna: Kouvolassa työllisyydenhoito on vahvasti työllistymisen edistämiseen tähtäävää, ja palkkatukipaikkoja on tarjolla hyvin. Tällä hetkellä Kouvolassa työllisyystoiminnot ja palvelut järjestetään osin kasvun tuen yksikössä (nuorten työllisyys) ja osin konsernipalveluissa (työllisyyden edistäminen). Hankinnoilla työllistämisen hanke Hatty edistää työllistymistä yrityksiin kaupungin hankintojen kautta. Tämä hanke toimii hankintayksikön alaisuudessa. Palkkatukipaikkojen vaikuttavuuden tehostamista pyritään edistämään. Tavoitteena on tutkinnon osien suorittamista palkkatukijaksoihin sisällytettynä. Välineenä tässä käytetään hankkeita ja hankekumppanuuksia, joissa ammatillisten oppilaitosten henkilökunnan (erityisesti opettajien) yksilöohjaus- ja työssä oppimisen ohjaustaidot kehittyvät, sekä työpaikkojen ohjaustaidot kehittyvät työn ohessa oppimisen käytäntöihin. Ratkaisuja yksittäisten yrittäjien ja erityisesti pk-yrittäjien työvoimatarpeeseen haetaan tällä tavoin räätälöidyn koulutuksen kautta. Yhteistyössä Ksaon, Taitajan ja muiden oppilaitosten kanssa kehitetään toimintamalli, jossa kaupungin yksiköissä palkkatuetulla tukityöjaksolla olevat suorittaa koulutusjaksoja tai tutkinnon osia tukityöjakson osana ja ohella. Kumppaneiksi halutaan oppilaitosten lisäksi muita työllisyystoimijoita, kuten yhdistyksiä ja säätiöitä, sekä hankeideoita tukevia muita työllisyshankkeita.

Työllisyydenhoidon ekosysteemiin on tulossa merkittäviä muutoksia. 2023 hyvinvointialueisiin siirtymisessä pitkäaikaistyöttömyyden palveluihin kuuluva kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen siirtyy Kymsoten mukana hyvinvointialueen osaksi. Intensiivisempää palvelua työllistymisen tueksi tarjoavan TYP-toiminnan järjestämisvastuusta ei ole vielä tehty päätöksiä. TYP-toiminnan sijoittumista koskevat päätökset vaikuttavat pitkäaikaistyöttömien palveluiden järjestämiseen laajemmin kuin kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen. 2024 tapahtuva TE-toimistojen siirto kuntiin on merkittävä muutos, jonka toteuttamistapaa suunnitellaan paraikaa. Kouvolassa muutosten valmisteluryhmä on aloittanut työnsä elokuussa 2021. Hankesuunnitelmissa tulevien muutosten huomioiminen on tärkeää. Siirtymät uusiin organisaatiomalleihin on suunniteltava niin, että asiakkaiden saamat palvelut eivät heikkene.

Digitaaliset palveluprosessit ja sisällöt: Hankeaihiota viedään eteenpäin pääosin kaupungin Digiryhmässä, jossa on edustus kaikilta toimialoilta ja jossa digiroadmapin avulla priorisoidaan digikehittämistä. Tärkeä osa hankeaihiota on digituki, jota on toteutettu osallistumalla Kymenlaakson digitukiverkostoon. Keväällä valmisteltiin yksi hankehakemus liittyen ikääntyneiden digiosaamisen kasvattamiseen. Hanke ei kuitenkaan saanut rahoitusta.

Kärkihankkeet

Kouvolan rautatie- ja maantieteterminaalin (Kouvola RRT) rakentaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Intermodaaliterminaalialueen maarakennustyöt ovat meneillään. EU-hanketta koskeva väliraportointiin 2019-2020 kuuluva auditointi on tekeillä. Railgate Finland Oy on perustettu Kouvola Innovation Oy:n tytäryhtiöksi, ja yhtiön hallinnon järjestäminen sekä toiminnan suunnittelu ovat käynnissä.

Edunvalvontahankkeet

Itäradan hankeyhtiöneuvottelut ovat edenneet tuloksellisesti liikenne- ja viestintäministeriön johdolla. Neuvottelujen alkuvaiheessa liikenne- ja viestintäministeriö tarkensi suunnitteluhankeyhtiön kustannuksia 79 milj. euroon. Kustannusten on arvioitu jakautuvan yhdeksälle vuodelle valtion vastatessa 51 % kustannuksista. Hankeyhtiön rahoituksesta yli 20 kuntaa tai kaupunkia ovat tehneet valtuustotason päätöksen. Eduskunta on vuoden 2021 kolmannen lisätalousarvion yhteydessä myöntänyt määrärahaa käytettäväksi Itärata-hankeyhtiön perustamisvaiheen pääomittamiseen valtion osalta.

Valtatie 15 osalta on tehty Kymenlaakson yhteistä edunvalvontaa Väyläviraston suuntaan. Tiehankkeeseen liittyvään rinnakkaistiehen on kohdistunut suunnitteluun liittyviä haasteita. Valtatie 15 on määritetty Valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan liittyvässä 8-vuotisessa investointiohjelmassa yhtenä neljästä käynnistettävästä suuresta tieinvestointihankkeesta, tosin hieman karsittuna tiesuunnitelman mukaiseen ratkaisuun verrattuna. Myös Kouvolan kaupungin tärkeänä pitämä tiehanke valtatie 6 parantaminen Koriolla Hevossuo–Nappa välillä on sisällytetty investointiohjelmaan. Lisäksi valtatie 6 Kouvolan kohdan suunnitteluhanke on käynnistetty Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen toimesta.

Kaupungin ja valtion väliseen sopimuksellisuuteen liittyen työ- ja elinkeinoministeriöllä oli avoin haku alueiden välisen verkostoyhteistyön temaattisiin verkostoihin ja kehittämisvyöhykkeisiin. Kouvolan kaupunki osallistuu Oulun, Kuopion, Lahden, ja Lappeenrannan kaupunkien ohella Jyväskylän kaupungin johtamaan Ydinkeskustan kestävä tulevaisuus –teemaverkostoon, joka sai rahoituksen kehittääkseen kaupunkien ydinkeskustojen elinvoimaa kestävä kulutuksen, liikkumisen ja elämyksellisyyden kasvutrendeihin nojaten, kansallisen kaupunkistrategia 2020-2030 mukaisesti.

Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymä

Kymsoten tilikauden tulossuunnuste tammi-elokuulta osoittaa 21,6 milj. euroa alijäämää. Kouvolan kaupungin osuus ennustetusta alijäämästä on noin 50 % eli noin 10,5 milj. euroa. Ennusteen mukainen taseeseen kertynyt kumulatiivinen alijäämä olisi vuoden 2021 lopussa 51,0 milj. euroa. Vuoden 2021 alijäämää pyritään pienentämään toimintavuoden aikana toteutettavilla sopeuttamistoimenpiteillä.

- Erikoissairaanhoidossa hoitoon pääsyajat ovat edelleen pitkittyneet.
- Rokotustoiminta jatkui vilkkaana, ja rokotteiden saatavuus parantui alkukesän ennusteisiin nähden.
- Perusterveydenhuollon vuodeosasto ja erityispalveluissa osastojen kuormitusaste oli korkea.
- Psykososiaalisten ja kehityksellisten palveluiden palveluketjun asiakastarpeen muutoksessa näkyy koronapandemian vaikutus lähes kaikkien palveluiden osalta korkeampana.
- Koti-, asumis- ja hoivapalveluketjun osalta sairaalasta jatkohoitopaikkaa odottavien määrä oli edelleen suuri – ostopalvelujen kasvu.
- Kymsoten arvioi jäsenkuntien palvelusopimuksien ylittävän 18 milj. euroa, josta Kouvolan kaupungin osuus noin 4,5 milj. euroa.

VATE-valmistelu

Kouvolan kaupungin väliaikaisen hallinnon edustajaksi on valittu hyvinvointipäällikkö Sanna-Riitta Junnonen. Lauri Lehto valittiin 80 % työajalla muutosjohtajaksi ajalla 18.8.21-31.12.2023. Työryhmien

vastuuhenkilöt ovat Kymsotesta ja pelastuksesta valittu. Vaten työjärjestys on vahvistettu. Valmisteluun valitaan kaksi hallinnon sihteeriä ja yksi viestintäsuunnittelija 31.12.2023 asti. Tämän lisäksi työpanosta mm. pelastuslaitoksella ja pieniä osuuksia muulla henkilöstöllä. Vuoden 2021 valtionavustus on 457 759 euroa, vuoden 2022 valtionavustus noin 1,5 milj. euroa. Poliittisen seurantaryhmä ja YT-elin on perustettu. Lisäksi valmistellaan yhteistä tiekarttaa sopimusten, omaisuuden ja henkilöstön siirtymiseen.

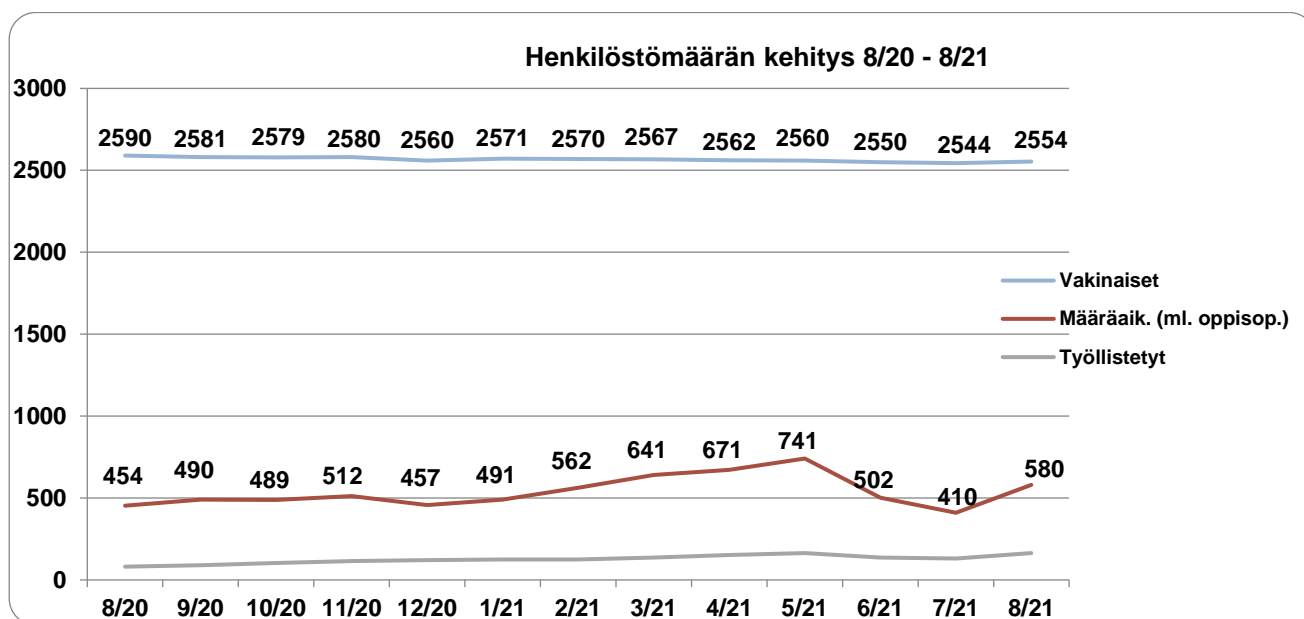
2 Henkilöstö

Kouvolan Kouvola kaupungin palveluksessa oli elokuun 2021 lopussa yhteensä 3 298 viranhaltijaa/työntekijää, joista vakinaisia oli 2 554. Elokuun loppuun mennessä on siirtynyt pysyvästi eläkkeelle yhteensä 60 viranhaltijaa/työntekijää. Eläköitymisen myötä vapautuneista viroista ja tehtävistä on jätetty täyttämättä 13 eli 22 prosenttia. Kun kaikki lähtövaihtuvuus (eläkkeelle siirtyminen ja muut syyt) otetaan huomioon, on 114 vapautuneesta virasta ja tehtävästä jätetty täyttämättä yhteensä 17 eli 15 prosenttia. Henkilöstömenojen toteuma on 104,2 milj. euroa (67,3 %). Henkilöstömenot ovat kasvaneet viime vuodesta 10,2 prosentilla, mikä selittyy kunta-alan sopimuskorotusten lisäksi määräaikaisten ja palkkatuella työllistettyjen määrän kasvulla sekä lomautusten vaikutuksilla viime vuoden henkilöstömenoihin. Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 10,4 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, mikä on 0,1 kalenteripäivää edellisvuotta vähemmän.

Henkilöstömäärä ja henkilöstötyövuodet 31.8.2021

Kouvolan kaupungin palveluksessa oli elokuun lopussa henkilöstöä yhteensä 3 298. Vakinaisia oli 2 554, määräaikaista 580 (sis. yhteensä 16 oppisopimussuhteista) ja tukitoimenpitein työllistettyjä 164. Tarkemmin henkilöstömäärää kuvaa henkilötyövuosi (htv), jolla tarkoitetaan tässä koko tarkasteluajanjakson kokoaikatyössä ollutta henkilöä. Tunnusluvusta ei vähennetä vuosilomia tai palkallisia poissaoloja. Henkilöstömäärä on kasvanut edellisvuodesta 173:lla ja henkilöstötyövuodet yhteensä 273,72:lla. Vakinaisen henkilöstön määrä kasvoi 1.1.2021 alkaen Viestintä & Visit Kouvolan siirron myötä 6:lla. Elokuun lopussa koronatuella palkattuja määräaikaista oli yhteensä 11. Määräaikaisten henkilöstön määrä vaihtelee toiminnallisista syistä eri kuukausina. Henkilöstö jakautuu toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Vakinaiset	Määräaikaiset	Työllistetyt	Henkilöstö 31.8.2021 hlö	Henkilötyö- vuosina htv
Konsemipalvelut	123	17	8	148	138,67
Sivistys	1 837	465	99	2 401	2 180,95
Tekniikka ja ympäristö	594	98	57	749	675,58
Yhteensä	2 554	580	164	3 298	2 995,21
Henkilöstö 31.8.2020	2 590	454	81	3 125	2 721,49
Henkilöstö 31.8.2019	2 628	519	107	3 254	3 043,82

Eläkkeelle siirtyminen ja lähtövaihtuvuuden hyödyntäminen 1.1.–31.8.2021

Elokuun loppuun mennessä Kouvolan kaupungilta on siirtynyt pysyvästi eläkkeelle yhteensä 60 viranhaltijaa ja työntekijää. Vanhuuseläkkeelle on siirtynyt 56 henkilöä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 4 henkilöä. Eläkkeelle siirtymisen myötä vapautuneista vakansseista on jäänyt täyttämättä yhteensä 13 eli 22 prosenttia (2020: 42 %). Osatyökyvyttömyyseläkkeelle on siirtynyt 12 henkilöä, joten niiden suhteellinen osuus kaikista työkyvyttömyyseläkkeistä on kehittynyt myönteiseen suuntaan. Osatyökyvyttömyyseläke on hyvä vaihtoehto myös työkyvyn heikentyessä, koska työntekijä voi jatkaa työelämässä eikä siitä aiheudu työnantajalle työkyvyttömyyseläkemaksua.

Lähtövaihtuvuutta tarkastellaan vakinaisen henkilöstön osalta. Palvelussuhteen päätyminen muusta syystä tarkoittaa esimerkiksi irtisanoutumista omasta pyynnöstä tai irtisanomista kaupungin palveluksesta. Alkuvuonna muusta syystä vapautuneesta 54 tehtävistä on jätetty täyttämättä pysyvästi yhteensä 4 eli 7 %. Muut tehtävät on täytetty ainakin määräaikaaisesti. Henkilöstöä on siirtynyt eläkkeelle tai lähtenyt muutoin kaupungin palveluksesta toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Vanhuuseläke	Työkyvyttömyyseläke	Osatyökyvyttömyyseläke	Jätetty täyttämättä lkm	Jätetty täyttämättä %	Muu poistuma	Jätetty täyttämättä lkm	Jätetty täyttämättä %
Konsernipalvelut	5	0	0	2	40 %	3	1	33 %
Sivistys	31	0	6	1	3 %	34	1	3 %
Tekniikka ja ympäristö	20	4	6	10	42 %	17	2	12 %
Yhteensä	56	4	12	13	22 %	54	4	7 %
1–8 /2020	69	7	9	30	39 %	65	11	17 %
1–8 /2019	68	9	8	28	36 %	71	20	28 %

Henkilöstömenot

Henkilöstömenojen toteuma on elokuun lopussa 104,2 milj. euroa (67,3 %). Henkilöstömenot ovat kasvaneet viime vuodesta (10,2 %). Palkat ja palkkiot ovat lisääntyneet 10,9 prosentilla. Henkilöstömenoja vertailtaessa tulee ottaa huomioon viime vuoden lomautusten vaikutukset. Määräaikaisten ja palkkatuella työllistettyjen määrän kasvu on myös lisännyt henkilöstömenoja. Vuonna 2020 kunta-alalla toteutettiin yleiskorotus 1.8.2020 alkaen, jolloin palkkoja korotettiin keskimäärin 0,87-1,24 prosenttia sopimusalaan riippuen. Vuonna 2021 yleiskorotukset ja järjestelyeräkorotukset toteutettiin 1.4.2021 alkaen ja niiden kustannusvaikutus oli 1,8 prosenttia. Henkilöstömenot toimialoittain ovat seuraavat:

Henkilöstömenot 1000 e	TP 2020	TA 2021	Muutettu TA 2021	TOT 8/2020	TOT 8/2021	MUUTOS% 2020/2021	TOT% TA 2021
Yhteistoiminta	-4 950	-5 056	-5 056	-3 286	-3 328	1,3	65,8
Konsernipalvelut	-9 905	-13 573	-13 573	-6 428	-8 534	32,8	62,9
Sivistys	-100 854	-106 572	-106 572	-66 432	-73 491	10,6	69,0
Tekniikka ja ympäristö	-27 252	-29 652	-29 652	-18 407	-18 852	2,4	63,6
Kaupunki yhteensä	-142 960	-154 852	-154 852	-94 553	-104 206	10,2	67,3

Lisä- ja ylityöt

Työtehtävien sekä työaikajärjestelmien ja työaikojen hyvällä suunnittelulla pyritään palvelujen tehokkaaseen ja tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen. Elokuun loppuun mennessä lisä- ja ylityökorvauksia on maksettu yhteensä noin 380 000 euroa (sis. sos.kustannukset) eli noin 115 000 euroa (43,1 %) edellisvuotta enemmän. Lisä- ja ylityökorvauksia on maksettu toimialoittain seuraavasti:

Toimiala	Lisätyö h	Ylityö h	Lisätyö €	Ylityö €	Yhteensä € 1-8/2021	€ sis. henkilö- sivuku- lut	Yhteensä € 1-8/2020	€ sis. henkilö- sivuku- lut	Muutos% 2020/2021
Konsernipalvelut	67	16	1 413	405	1 818	2 199	1 772	2 149	2,3
Sivistys	2 245	3 303	32 477	87 111	119 588	144 701	86 266	104 640	38,3
Tekniikka ja ympäristö	1 907	5 299	29 366	163 595	192 961	233 483	131 045	158 958	46,9
Yhteensä	4 219	8 618	63 256	251 110	314 367	380 383	219 083	265 747	43,1

Terveysperusteiset poissaolot

Sairauspoissaoloja on ollut ajalla 1.1.–31.8.2021 yhteensä 31 064 kalenteripäivää (v. 2020: 28 495 kalenteripäivää). Kaikista sairauspoissaoloista on lyhyitä, esimiehen luvalla ilman todistusta myönnettyjä sairauslomia yhteensä 4 736 kalenteripäivää eli 15,3 % (v. 2020: 5 533 kpv, 19,4 %). Esimies saa myöntää enintään seitsemän kalenteripäivän sairausloman ilman todistusta. Esimiehen myöntämä sairausloma myönnetään kuitenkin aina useammassa jaksossa.

Sairauspoissaoloja on ollut keskimäärin 10,4 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden, joten tunnusluku on pienentynyt edellisvuodesta 0,1 kalenteripäivällä. Suurin osa poissaoloista kertyy tuki- ja liikuntaelinten sairauksista. Hengitystieinfektioista johtuvat poissaolot ovat olleet poikkeuksellisen alhaisella tasolla vuonna 2021. Sen sijaan henkisistä syistä johtuvia poissaoloja on ollut tänä vuonna selvästi edellisvuosia enemmän. Vuonna 2020 sairauspoissaoloja kertyi Kouvolan kaupungilla keskimäärin 17,0 kalenteripäivää/henkilötyövuosi.

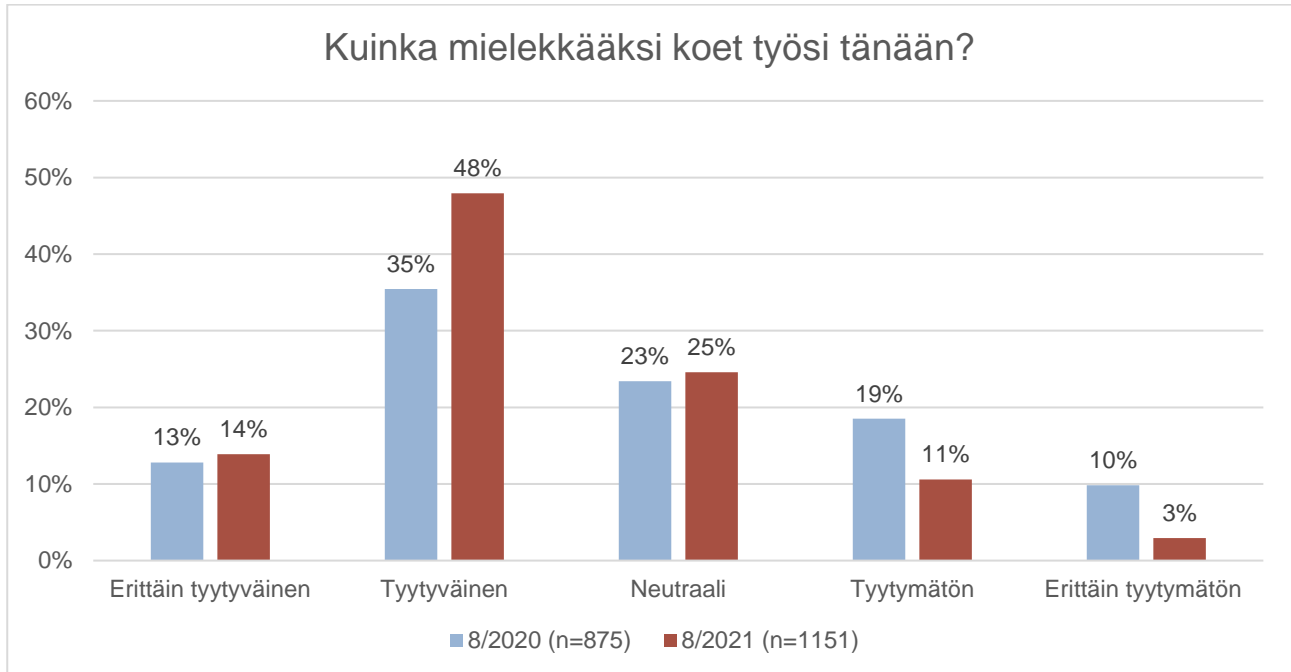
Työtaturmista johtuvia sairauspoissaoloja on ollut elokuun loppuun mennessä yhteensä 1 316 kalenteripäivää ja 0,4 kalenteripäivää/henkilötyövuosi (v. 2020: 1 192 kpv, 0,4 kpv/htv). Kuntoutustukia eli ns. määräaikaista työkyvyttömyyseläkkeitä on ollut yhteensä 1 384 kalenteripäivää ja 0,5 kalenteripäivää/henkilötyövuosi (v. 2020: 2 582, 0,9 kpv/htv), joten niiden määrä on vähentynyt lähes puoleen edellisvuodesta, mikä on todella hyvä kehityssuunta. Terveysperusteisia poissaoloja on siten 11,3 kalenteripäivää/henkilötyövuosi (v. 2020: 11,8 kpv/htv).

Henkilöstöohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 17.5.2021. Sen yhteydessä on määritelty hyvinvointia henkilöstöä ja turvallista työyhteisöä koskevia linjauksia ja kehittämistoimenpiteitä. Maaliskuussa otettiin esimiesten käyttöön Kevan digitaalinen oppimisympäristö, jossa voi opiskella strategiseen työkykyjohtamiseen liittyviä asioita. Huhti-toukokuussa pidettiin työkyvyn toimintamallin jalkauttamiseen liittyvät esimiesten työhyvinvointityöpajat yhteistyössä työterveyshuollon ja Kevan kanssa. Toukokuussa luotiin pelisääntöjä kokouksiin ja työpäiviin tukemaan työhyvinvointia. Syyskuussa 2020 käynnistynyt lyhytpsykoterapiapilottikokeilu päättyi heinäkuussa. Pilotista saadut tulokset osoittivat lyhytpsykoterapian vaikuttavaksi matalan kynnyksen hoitokeinoksi niille, joilla työkyky oli uhattuna. Pilotin kaltaisen toiminnan jatkamista tarkastellaan syksyn aikana.

Toimiala	Sairauspoissaolot Kalpv	Kalpv/ htv	Muutos kalpv/htv 2020	Työtaturmat Kalpv	Kalpv/ htv	Kuntoutustuet Kalpv	Kalpv/ htv
Konsernipalvelut	575	4,1	-1,5	0	0,0	31	0,2
Sivistys	21 285	9,8	0,0	755	0,3	801	0,4
Tekniikka ja ympäristö	9 204	13,6	0,0	561	0,8	552	0,8
Yhteensä	31 064	10,4	-0,1	1 316	0,4	1 384	0,5
1-8/2020	28 495	10,5	-0,5	1 192	0,4	2 582	0,9
1-8/2019	33 340	11,0	-1,6	1 476	0,5	3 142	1,0

Fiilismittari

Henkilöstön fiiliksiä kartoitettiin viikolla 35 kysymällä työn mielekkyydestä. Vastaushetkellä 62 prosenttia vastaajista olivat tyytyväisiä työn mielekkyyteen ja 25 prosenttia suhtautui tilanteeseen neutraalisti. Tyytyväisten määrä oli lisääntynyt edellisen vuoden vastaavana ajankohtana tehtyyn kyselyyn verrattuna 14 prosentilla ja tyytymättömien määrä oli vähentynyt 15 prosentilla. Tyytymättömiä työn mielekkyyteen oli 14 prosenttia vastaajista. Myönteistä kehitystä vuoteen 2020 verrattuna selittää osaltaan vuosi sitten käynnissä olleet opetushenkilöstön lomautukset. Tulokset on toimitettu toimialoille tutustuttaviksi ja toimenpiteitä varten.

3 Käyttötalouden toteutuminen

3.1 Yhteistoiminta

Yhteistoiminta sisältää sosiaali- ja terveystalouden ostot Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymältä (Kymsote) sekä palo- ja pelastustoimen kustannukset. Lisäksi tähän sisältyy muita sosiaali- ja terveystoimen ja palo- ja pelastustoimen kustannuksia.

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Yhteistoimintaan kirjautuu pelastuslaitoksen ja Kymsoten kaupungin palvelusopimuksen mukainen toteutuma. Pelastuslaitoksen toiminta ja talous toteutuu pääosin suunnitellun mukaisena.

Erikoissairaanhoidossa hoitoon pääsyajat ovat edelleen pitkittyneet. Ensihoidon ja päivystyksen tehtävä ja käyntimäärät olivat korkeat. Operatiivisten osastojen kuormitus oli päivystyspotilaiden suuren määrän takia korkea. Rokotustoiminta jatkui vilkkaana, ja rokotteiden saatavuus parantui alkukesän ennusteisiin nähden. Perusterveydenhuollon vuodeosasto ja erityispalveluissa osastojen kuormitusaste oli korkea. Suun terveydenhuollossa hoitotakuun suhteen määräaika hoitoarvioon pääsyssä toteutuu, mutta jonotusaika kiireettömään jatkohoitoon on edelleen pitkä.

Psykososiaalisten ja kehityksellisten palveluiden palveluketjun asiakastarpeen muutoksessa näkyy koronapandemian vaikutus lähes kaikkien palveluiden osalta korkeampana. Työmarkkinatuen kuntasuuden toteutuma on edelleen kuntayhtymän tasolla korkealla, mutta alittaa viime vuoden vastaavan ajan. Lasten, nuorten ja perheiden palvelussa palvelurakenteen muutoksella on kyetty ainoastaan hidastamaan negatiivista kehitystä, joka johtuu sosiaalihuollon ja lastensuojelutarpeen kasvusta. Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa on jatkettu vuonna 2020 syntyneitä palveluvelan purkua. Erikoissairaanhoidon lasten psykiatrian ja –neurologian asiakasmäärät ovat kasvussa. Mielenterveys ja päihdepalveluiden käyttö on kasvanut viime vuoden lievän koronasta johtuneen notkahduksen jälkeen, mutta palveluihin pääsy ja hoitotakuun turvaaminen on voitu varmistaa.

Koti-, asumis- ja hoivapalveluketjun osalta on ollut merkittävää se, että sairaalasta jatkohoitopaikkaa odottavien määrä oli edelleen suuri. Hoito- ja palveluketjun sujumisen varmistamiseksi jouduttiinkin ostamaan ylimääräisiä tehostetun palveluasumisen paikkoja, mikä vaikutti myös suunnitelman mukaiseen palvelurakennemuutokseen (Kouvola 7/2021 tilanne 71 vrk, ky:n vuositavoite 33 vrk). Kotihoitossa on edelleen haasteena ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus ja korkeat sairauspoissaolot. Kotihoidon lyhytaikaisiin sijaisuuksiin on jouduttu käyttämään Sarastia-rekryn vuokratyövoimaa suunniteltua enemmän.

Kymsoten tilikauden tulosenuste tammi-elokuulta osoittaa 21,6 milj. euroa alijäämää vuodelle 2021. Kouvolan kaupungin osuus ennustetusta alijäämästä on noin 50 % eli noin 10,5 milj. euroa. Ennusteen mukainen taseeseen kertynyt kumulatiivinen alijäämä olisi vuoden 2021 lopussa 51,0 milj. euroa. Vuoden 2021 alijäämä pyritään kattamaan toimintavuoden aikana toteutettavilla sopeuttamistoimenpiteillä.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Kouvolan kaupungin palvelusopimuksen mukaisen maksuosuuden toteutumaa seurataan kuukausittain. Kymsoten hallitus on hyväksynyt vuodelle 2021 palveluketjuittain talouden sopeuttamistoimenpiteet, joiden toteutumisen raportointi omistajakunnille on ensiarvoisen tärkeää. Sopeuttamistoimenpiteiden tavoitteena on turvata nollatuloksen toteutuminen toimintavuodelta.

Kuntajohtajien kokouksissa raportoidaan toiminnan ja talouden toteutumasta omistajakuntien edustajille.

Kymsoten ja omistajakuntien yhteistyökokouksissa käsitellään toiminnan toteutumista sekä sovitaan tarvittavista valmisteluvastuista sekä valmistelun vastuuhenkilöistä. Lisäksi yhteistyökokouksissa tarkennetaan Kymsoten omistajakunnille toimittamaa kuukausiraportin toteutumaa.

Talouden ja toiminnan osalta on tärkeää saada Kymsotelta tarkemmin alatasoille kohdentuvaa talouden raportointia sekä ennustetta toimintavuoden toteutuman osalta.

Riskianalyysi

Kuntayhtymän toiminnan ja talouden raportoinnin yhteydessä ennustetaan kuntien palvelusopimusten mukaisten ostojen ylittyvän suunnitellusta. Kaupungin Kymsoten palvelusopimuksen mukainen maksuosuus on yli puolet kaupungin talousarviosta. Mikäli maksuosuus ylittyy suunnitellusta, niin ylitystä ei kyetä kattamaan kaupungin muusta toiminnasta.

Kymsoten tulos ajalta 1-8/2021 ennustaa 21,6 milj. euron alijäämää, jolloin ennusteen mukainen taaseeseen kertynyt kumulatiivinen alijäämä olisi vuoden 2021 lopussa 51,0 milj. euroa. Riskinä on, että vuodelle 2021 suunnitellut talouden sopeutustoimenpiteet eivät toteudu suunnitellusti ja alijäämän ennuste vuositasolla realisoituu. Omistajakunnilla on alijäämän kattamisvelvoite tilinpäätöksen yhteydessä, joka puolestaan heikentää omistajakunnan tulosta.

Talous

Yhteistoiminta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muu- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintatulot	600	0	600	678	78	113,0	900
Tuet ja avustukset	600	0	600	677	77	112,9	900
Toimintamenot	-339 401	-400	-339 801	-229 390	110 411	67,5	-354 836
Henkilöstömenot	-5 056	0	-5 056	-3 328	1 728	65,8	-5 106
Palkat ja palkkiot	0	0	0	-48	-48		-48
Henkilösivumenot	-5 056	0	-5 056	-3 280	1 776	64,9	-5 058
Eläkemenot	-5 056	0	-5 056	-3 278	1 778	64,8	-5 056
Muut henkilösivumenot	0	0	0	-2	-2		-2
Palveluiden ostot	-334 319	-400	-334 719	-226 077	108 642	67,5	-349 719
Avustukset	-26	0	-26	0	26	0,0	-26
Muut toimintamenot	0	0	0	15	15		15
Toimintakate	-338 801	-400	-339 201	-228 712	110 489	67,4	-353 936
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	0			
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	0			
Kokonaiskustannukset	-338 801	-400	-339 201	-228 712			

Kymsote, palvelusopimuksen toteuma

Kymsote, milj. euroa	TA 2021	Toteuma 1-8/2021	TOT %	Toteuma 1-8/2020	Ennuste TP 2021
Erikoissairaanhoido		-78,71		-74,06	
Ensihoito ja erityisvelvoitteet		-2,77		-2,89	
Perusterveydenhuolto (sis. Hoiku, POKS)		-35,84		-25,92	
Sosiaalipalvelut, työmarkkinatuen kuntaosuus		-6,19		-4,65	
Sosiaalipalvelut yht.		-98,33		-97,90	
Yhteensä	-325,50	-221,84	68,20	-205,42	-330,00

Kelaston mukaan työmarkkinatuen kuntaosuus on elokuun 2021 lopussa 5,5 milj. euroa ja edellisvuoden vastaavana ajankohtana 5,3 milj. euroa. Palvelusopimuslaskutus poikkeaa vuoden aikana Kelaston toteumasta.

3.2 Konsernipalvelut

Konsernipalveluihin kuuluu tarkastuslautakunta sekä muu kaupunginhallituksen alainen konsernipalvelujen toiminta. Konsernipalvelujen tehtävä on valmistella kaupunkistrategian ja muiden konsernia ohjaavien linjausten laadintaa kuten omistajapolitiikkaa, hankintaohjeistusta, palvelustrategiaa, henkilöstöohjelmaa, maapoliittista ohjelmaa sekä tukea johtamista, kehittämistä ja päätöksentekoa tuottamalla ajantasaista tietoa konsernin toiminnasta ja toimintaympäristön muutoksista.

Talous

Konsernipalvelut 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muu- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintatulot	57 940	400	58 340	37 926	-20 414	65,0	58 331
Myyntitulot	1 896	0	1 896	847	-1 049	44,7	1 259
Tuet ja avustukset	3 568	0	3 568	2 168	-1 400	60,8	3 946
Muut toimintatulot	52 476	400	52 876	34 911	-17 966	66,0	53 126
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	14	-286	4,5	300
Toimintamenot	-61 580	-1 100	-62 680	-39 134	23 546	62,4	-62 720
Henkilöstömenot	-13 573	0	-13 573	-8 534	5 038	62,9	-13 062
Palkat ja palkkiot	-10 839	0	-10 839	-6 821	4 018	62,9	-10 419
Henkilösivumenot	-2 734	0	-2 734	-1 714	1 020	62,7	-2 643
Eläkemenot	-2 346	0	-2 346	-1 459	887	62,2	-2 276
Muut henkilösivumenot	-388	0	-388	-255	133	65,7	-366
Palveluiden ostot	-32 378	-1 100	-33 478	-19 965	13 513	59,6	-33 987
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 905	0	-9 905	-5 976	3 929	60,3	-9 927
Avustukset	-1 264	0	-1 264	-676	587	53,5	-1 264
Muut toimintamenot	-4 460	0	-4 460	-3 982	478	89,3	-4 480
Toimintakate	-3 340	-700	-4 040	-1 194	2 845	29,6	-4 089
Laskennalliset kustannukset	-12 208	0	-12 208	-5 094			
Poistot ja arvonalentumiset	-12 208	0	-12 208	-9 198			-13 198
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	4 105			
Kokonaiskustannukset	-15 548	-700	-16 248	-6 288			

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-4/2021
Konsernipalvelut	118,0	128,3	134,0

3.2.1 Tarkastuslautakunta

Toimiala Konsernipalvelut
Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toimintakatteen toteutuma on elokuun loppuun mennessä 65 %. Talousarvioon nähden suurin poikkeama on muissa toimintamenoissa, koska sisäinen vuokra on talousarvioon laskettu huomattavasti pienemmillä tilaresursseilla. Vuokrat laskutetaan yhä edellisvuoden tasoissa. Arviointipalvelut siirtyi toukokuun alussa pienempiin tiloihin.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Tilaratkaisu ei ole tuonut arvioitua kustannussäästöä. Ylitys katetaan palvelujen ostoon varatuista määrärahoista. Henkilöstömenoissa tapahtuva ylitys kompensoituu arvioitua pienemmällä asiantuntijapalvelun ostotarpeella.

Riskianalyysi

Pienen yksikön haavoittuvuus muodostaa toiminnallisen riskin.

Talous

Tarkastuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muu- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintamenot	-176	0	-176	-114	62	65,0	-176
Henkilöstömenot	-98	0	-98	-69	29	70,1	-98
Palkat ja palkkiot	-80	0	-80	-56	24	69,5	-80
Henkilösivumenot	-18	0	-18	-13	5	72,8	-18
Eläkemenot	-15	0	-15	-11	4	72,2	-15
Muut henkilösivumenot	-2	0	-2	-2	1	76,4	-2
Palveluiden ostot	-72	0	-72	-34	38	47,8	-61
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1	0	-1	-1	0	66,0	-1
Muut toimintamenot	-5	0	-5	-11	-5	200,8	-16
Toimintakate	-176	0	-176	-114	62	65,0	-176
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-3			
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-3			
Kokonaiskustannukset	-176	0	-176	-118			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Tarkastuslautakunta	1,0	1,0	1,0

3.2.2 Kaupunginhallitus

Toimiala Konsernipalvelut

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Talous on toteutunut pääsääntöisesti talousarvion mukaisesti.

Toimintatulojen toteuma oli elokuun lopussa hieman alle talousarvion. Toimintatuloihin on alentavasti vaikuttanut pysäköinninvalvonnan ja joukkoliikenteen tuotot, jotka ovat edelleen normaalia tasoa alhaisempia koronatilanteesta johtuen.

Toimintakulut ovat toteutuneet alle talousarvion. Joukkoliikenteessä toimintakulut ylittyvät johtuen uusien kilpailutettujen sopimusten hinnannousuista sekä liikenteen lisäyksestä mm. kahden lukion lakkauttamisen johdosta. Loppuvuoden sääolosuhteet vaikuttavat merkittävästi kiinteistöjen lämmityskustannuksien toteutumiseen, joten niiden kehittymistä tulee seurata mahdollisten ylitysten varalta. Osa rakennuksien vuokrakuluista ja leasing-vuokrasta on jäänyt huomioimatta talousarviossa, nämä pyritään mahdollisuuksien mukaan kattamaan muista määrärahoista.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Taloutta seurataan kuukausittain ja olennaisiin poikkeamiin pyritään reagoimaan välittömästi. Korona ja sen tuomat talousvaikutukset pystytään jo paremmin ennakoimaan, mutta tilanteen olennaisesti muuttuessa on ennakoiminenkin haastavaa.

Riskianalyysi

Organisaatiomuutosten, säästötoimien ja poikkeusolojen jatkuminen ovat kuormittaneet henkilöstöä merkittävästi. Henkilöstö on ollut etätöissä noin 1,5 vuotta, mikä alkaa osittain näkymään jo työhyvinvoinnissa. Poikkeusolojen jatkuminen vaikuttaa osaltaan myös toimintaan ja sen sujuvuuteen. Monia toimia on jouduttu suunnittelemaan uudella tavalla, jotta toimintaa voidaan järjestää koronaturvallisesti.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

Strategiatavoite: Hallittu vakaa talous

Talousarviotavoite: Talouden tasapainottaminen toteutuu suunnitellusti	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Koronatilanne heikentää tuottojen kertymää. Kymsojen kustannukset tulevat kasvattamaan palvelujen ostojen summat. Verotuotot ovat kehittyneet hyvin ja tasaavat tilannetta. Talouden toteuma tulee olemaan talousarviota heikompi.		
Mittarit			
Toimintakatteen muutosprosentti (%)	Lähtöarvo 12/2019 1.90	Toteuma-arvo 8/2021 7.50	Tavoitearvo 12/2021 0.10
Tyhjien kiinteistöjen myynti (€)	Lähtöarvo Ei arvoa	Toteuma-arvo 8/2021 Ei arvoa	Tavoitearvo 12/2021 500000.00

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu

Strategiatavoite: Helppo arki

Talousarviotavoite: Digitalisaatiota hyödynnetään toiminnan kehittämisen ja tehostamisen keinona	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Digitaalinen ja yhteentoimiiva -hankkeeseen sisältyvien henkilöstöhallinnon prosessien kehittämiseen sisältyviä osaprojekteja on jatkettu ja käynnistetty tiedolla johtamisen kehittämiseen liittyvän teknisen toimintaympäristön toteutuksen kilpailutuksen valmistelu. Kouvolan Digituki-verkoston toiminta on käynnistetty Kymenlaakson Liiton Digituki-hankkeen myötävaikutuksella		
---	--	--	--

Strategiaohjelma: Statuksen kasvu

Strategiatavoite: Kouvola kartalle

Talousarviotavoite: Strategioiden ja suunnitelmien jalkautus	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Strategia, ohjelmat ja kehittämissuunnitelmat on otettu huomioon talousarviolaadinnassa 2022. Strategiatoteutuksen tiekarttoja työstetään edelleen taloussuunnittelu-kaudelle 2022-poikkihallinnollisesti sidosryhmiä osallistaen. Toimialojen välisissä hankesynergiakeskusteluissa tuotetaan tällä tavoin vaikuttavuutta ja pitkäjänteisyyttä strategiatoteutukseen. Elpymisrahastohakua on avattu syksyksi 2021 ja ne kohdentuvat liike-elämälähtöisiin hankkeisiin. Hankintojen paikallisuusaste-mittari seuraa hankintaohjelman toteutumista ja sitä seurataan vuosittain.		
Mittarit			
Elpymisrahaston myöntämä hankerahoitus (M€)	Lähtöarvo 12/2019 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 23.08
Elpymisrahastosta haetut hankkeet (kpl)	Lähtöarvo 12/2019 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 3.00
Kaupungin hankintojen paikallisuusaste (%)	Lähtöarvo 12/2019 48.80	Toteuma-arvo 8/2021 Ei arvoa	Tavoitearvo 12/2021 49.30

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen

Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen

Talousarviotavoite: Työkykyjohtaminen kehittyy ja työhyvinvointi paranee	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Henkilöstöohjelma hyväksyttiin kh:ssa 17.5.2021 ja sen yhteydessä määritelty hyvinvoivaa henkilöstöä ja turvallista työyhteisöä koskevia linjauksia ja kehittämistoimenpiteitä sekä hyvän johtamisen periaatteet. Maaliskuussa otettu käyttöön esimiehille Kevan digitaalinen oppimisympäristö strategiseen työkykyjohtamiseen liittyvien asioiden opiskeluun. Työkyvyn toimintamallin jalkauttamiseen liittyvät esimiesten työhyvinvointityöpajat toteutettu huhti-toukokuussa. Luotu pelisääntöjä kokouksiin ja työpäiviin tukemaan työhyvinvointia. Palautumiseen liittyvä koulutus pidetty toukokuussa. Lyhytpsykoterapiapilottikokeilu toteutettu. Pitkittynyt koronavirusepidemia sekä etätö ja suuri Teams-kokousten määrä aiheuttavat haasteita työhyvinvoinnille.		
Mittarit			
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2019 16.90	Toteuma-arvo 8/2021 10.40	Tavoitearvo 12/2021 15.50

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite: Palvelujen vaivaton saanti**

Talousarviotavoite: Joustava ja tehokas joukkoliikenne	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Koronapandemia näkyy edelleen joukkoliikenteen käytössä joukkoliikenteen nousuja vähentäen.		
Mittarit			
Joukkoliikenteen nousujen määrä (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2019 1.279.000.00	Toteuma-arvo 8/2021 518.659.00	Tavoitearvo 12/2021 1.350.000.00

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite: Rakentamisen energiatehokkuus**

Talousarviotavoite: Kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuus paranee 7,5% 2025 loppuun mennessä.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Enerkey ohjelman avulla seurataan 60 tärkeimmän kiinteistön energiakulutusta. Energiatehokkuustoimina on muun muassa säädetty automaatiota ja tätä kautta tehty merkittäviä säästöjä. Energiakulutukseen kuitenkin merkittävästi vaikuttaa myös sää (pakkaskausi) ja säästöt lukemana eivät ole tässä kohdin vuotta vielä luotettavasti arvioitavissa. Kevään 2021 aikana energiakulutuskasvoi 18,5 prosenttia vuodesta 2020 johtuen kylmästä kevästä. Loppuvuoden osalta ei osata arvioida energiakulutusta.		
Mittarit			
Kiinteistöjen energian kulutuksen väheneminen (%)	Lähtöarvo Ei arvoa	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 1.50

Talous

Kaupunginhallitus 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muut- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintatulot	57 940	400	58 340	37 926	-20 414	65,0	58 331
Myyntitulot	1 896	0	1 896	847	-1 049	44,7	1 259
Tuet ja avustukset	3 568	0	3 568	2 168	-1 400	60,8	3 946
Muut toimintatulot	52 476	400	52 876	34 911	-17 966	66,0	53 126
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	14	-286	4,5	300
Toimintamenot	-61 404	-1 100	-62 504	-39 020	23 484	62,4	-62 544
Henkilöstömenot	-13 475	0	-13 475	-8 466	5 009	62,8	-12 964
Palkat ja palkkiot	-10 759	0	-10 759	-6 765	3 994	62,9	-10 339
Henkilösivumenot	-2 716	0	-2 716	-1 701	1 015	62,6	-2 625
Eläkemenot	-2 330	0	-2 330	-1 448	883	62,1	-2 261
Muut henkilösivumenot	-385	0	-385	-253	132	65,7	-364
Palveluiden ostot	-32 306	-1 100	-33 406	-19 931	13 476	59,7	-33 926
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 904	0	-9 904	-5 976	3 929	60,3	-9 926
Avustukset	-1 264	0	-1 264	-676	587	53,5	-1 264
Muut toimintamenot	-4 455	0	-4 455	-3 971	484	89,1	-4 464
Toimintakate	-3 164	-700	-3 864	-1 080	2 784	28,0	-3 913
Laskennalliset kustannukset	-12 208	0	-12 208	-5 090			
Poistot ja arvonalentumiset	-12 208	0	-12 208	-9 198	3 010	75,3	-13 198
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	4 108			
Kokonaiskustannukset	-15 372	-700	-16 072	-6 171			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Kaupunginhallituksen alainen toiminta yhteensä	117,00	127,30	137,00

3.3 Sivistys

Sivistyksen toimiala muodostuu kasvatuksen ja opetuksen sekä liikunnan ja kulttuurin palveluista.

Talous

Sivistys 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muu- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintatulot	17 605	0	17 605	9 610	-7 995	54,6	14 182
Myyntitulot	6 542	0	6 542	3 279	-3 264	50,1	5 496
Maksutulot	4 206	0	4 206	1 993	-2 213	47,4	3 287
Tuet ja avustukset	4 545	0	4 545	3 570	-975	78,5	3 965
Muut toimintatulot	2 312	0	2 312	768	-1 543	33,2	1 434
Toimintamenot	-187 267	-202	-187 469	-124 666	62 803	66,5	-186 814
Henkilöstömenot	-106 572	0	-106 572	-73 491	33 081	69,0	-107 653
Palkat ja palkkiot	-85 761	0	-85 761	-59 127	26 635	68,9	-89 214
Henkilösivumenot	-20 811	0	-20 811	-14 365	6 446	69,0	-21 042
Eläkemenot	-17 604	0	-17 604	-12 027	5 577	68,3	-17 791
Muut henkilösivumenot	-3 206	0	-3 206	-2 337	869	72,9	-3 251
Palveluiden ostot	-30 167	0	-30 167	-17 842	12 325	59,1	-28 295
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 568	0	-4 568	-3 631	936	79,5	-4 885
Avustukset	-7 153	-202	-7 355	-3 912	3 442	53,2	-7 055
Muut toimintamenot	-38 809	0	-38 809	-25 790	13 019	66,5	-38 926
Toimintakate	-169 663	-202	-169 865	-115 057	54 808	67,7	-172 632
Laskennalliset kustannukset	-227	0	-227	-3 060			
Poistot ja arvonalentumiset	-227	0	-227	-157			-227
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-2 903			
Kokonaiskustannukset	-169 889	-202	-170 091	-118 116			

3.3.1 Kasvatus- ja opetuslautakunta

Toimiala Sivistys

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Kasvatuksen ja opetuksen palveluissa on toimintaa toteutettu osin poikkeuksellisissa oloissa johtuen koronasta. Toimintakatteen toteutuma oli 67,5 %, joka on 0,8 %-yksikköä yli tasaisen toteuman. Tulot ovat kertyneet 62,3 % ja menot 67,1 %. Menojen osalta opetuksen erityisjärjestelyt ja kuplautukset ovat lisänneet palkkakustannuksia merkittävästi. Palkkamenot ovat kasvaneet 2,6 milj. euroa yli talousarvion varatun summan.

Palveluyksiköistä toimintakate on ylittänyt tasaisen toteuman kaikissa muissa yksiköissä paitsi perusopetus ja lukiokoulutuksessa. Kasvun tuessa ylitys johtuu pääosin palkoista ja muista toimintatuotoista. Varhaiskasvatuksessa asiakasmaksutuotot ovat jääneet ennakoitua alhaisemmiksi johtuen perheiden tulotasojen alenemasta sekä asiakasmaksulain muutoksesta 1.8.2021 alkaen. Myös KSAOssa tulot ovat jääneet ennakoitua alhaisemmiksi johtuen mm. maksullisen palvelutoiminnan peruutuksista ja etäkoulun myötä suljettuina olleista asiakaspalvelupisteistä.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Koronan vaikutus talouteen on ollut ennakoitua suurempaa. Kustannuksia on kertynyt ennakoitua enemmän, kun päiväkodit ja koulut ovat pääasiassa olleet avoinna koko alkuvuoden. Ylimääräisiä kustannuksia on tullut erityisesti henkilöstökustannuksista kuplautusten ja sijaisjärjestelyjen myötä. Maski

yms. hankinnat aiheuttavat tänä vuonna ylitystä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa, näihin saataneen valtiolta jälkikäteen korvausta.

Loppuvuoden osalta on nähtävissä parempaa kehitystä, kun kuplautukset päästään purkamaan ja toiminta normalisoituu.

Oppivelvollisuuden laajentumisen johdosta kustannusten seurantaan tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Eri palveluihin myönnettyillä koronatuilla on saatu palkattua henkilökuntaa tukitoimiin ja se on osaltaan helpottanut tiukkaa talouskuria. Esi- ja perusopetuksen koronatuesta jouduttaneena palauttamaan noin 0,3 milj. euroa. Lopullinen summa selviää, kun saadaan päätös asiasta. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina on kasvanut viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 192 henkilötyövuodella johtuen erityisjärjestelyistä. Tieto ei ole suoraan vertailukelpoinen edellisvuoden ajankohtaan nähden, johtuen vuoden 2020 lomautuksista, organisaatiomuutoksesta sekä ylimääräisestä koronatuella palkatusta henkilöstöstä.

Kasvatus ja opetuslautakunta joutuu esittämään lisätalousarviota arviolta noin 1,1 milj. euroa.

Riskianalyysi

Koronatilanteen vaikutuksia on nähtävissä kohonneina kustannuksina. Kevään etäopetusjaksot voivat osan oppilaista kohdalla tarkoittaa lisääntynyttä oppimisen sekä psykososiaalisen tuen ja avun tarvetta, tarve voi ulottua pitkällekin tulevaisuuteen. Tähän on myös valtiovallan osallistuttava, jotta oppivelvollisuusikäiset lapset ja nuoret ovat tasavertaisessa asemassa aikaisempiin ikäluokkiin nähden. Sama koskee myös toisen asteen opiskelijoita.

Koronaan liittyvät opetusjärjestelyt sekä huoli omasta terveydestä ja jaksamisesta on ollut henkilöstölle kuormitustekijä. Vastuu oppilaiden terveydestä ja turvallisuudesta kuormittavat henkilöstön hyvinvointia ja työssäjaksamista. Koronan jälkeisen ajan uudelleen rakentamiseen ja henkilöstön tukemiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutuminen

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu

Strategiatavoite: Ammattitaitoinen työvoima

Talousarviotavoite: Ammatillisesta koulutuksesta valmistuu riittävästi osaavaa työvoimaa.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Henkilökohtaistamiseen liittyen on järjestetty tiimikohtaiset HOKS-koulutukset. KSAO on valmistautunut oppivelvollisuuden laajentumiseen. KSAO on osallistunut logistiikka-alan sekä luovien alojen ja ICT-alan toimialakartoituksiin. Työelämäfoorumien kautta pyritään saamaan tietoa työelämän tarpeista ja osaamistarpeista. Riskinä ettei elinkeinoelämästä saatavaa tietoa hyödynnetä johtamisen tukena (aloituspaikkoja päättäessä), eikä vuoropuhelua työelämän kanssa käydä esim. työelämäfoorumeissa. Riskinä myös, ettei oppilaitos reagoi jatkuvan haun keinoin työelämän tarpeisiin tarpeeksi joustavasti. Korona heikentänyt työssäoppisen sekä sosiaalisen kehittymisen mahdollisuuksia		
Mittarit			
Nuorten 18-24 vuotiaiden työttömyysaste (%)	Lähtöarvo 12/2019 19.20	Toteuma-arvo 8/2021 17.90	Tavoitearvo 12/2021 19.00
Suoritetut tutkinnot (kpl)	Lähtöarvo 12/2019 756.00	Toteuma-arvo 8/2021 560.00	Tavoitearvo 12/2021 810.00
Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen	Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite: Työskentelemme tuloksellisesti moniammatillisissa verkostoissa asiakkaiden palvelujen varmistamiseksi.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Verkostokokousten määrä on varmasti ollut etäyhteyksillä kasvussa, mutta niiden laadulliset ja toimeenpanevat osat ovat voineet kärsiä.		

Mittarit			
Henkilöstön fiilismittari (1-5)	Lähtöarvo 12/2019 3.50	Toteuma-arvo 8/2021 3.55	Tavoitearvo 12/2021 3.75
Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo Ei arvoa	Toteuma-arvo 8/2021 4.50	Tavoitearvo 12/2021 3.50

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite: Palvelujen vaivaton saanti**

Talousarviotavoite: Huolehdimme tuen oikea-aikaisuudesta ja varmistamme sen tasavertaisen saatavuuden. Takaamme lapsille, nuorille ja perheille vaikuttamismahdollisuudet heitä koskevissa asioissa. Tavoitteemme on tarjota fyysisesti, psyykkisesti ja sosiaalisesti esteettömät palvelut.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Eheän oppimisen ja kasvun polun strategian työstäminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle jatkuu. Lasten ja nuorten hyvinvointia seurataan ja käynnistetään toimenpiteitä. Sairaalaopetuksen konsultaatiohankkeen toiminta on käynnistynyt lasten ja nuorten mielenterveyden haasteiden ennaltaehkäisemiseksi ja varhaisten tuen varmistamiseksi. Koronan vaikutukset ovat niin suuret lasten ja nuorten huonovointisuuteen, että tarjolla oleva tuki ei riitä ja henkilöstön jaksaminen on kovilla.		
---	--	--	--

Mittarit

Lasten ja nuorten hyvinvointikysely (1-5)	Lähtöarvo Ei arvoa	Toteuma-arvo 8/2021 4.50	Tavoitearvo 12/2021 3.50
---	-----------------------	-----------------------------	-----------------------------

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu**Strategiatavoite: Törmäyttävä korkeakoulu**

Talousarviotavoite: Toisen asteen koulutuksen ja korkeakoulujen välinen yhteistyö kehittyy. Opiskelijoiden valmiudet jatko-opintoihin paranevat.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: KSAO:ssa on meneillään useampia yhteistyömuotoprojekteja, webinaareja on järjestetty sekä hankkeessa Perusteista poluille on suunniteltu jatko-opintoihin valmentavia opintoja.		
---	---	--	--

Mittarit

Suoritetut kurssit (kpl)	Lähtöarvo 12/2019 75.00	Toteuma-arvo 8/2021 Ei saatavilla	Tavoitearvo 12/2021 381.00
Korkeakoulu- ja yliopistokursseihin osallistuneiden opiskelijoiden määrä (hlö)	Lähtöarvo 12/2019 49.00	Toteuma-arvo 8/2021 106.00	Tavoitearvo 12/2021 261.00

Talous

Kasvatus- ja opetuslautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muu- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintatulot	11 680	0	11 680	7 276	-4 404	62,3	10 312
Myyntitulot	3 295	0	3 295	1 963	-1 332	59,6	3 295
Maksutulot	3 710	0	3 710	1 912	-1 798	51,5	3 010
Tuet ja avustukset	4 455	0	4 455	3 300	-1 155	74,1	3 768
Muut toimintatulot	221	0	221	101	-120	45,7	239
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0		0
Toimintamenot	-158 522	0	-158 522	-106 342	52 180	67,1	-158 355
Henkilöstömenot	-97 620	0	-97 620	-67 755	29 865	69,4	-98 820
Palkat ja palkkiot	-78 759	0	-78 759	-54 649	24 109	69,4	-82 299
Henkilösivumenot	-18 862	0	-18 862	-13 106	5 756	69,5	-19 124
Eläkemenot	-15 914	0	-15 914	-10 943	4 971	68,8	-16 137
Muut henkilösivumenot	-2 947	0	-2 947	-2 163	785	73,4	-2 987
Palveluiden ostot	-27 168	0	-27 168	-16 038	11 130	59,0	-25 547
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 253	0	-3 253	-2 810	443	86,4	-3 522
Avustukset	-3 865	0	-3 865	-2 070	1 795	53,6	-3 565
Muut toimintamenot	-26 616	0	-26 616	-17 669	8 948	66,4	-26 901
Toimintakate	-146 842	0	-146 842	-99 066	47 776	67,5	-148 043
Laskennalliset kustannukset	-14	0	-14	-2 634			
Poistot ja arvonalentumiset	-14	0	-14	-10	-4	70,7	-14
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-2 624			
Kokonaiskustannukset	-146 855	0	-146 855	-101 700			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Kasvatus- ja opetuslautakunta yhteensä	1 839,00	1 976,00	1 989,00

Toiminnan volyymit

Varhaiskasvatus	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Päiväkotitoiminta ja perhepäivähoito kk/yht, oma toiminta	26 117	28 000	16 828
Päiväkotitoiminta kk/yht , palveluseteli	7 018	7 900	4 838
Perusopetus	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Oppilasmäärä	7 167	7 200	7 058
Erityisen tuen oppilasmäärä	1 069	980	1 081
Aamu- ja iltapäivätoimintaan osall. oppilaat	422	460	484
Kuljetusoppilaat (esi- ja perusop. lisäop, valmistava opetus)	1 574	1 580	1 527
Lukiokoulutus	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Päivälukiot/kurssit	1 956	1 930	1 753
Ilta lukio/kurssit	350	330	320
Lukioiden opiskelijamäärä	1 288	1 310	1 254
Ammatillinen koulutus	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Ammatillinen koulutus opiskelijavuodet (järjestämisluvan mukainen)	2 404	2 560	1 507

3.3.2 Liikunta ja kulttuurilautakunta

Toimiala Sivistys

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Alkuvuoden koronarajoitukset ovat vaikuttaneet merkittävästi toimintaan ja talouteen. Lähes kaikki liikuntaryhmät sekä seuratoiminta olivat pysähdyksissä alkuvuonna. Tulokertymä on jäänyt merkittävästi pienemmäksi kun talousarviossa.

Liikuntapaikkaverkkoselvityksen yhtenä lähtökohtana on, että liikunnan olosuhteita kehittämällä edistetään fyysistä aktiivisuutta, terveyttä ja liikunnan kansalaistoimintaa. Ensimmäiset askeleet muutokselle on otettu, kun uuden uimahallin suunnittelutyötä on tehty odottaen lopullista sijaintipäätöstä sekä aktiivipuistojen kuntalaiskyselyt ja suunnitelmat ensimmäisestä kohteesta tehty. Näiden toimenpiteiden uskotaan lisäävän liikunnan mahdollisuuksia ja edistävän kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä.

Kulttuuripalveluiden toiminta on ollut yleisöltä rajoitettuna koko alkuvuoden. Joitakin tapahtumia on striimattu verkkoon, kuten myös ensimmäiset teatterinäytökset alkuvuodesta. Museon näyttelytoiminta on toiminut myös verkon välityksellä ja saavuttanut katsojia hyvin. Kirjaston peruspalvelut ovat olleet saatavilla. Käyntimäärät jäävät jonkin verran tavoitteista, koska korona on vaikuttanut merkittävästi ihmisten kokoontumiseen ja estänyt matalan kynnyksen tapahtumien järjestämisen tiloissa. Museon kävijämäärä on jäänyt reilusti tavoitteista, joten tulot ovat arvioitua pienemmät. Kävijämäärän vähyyteen on syynä koronarajoitukset sekä Kouvolatalon kattoremontti. Kesällä saatiin muutamia kulttuurin livetapahtumia kohtuullisen hyvin toteutettua mutta monia tapahtumia jouduttiin myös perumaan. Tulokertymä, etenkin kulttuuritaloilla ja kulttuurin tapahtumatuotannossa on koronan takia, huomattavan pieni.

Kansalaisopiston kevätlukukauden 2021 aloitusta siirrettiin kahdella viikolla koronatilanteen vuoksi. Opetus käynnistettiin suurelta osin etäopetuksessa ja verkon välityksellä. Lähiopetuksena voitiin toteuttaa esim. instrumenttien yksilöopetus ja osa taiteen perusopetuksesta. Osa kursseista keskeytettiin, sillä ne eivät soveltuneet verkon välityksellä opetettavaksi. Asiakasmaksut pienenevät, sillä kurseja peruuntui ja pitkien kurssien kesto pieneni kahdella tapaamiskerralla. Henkilöstölle tarjottiin etäopetukseen ja verkko-opetukseen koulutusta. Näistä koulutuksista syntyi ylimääräisiä kustannuksia. Kansalaisopiston syyslukukausi 2021 aloitettiin lähiopetuksena. Kurssien osallistujamääriä pienennettiin, jotta turvavälit toteutuisivat. Kurssien osallistujamäärien pienentäminen vähentää asiakasmaksuja.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Säästötoimenpiteiden turvaaminen poikkeuksellisessa tilanteessa on mahdotonta. Talousarvio on rakennettu tulojen kasvuun, joten sen toteutuminen sulkujen aikana ei ole toteutettavissa.

Kansalaisopistolle on haettu Opetushallituksen III ylimääräistä valtionavustusta koronasta johtuvien lisäkustannuksiin.

Liikunta- ja kulttuurilautakunta joutuu esittämään lisätalousarviota arviolta noin 1,6 milj. euroa.

Riskianalyysi

Kuntalaisten hyvinvointi heikkenee ja tämä näkyy terveystalouden kysynnän kasvuna. Erityisesti nuorten liikkumattomuus on huolestuttava kehitys. Avainkysymys on miten mm. seuratoiminta saavuttaa kuntalaiset sulkujen päättymisen jälkeen. Kansalaisopiston asiakkaista osa jäänee pois lähiopetuksesta ainakin joksikin aikaa. Pitää löytää keinot, joilla heidät saadaan palaamaan kursseille.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutumisen

Strategiaohjelma: Statuksen kasvu

Strategiatavoite: Asukkaat voimavarana

Talousarviotavoite: Palveluverkkojen kehittäminen (laadullinen näkökulma)	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Liikuntapaikkaselvityksen pohjalta palveluverkkoa on alettu kehittää sekä toteuttamaan suunnitelmien mukaisesti. Kulttuurikortteli-suunnitelman selvitys esitely alustavasti päättävälle elimille kevään ja kesän aikana. Kulttuuritalon myynnin ja markkinoinnin siirtoa viestintä & visit-yksikköön valmisteltu.		
Mittarit			
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2019 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 4.00	Tavoitearvo 12/2021 3.00

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu

Strategiatavoite: Ennaltaehkäisevät palvelut

Talousarviotavoite: Matalan kynnyksen palveluiden edistäminen/kehittäminen	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Aktiivipuisto –mallien suunnittelu on aloitettu. Kuusankosken aktiivipuiston suunnitelma on valmistunut. Kirjaston matalankynnyksen palvelujen palvelumuotoilutyö tehty ja asian edistäminen huomioitu talousarvioehdotuksessa ja kulttuurikortteli-suunnitelmassa.		
Mittarit			
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2019 1.00	Toteuma-arvo 8/2021 3.00	Tavoitearvo 12/2021 4.00

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu

Strategiatavoite: Paras lähikulttuuri

Talousarviotavoite: Digitaalisten palvelujen lisääminen	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Liikuntaryhmätoiminta Teamsissa ja YouTubessa. Lisäksi on kokeiltu myös liikuntaluentoja sähköisenä etäpalveluna. Osa palveluista jää käyttöön koronarajoitusten poistuessa syksyn ryhmätoiminnassa. Kirjaston ja kulttuurin tapahtumien striimauksia on toteutettu verkossa, etäluettavia aineistoja on tuotu tarjolle. Lasten- ja nuorten lukemisen edistämiseen on luotu etäpalveluita. Kirjastossa Varaamo-palvelu otettu käyttöön. Museossa toteutettu virtuaalinäyttelyitä, mobiilireittejä ja tietokannan vaihto.		
Mittarit			
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2019 5.00	Toteuma-arvo 8/2021 24.00	Tavoitearvo 12/2021 10.00

Talous

Liikunta- ja kulttuurilautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muu- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintatulot	5 924	0	5 924	2 334	-3 591	39,4	3 870
Myyntitulot	3 247	0	3 247	1 316	-1 932	40,5	2 201
Maksutulot	496	0	496	81	-415	16,3	277
Tuet ja avustukset	90	0	90	269	179	299,4	197
Muut toimintatulot	2 091	0	2 091	668	-1 423	31,9	1 195
Toimintamenot	-28 745	-202	-28 947	-18 324	10 623	63,3	-28 459
Henkilöstömenot	-8 952	0	-8 952	-5 736	3 216	64,1	-8 833
Palkat ja palkkiot	-7 003	0	-7 003	-4 477	2 525	63,9	-6 915
Henkilösivumenot	-1 949	0	-1 949	-1 259	690	64,6	-1 918
Eläkemenot	-1 690	0	-1 690	-1 084	606	64,1	-1 654
Muut henkilösivumenot	-259	0	-259	-175	84	67,4	-264
Palveluiden ostot	-2 999	0	-2 999	-1 804	1 195	60,2	-2 748
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 314	0	-1 314	-821	494	62,4	-1 363
Avustukset	-3 288	-202	-3 490	-1 842	1 648	52,8	-3 490
Muut toimintamenot	-12 192	0	-12 192	-8 121	4 071	66,6	-12 025
Toimintakate	-22 821	-202	-23 023	-15 990	7 033	69,5	-24 589
Laskennalliset kustannukset	-213	0	-213	-426			
Poistot ja arvonalentumiset	-213	0	-213	-147	66	69,1	
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-279			
Kokonaiskustannukset	-23 034	-202	-23 236	-16 416	7 033	69	

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Liikunta- ja kulttuurilautakunta yhteensä	183,0	209,8	191,3

Toiminnan volyymit

Liikunta	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Uimahallien kävijämäärä	180 364	280 000	71 012
Kuntosalien kävijämäärä	16 502	32 000	2 207
Liikuntapaikkojen kävijämäärä	1 136 431	2 000 000	586 009
Liikunnanohjauksen kävijämäärä	10 860	13 000	5 756
Liikuntapalvelujen tapahtumien määrä	15	20	5
Uimahallien kuntosalit. Uimahallien kävijöistä ei saa oikeaa lukemaa, koska kassat ovat olleet suljettuna ja kaikki kävijät eivät ole tallentuneet tilastoon			
Kulttuuri	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Kirjastokäynnit	476 108	650 000	265 151
Museoiden kävijämäärä	13 057	15 000	4 857
Kulttuurikasvatuksen kävijämäärä	10 030	20 000	4 181
Kulttuuritapahtumien kävijämäärä	8 717	15 000	23 584
Kirjaston tapahtumien määrä	324	350	62
Museoiden tapahtumien määrä	73	110	68
Kulttuurikasvatuksen tapahtumien määrä	319	500	141
Kulttuuritapahtumien määrä	116	30	11
Kulttuuritalojen kävijämäärä	46 937	115 000	7 343
1 verkkotapahtuma, katsojamäärä Kouvolan YouTube-kanavalla 3 679			
Museon verkkonäyttelyiden kävijämäärä 1 893			
Vapaa sivistystyö	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Kansalaisopiston kurssilaisten määrä	12 112	6 500	4113
Kansalaisopiston kurssien määrä		500	506
Kansalaisopiston tapahtumat	36	30	7

3.4 Tekniikka ja ympäristö

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toimialan talous on toteutunut kokonaisuudessaan lähes arvioidun mukaisena. Lomituspalvelumäärät on edelleen arvioitua alhaisemmat, joten näiden osalta sekä tulot, että menot jäävät arvioidusta noin 0,4 milj. euroa. Lisäksi koronan jatkuminen vaikuttaa kiinteistöpalvelujen tulo- ja menokertymään noin 0,5 milj. euroa. Laajakaistahankkeen avustuksia tullaan maksamaan noin 0,2 milj. euroa arvioitua pienempänä. Yhdyskuntatekniikassa valmistus omaan käyttöön tulee jäämään noin 0,2 milj. euroa arvioitua pienemmäksi. Nämä on huomioitu ennusteessa. Katteen osalta tulos pysynee tavoitteessa. Henkilöstökulut on toteutuneet 63,6 %. Elokuun henkilöstöresurssiin vaikuttaa lisäävästi kausi- ja kesätyöntekijät.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Toiminnassa on huomioitu annetut säästötoimenpiteet. Tekniikka- ja ympäristötalon muutto kaupungitalolle on toteutunut.

Talous

Tekniikka ja ympäristö 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta- muu- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintatulot	40 207	0	40 207	25 010	-15 198	62,2	39 108
Myyntitulot	30 488	0	30 488	18 522	-11 966	60,8	29 388
Maksutulot	1 649	0	1 649	1 109	-540	67,2	1 649
Tuet ja avustukset	0	0	0	5	5		0
Muut toimintatulot	8 070	0	8 070	5 374	-2 696	66,6	8 071
Valmistus omaan käyttöön	1 391	0	1 391	481	-910	34,6	1 191
Toimintamenot	-54 451	0	-54 451	-33 588	20 863	61,7	-53 151
Henkilöstömenot	-29 652	0	-29 652	-18 852	10 800	63,6	-25 452
Palkat ja palkkiot	-22 780	0	-22 780	-14 372	8 408	63,1	-22 069
Henkilösivumenot	-6 872	0	-6 872	-4 480	2 391	65,2	-3 383
Eläkemenot	-6 022	0	-6 022	-3 881	2 142	64,4	-2 561
Muut henkilösivumenot	-850	0	-850	-600	250	70,6	-822
Palveluiden ostot	-11 037	0	-11 037	-6 250	4 788	56,6	-10 837
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 711	0	-7 711	-4 716	2 995	61,2	-7 712
Avustukset	-1 298	0	-1 298	-739	558	57,0	-1 098
Muut toimintamenot	-4 753	0	-4 753	-3 031	1 722	63,8	-4 753
Toimintakate	-12 852	0	-12 852	-8 097	4 756	63,0	-12 852
Laskennalliset kustannukset	-227	0	-227	-3 060			
Poistot ja arvonalentumiset	-227	0	-227	-157			-11 901
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-2 903			
Kokonaiskustannukset	-13 079	0	-13 079	-11 156			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Asuminen ja ympäristö yhteensä	639,0	661,10	675,6

3.4.1 Tekninen lautakunta

Toimiala Tekniikka ja ympäristö

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toimialan talous on toteutunut kokonaisuudessaan lähes arvioidun mukaisena. Toimialan menot ovat kehittyneet hieman alle talousarvion (61,7 %). Tulojen osalta kertymä on myös hieman alhaisempi verrattuna tasaiseen kertymään (62,3 %), mutta toimintakatteen osalta ennustetaan, että toimiala pysyy talousarviossa.

1.6.2021 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen myötä toimialan nimi muutettiin Tekniikka ja ympäristö -toimialaksi. Samassa yhteydessä maaseutulautakunta ja ympäristölautakunta lakkautettiin ja niiden tehtävät siirrettiin tekniselle lautakunnalle ja teknisen lautakunnan alaisuuteen perustettavalle lupajaostolle. Toimialan seitsemän palvelua yhdistetään neljäksi palveluksi siten, että yhdyskuntatekniikka ja kiinteistöpalvelut pysyvät nykyisillään. Kaupunkisuunnittelun palveluun yhdistettiin kaavoituksen ja yhdyskuntatekniikan suunnittelun lisäksi myös maaomaisuuden ja paikkatiedon palvelut. Rakennusvalvonta, Ympäristöpalvelut ja Maaseutupalvelut yhdistettiin Viranomaispalveluiksi.

Teknisen lautakunnan alaiset palvelut toteuttavat kaupungin strategiaa, jonka kasvukärkinä ovat lasten, nuorten ja yritysten kasvu. Palveluissa varaudutaan ylläpitämään ja kehittämään monipuolista yritys- ja asuintonttitarjontaa vahvistaakseen kaupungin elinvoimaa ja hyvinvointia. Tonttituotantoa ohjataan maankäytön toteuttamissuunnitelmalla, johon määritellään vuosittain uusien yritys- ja asuinalueiden toteuttamisen, eli maanhankinnan, kaavoituksen ja infran rakentamisen ja tonttien luovutuksen aikataulut. Kaupungin statusta liikkumisen edelläkävijänä kasvatetaan kokonaisvaltaisella liikenneverkon kehittämistyöllä. Toimiala edistää kävelyn, pyöräilyn ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksia kaupungissa. Lisäksi kaupunkilaisten hyvinvointia tuetaan kehittämällä kaupungin monipuolisia viherympäristöjä viihtyisämmiksi ja turvallisemmiksi.

Kouvolan ranta-asumisen edistäminen on edennyt rantaosayleiskaavojen käynnistämisten myötä Kymijoella ja sen pohjoisten vesistöjen alueilla. Kaksivuotisen ranta-asumisen edistämiprojektin myötä, yhdyskuntarakenteen kannalta suotuisilla alueilla kuten kylien ja peruspalveluiden läheisyydessä päivitetään kaavoja pelkästään loma-asumisen sallivasta myös ympärivuotisen asumisen sallivaksi. Kaupungin ydinkeskustan kehittämistä on jatkettu valmistelemalla matkakeskusaluetta täydennysrakentamisen mahdollistavaksi.

Toimialan henkilöstömäärä on vähentynyt edellisvuosina tehtyjen henkilöstöä koskeneiden linjausten mukaisesti. Henkilöstön työkuormitus on näkynyt työhyvinvoinnissa erityisesti keväällä, kun koronapandemian vaikutukset olivat vielä merkittäviä. Elokuussa tehdyn henkilöstön fiilismittauksen perusteella toimiala-tasolla työtyytyväisyys on kohentunut kevääseen verrattuna, mutta edelleen työn kuormittavuus ja kiire nousee vastauksissa esiin. Toimialan vakinaisten henkilöiden määrä oli elokuun lopussa noin 600 hlö. Määräaikaisen henkilöstön lukumäärä vaihtelee 90-140 henkilön välillä ja kesäkuukausina henkilöstömäärä on korkeimmillaan kausityöntekijöiden johdosta. Henkilöstökulujen toteutuminen oli elokuun lopussa 63,5 %.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Toimialan toiminnassa on huomioitu talousarvion suunnittelun yhteydessä määritellyt säästötoimenpiteet. Tekniikka- ja ympäristötalon henkilöstön muutto kaupungintalolle ja Marjoniemen toimipisteeseen toteutettiin heinä-elokuussa.

Riskianalyysi

Koronan aiheuttamiin muutoksiin toiminnassa on varauduttu koko kuluvan vuoden ajan. Lisäksi varauduttiin siihen, että korona aiheuttaa tulojen vähenemistä etenkin kiinteistöpalveluissa ja maaomaisuudessa, jos tilanne pitkittyy tai pahenee.

Merkittävin teknisen lautakunnan alaisia palveluita koskeva toiminnallinen riski on talousarviovuodelle asetetut säästötavoitteet sekä niistä aiheutuvat seuraukset palvelutason laskussa, asiakaspalautteen negatiivisessa kehityksessä sekä henkilöstön työkuormassa. Teknisen lautakunnan alaiset palvelut ovat myös merkittävässä roolissa kaupungin valmiussuunnittelussa, jonka keskeisenä tavoitteena on turvata kaupungin toiminnalle tärkeät palvelut ja toiminnot mahdollisimman häiriöttömästi ja kattavasti kaikissa yhteiskunnan turvallisuustilanteissa mitä edellyttää riittäviä henkilöstöresursseja. Erityisesti tämä koskee yhdyskuntatekniikan alueiden kunnossapitoa sekä kiinteistöpalvelujen ruoka- ja kiinteistöhoitopalveluita. Riittävät resurssit kaupunkisuunnittelussa ja viranomaispalveluissa vahvistavat kaupungin elinvoimaa mahdollistamalla tehokkaasti ja nopeasti rakentamiseen ja yritystoimintaan liittyvät luvitukset ja maankäytön kehittämisen.

Taloudellisena riskinä nähdään ulkoisten palveluostojen kasvupaineet, jos paikkakunnalla ei ole riittävästi kilpailua yksityisellä sektorilla.

Valtuuston hyväksymien toiminnallisten tavoitteet toteutumisen

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu

Strategiatavoite: Eheä yhdyskunta- ja taajamarakenne

Talousarviotavoite: Toteutetaan maankäytön toteuttamissuunnitelmassa vuodelle 2020 asetetut tavoitteet asuin- ja yritystonttituotannon osalta	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Kantokujan urakka on meneillään. Haanojan alueella painopenkka jatkoi painumistaan ennakoitua pidempään ja sen urakka saadaan kilpailutukseen vasta loppuvuodesta. Liisakarhunmäessä on ongelmia huleveden johtamisessa, jonka johdosta kilpailutuksen ajankohta on arvailujen varassa.		
Mittarit			
Uudet asuinalueet (tot. aste %)	Lähtöarvo 12/2020 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 50.00	Tavoitearvo 12/2021 100.00
Uudet yritysalueet (tot. aste %)	Lähtöarvo 12/2020 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 100.00

Strategiaohjelma: Statuksen kasvu

Strategiatavoite: Euroopan turvallisin kaupunki

Talousarviotavoite: Kävelyn, pyöräilyn ja luonnossa liikkumisen mahdollisuuksien lisääminen	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Sääksniemen osuus on rakennettu ja vastaanotettu. Aholanmäki-Ruotsula -osuus on rakenteilla. Rakennusmateriaalien kustannusten nousu näkyy erityisesti Aholanmäki-Ruotsulassa. Kävelyn ja pyöräilyn edistämissuunnitelma on hyväksytty KV 14.6.2021 § 85. Sammonkadun jk-pp-tie, Koriansuoran ja Kaupinkadun välinen jk-pp-tie ovat rakenteilla. Ulkoilureittiosuus Tanttarista Ahlmanintielle on rakennettu. Inkeröisten jk-pp-tie on ELYn toimesta rakennettu. Uudelleenpäällystetty jk-pp-teitä on yhteensä 4,5 km. Kalalammen luontopolun rakentaminen (1,3 km) on meneillään.		
Mittarit			
Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2020 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 4.00	Tavoitearvo 12/2021 3.00
Kunnostettava luontopolkujen reitistö (km)	Lähtöarvo 12/2020 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 0.40	Tavoitearvo 12/2021 1.00
Kymijoen ulkoilureitin uudet reittiosuudet (km/v)	Lähtöarvo 12/2020 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 1.20	Tavoitearvo 12/2021 1.00
Saneeratut jalankulku- ja pyörätiet (km/v)	Lähtöarvo 12/2020 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 4.50	Tavoitearvo 12/2021 3.00
Talousarviotavoite: Infran korjausvelan kasvun pysäyttäminen / pienentäminen	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Korvausinvestointien euromäärä talousarviossa on n. 70 %		
Mittarit			
Korvausinvestointien euromääräinen osuus investoinneista (%)	Lähtöarvo 8/2020 65.00	Toteuma-arvo 8/2021 70.00	Tavoitearvo 12/2021 65.00
Talousarviotavoite: Liikenneturvallisuus suunnitelman toimenpideohjelman toteuttaminen	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Korjalankatu-Kaupinkatu -risteys on rakenteilla. Nopeusnäyttötäuluja on asennettu.		
Mittarit			
Toteutetut toimenpiteet (kpl/v)	Lähtöarvo 12/2020 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 2.00	Tavoitearvo 12/2021 4.00

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu		Strategiatavoite: Logistinen keskus		
Talousarviotavoite: Kouvolan aseman vahvistaminen Pohjois-Euroopan logistisena keskuksena		Tilannekuvaus ja riskiarvio: RR-alueen I-vaiheen rakentamisessa on meneillään 3. ja 4. urakat.		
Mittarit				
RRT terminaalialueen toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 8/2020 31.00	Toteuma-arvo 8/2021 80.00	Tavoitearvo 12/2021 70.00	
Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu		Strategiatavoite: Monimuotoiset luontoympäristöt		
Talousarviotavoite: Luonnon monimuotoisuuden edistäminen		Tilannekuvaus ja riskiarvio: Uusia luonnonsuojelualueita ei ole perustettu.		
Mittarit				
Metsänhoidon ulkopuolelle jätetyt metsät (ha)	Lähtöarvo 8/2020 492.00	Toteuma-arvo 8/2021 492.00	Tavoitearvo 12/2021 500.00	
Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu		Strategiatavoite: Omaleimaiset alueet		
Talousarviotavoite: Ranta-asumisen edistäminen. Ranta-asumisen edistämiprojektin työohjelman mukaiset kaavoituskohteet on luonnosvaiheen valmistelussa.		Tilannekuvaus ja riskiarvio: OASit ovat olleet nähtävillä ja luonnosvaihe on suunnittelussa. Luonnosvaiheen suunnitteluaste ei ole toteutunut suunnitelman mukaisesti. Syitä tähän ovat maanomistajakaavan 1. suunnittelualueen laajentuminen, maanomistajien muutostarpeita otettiin vastaan toukokuuhun asti. 2. Molemmat kaavat ovat vaatineet lisäselvityksiä ennakoitua enemmän, mm. rakennetun kulttuuriympäristön osalta. 3. Resurssivaje, suunnitteluavustajan ja tausta-aineiston keräämiseen osallistuneen henkilön osalta. Lisäksi yksi rantakaavoittaja on siirtynyt yleiskaavoitustiimistä kokonaan pois kesällä.		
Mittarit				
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2020 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 40.00	Tavoitearvo 12/2021 100.00	
Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen		Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen		
Talousarviotavoite: Asiakastyytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/tai kohottaminen		Tilannekuvaus ja riskiarvio: Kiinteistöpalvelujen asiakastyytyväisyyskysely suoritetaan marraskuussa. Sähköisten palvelujen kautta saatu viranomaistoiminnan asiakaspalaute on ollut vähäistä. Arvoa voidaan tarkastella loppuvuonna.		
Mittarit				
Kiinteistöpalvelujen asiakastyytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2019 3.20	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 3.20	
Viranomaistoiminnan asiakastyytyväisyys (1-10)	Lähtöarvo 8/2020 9.39	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 8.70	
Talousarviotavoite: Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien väheneminen		Tilannekuvaus ja riskiarvio: Tapaturmia on sattunut yhteensä 47 kpl, joista 37 työssä ja loput työmatkalla. Sairauspoissaolojen määrä hidastunut alkuvuodesta hieman.		
Mittarit				
Työtapaturmien lukumäärä (kpl)	Lähtöarvo 12/2019 37.00	Toteuma-arvo 8/2021 47.00	Tavoitearvo 12/2021 50.00	
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2019 20.30	Toteuma-arvo 8/2021 13.60	Tavoitearvo 12/2021 21.50	

Talousarviotavoite: Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Kysely suoritetaan marraskuun aikana.		
Mittarit			
Lähin esimies toimii esimiehenä hyvin (1-10)	Lähtöarvo 12/2019 7.40	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 7.80

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite: Resurssitehokkuus**

Talousarviotavoite: Ilmastokestävän ruokailun edistäminen joukkoruokailussa	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Asiakasmäärien vaihtelusta ja koronasta johtuen hävikkiruoan määrä on kasvanut.		
Mittarit			
Hävikkiruoan vähentäminen (kg)	Lähtöarvo 12/2020 98000.00	Toteuma-arvo 8/2021 67300.00	Tavoitearvo 12/2021 78000.00

Ent. maaseututk

Strategiaohjelma: Elinvoiman kasvu**Strategiatavoite: Kyliä pitkin kaupunkia**

Talousarviotavoite: Yksityistieavustusten vaikuttavuus paranee, kun tiekuntia ohjataan tekemään isompia perusparannushankkeita ja hakemaan valtion rahoitusosuutta kaupungin avustuksen lisäksi. Valtion rahoitusosuus Kouvolan yksityisteille kasvaa.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Yksityistiekunnat eivät ole tehneet katusajanjaksolla 5-8/2021 Ely-keskukselle yhtään perusparannushankkeiden valtionavustushakemusta. Ely-keskus on tehnyt neljä rahoituspäätöstä aikaisempiin hakemuksiin.		
Mittarit			
Tiekuntien valtionavustushakemusten määrä (kpl)	Lähtöarvo 12/2019 7.00	Toteuma-arvo 8/2021 5.00	Tavoitearvo 12/2021 8.00
Tiekunnille myönnettyjen valtion avustusten määrä (M€)	Lähtöarvo 12/2019 0.39	Toteuma-arvo 8/2021 0.10	Tavoitearvo 12/2021 0.42

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen**Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen**

Talousarviotavoite: Asiakastytyväisyys säilyy nykyisellä hyvällä tasolla tai paranee. Asiakastytyväisyyttä mitataan viljelijätukipalvelujen viranomaistoiminnan osalta asteikolla 1-4 ja lomitustoiminnan osalta asteikolla 1-5.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Asiakastytyväisyys on suorien palautteiden mukaan säilynyt hyvällä tasolla. Palautteita on tullut varsin vähän. Asiakastytyväisyyden mittarien arvot saadaan vasta vuoden lopulla toteutettavista asiakaskyselyistä.		
Mittarit			
Viranomaistoiminnan asiakastytyväisyys (1-4)	Lähtöarvo 12/2019 3.50	Toteuma-arvo 8/2021 Ei arvoa	Tavoitearvo 12/2021 3.60
Asiakastytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo 12/2019 4.30	Toteuma-arvo 8/2021 Ei arvoa	Tavoitearvo 12/2021 4.40

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen**Strategiatavoite: Uudet toimintatavat**

Talousarviotavoite: Lomituspalvelujen joustavuus ja taloudellisuus paranevat, kun toiminnoissa hyödynnetään nykyistä enemmän digitaalisia välineitä.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Palvelun joustavuus on parantunut tehokkaalla tiedottamisella asiakkaille ja lomitushenkilöstölle. Taloudellisuus on parantunut tehostamalla lomittajien työllistymistä. Asiakas- ja henkilöstötytyväisyyden mittarien arvot tavoitteen toteutumisen arviointia varten saadaan vasta vuoden lopulla toteutettavista kyselyistä.		
Mittarit			
Asiakastytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo 12/2019 4.30	Toteuma-arvo 8/2021 Ei arvoa	Tavoitearvo 12/2021 4.40

Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 12/2019 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 60.00	Tavoitearvo 12/2021 100.00
Henkilöstötyytyväisyys (1-5)	Lähtöarvo 8/2020 3.40	Toteuma-arvo 8/2021 Ei arvoa	Tavoitearvo 12/2021 4.40

Ent. Rymla

Strategiaohjelma: Hyvinvoinnin kasvu**Strategiatavoite: Hiilineutraali kaupunki 2040**

Talousarviotavoite: Hiilineutraalikartan toteuttamisen kustannusarvio laadittu ja kytetty talousarviomenettelyyn.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Hiilineutraalikartta ja talousarviokytettä laaditaan ympäristöministeriön tukemassa ympäristövahti-hankkeessa vuosien 2021 ja 2022 aikana.		
Mittarit			
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 8/2020 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 40.00	Tavoitearvo 12/2021 100.00

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen**Strategiatavoite: Osaava henkilöstö ja osallistava johtaminen**

Talousarviotavoite: Asiakastyytyväisyyden pitäminen hyvällä tasolla ja/tai kohottaminen.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Sähköisten palvelujen kautta saatu viranomaistoiminnan asiakaspalaute on ollut vähäistä. Arvoa voidaan tarkastella loppuvuonna.		
Mittarit			
Viranomaistoiminnan asiakastyytyväisyys (1-10)	Lähtöarvo 8/2020 9.35	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 0.00
Talousarviotavoite: Sairauspoissaolojen ja työssä tapahtuvien tapaturmien määrän aleneminen.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Työtaturmia on sattunut alkuvuonna yhteensä 5 kpl. Sairauspoissaolojen määrää ei saada palveluittain opiferus -ohjelmasta organisaatiomuutoksen aiheuttamasta teknisestä viasta johtuen.		
Mittarit			
Työtaturmien lukumäärä (kpl)	Lähtöarvo 12/2019 3.00	Toteuma-arvo 8/2021 5.00	Tavoitearvo 12/2021 0.00
Sairauspoissaolot (kpv /htv)	Lähtöarvo 12/2019 12.60	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 10.00
Talousarviotavoite: Hyvä esimiestyö ja laadukas työelämä.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Mittariarvo saadaan loppuvuodesta tehtävän kyselyn perusteella.		
Mittarit			
Lähin esimies toimii esimiehenä hyvin (1-10)	Lähtöarvo 12/2019 8.35	Toteuma-arvo 8/2021 0.00	Tavoitearvo 12/2021 8.50

Strategiaohjelma: Sisäisen toiminnan kehittäminen**Strategiatavoite: Uudet toimintatavat**

Talousarviotavoite: Rakentamislupaprosessin kesto	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Rakennusvalvonnan lupien myöntäminen on viivästynyt henkilöstön pois siirtymisestä ja eläköitymisestä johtuen. Viidelle henkilölle normaalitilanteessa jakautuneita asioita on hoidettu 3-4 henkilön voimin kevästä lähtien, kesälomakauden osuessa myös kyseiseen ajanjaksoon. Myös lupien kysyntä on ollut vilkasta alkuvuonna.		
Mittarit			
Lupaprosessin keskimääräinen kesto (kalenteri pv)	Lähtöarvo 8/2020 30.00	Toteuma-arvo 8/2021 35.00	Tavoitearvo 12/2021 25.00

Talousarviotavoite: Ympäristöpalveluiden lupaprosessin sähköistäminen. Selvitys sähköistamisestä ja järjestelmävaatimuksista laadittu.	Tilannekuvaus ja riskiarvio: Sovellusvaihtoehdot selvitetty. Saatu esittely toimittajalta sekä toisesta kunnasta esitys käyttäjäkokemuksesta.		
Mittarit			
Toteutumisaste (%)	Lähtöarvo 8/2019 0.00	Toteuma-arvo 8/2021 80.00	Tavoitearvo 12/2021 100.00

Talous

Tekninen lautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muu- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintatulot	39 955	0	39 955	24 899	-15 056	62,3	38 856
Myyntitulot	30 236	0	30 236	18 412	-11 824	60,9	29 136
Maksutulot	1 649	0	1 649	1 109	-540	67,2	1 649
Tuet ja avustukset	0	0	0	5	5	0,0	0
Muut toimintatulot	8 070	0	8 070	5 374	-2 696	66,6	8 071
Valmistus omaan käyttöön	1 391	0	1 391	481	-910	34,6	1 191
Toimintamenot	-54 199	0	-54 199	-33 424	20 774	61,7	-52 899
Henkilöstömenot	-29 468	0	-29 468	-18 718	10 750	63,5	-25 268
Palkat ja palkkiot	-22 626	0	-22 626	-14 260	8 367	63,0	-21 915
Henkilösivumenot	-6 841	0	-6 841	-4 458	2 383	65,2	-3 353
Eläkemenot	-5 997	0	-5 997	-3 862	2 135	64,4	-2 536
Muut henkilösivumenot	-844	0	-844	-596	249	70,6	-817
Palveluiden ostot	-10 986	0	-10 986	-6 233	4 754	56,7	-10 786
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 709	0	-7 709	-4 715	2 995	61,2	-7 710
Avustukset	-1 298	0	-1 298	-739	558	0,0	-1 098
Muut toimintamenot	-4 738	0	-4 738	-3 020	1 718	63,7	-4 738
Toimintakate	-12 852	0	-12 852	-8 044	4 809	62,6	-12 852
Laskennalliset kustannukset	-11 565	0	-11 565	-9 076			
Poistot ja arvonalentumiset	-11 565	0	-11 565	-7 881	3 684	68,1	-11 901
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-1 194			
Kokonaiskustannukset	-24 418	0	-24 418	-17 119			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	Toteuma 1-8/2021
Tekninen lautakunta	636,0	658,0	672,6

Toiminnan volyymit

Viranomaispalvelut	TP 2020	TA 2021	KS 2021	Tot. 1-8/2021
Rakentamisen luvat	831	900	900	536
Rakentamisen katselmukset	3 317	3 400	3 400	1 454
Ympäristöluvitettut laitokset yhteensä, kpl (kunta+AVI)	208	200	200	209
Ympäristölupapäätökset ja annetut lausunnot lu- vista/vuosi, kpl	21	20	20	6
Luvitettujen laitosten tarkastukset/vuosi,kpl (kunta/AVI)	18	23	23	11
Rekisteröinti-ilmoitukset/vuosi, kpl	12	10	10	3
Muut (ei-ympäristölupa eikä rekisteröinti) ilmoitukset ja annetut lausunnot, kpl	66	70	70	82
Maa-ainesluvut kpl	12	16	16	6
Maa-ainestarkastukset kpl	64	102	102	3
Terveysvalvonnan valvontakohteet	2 841	2 890	2890	2 121
Terveysvalvonnan rekisteröinti -ilmoitukset ja päätökset	167	133	133	83
Terveysvalvonnan suunnitelmalliset tarkastukset	519	894	894	548
Eläinlääkintähuollon potilaskäynnit, kpl	10 144	10 000	10 000	4 932
Valvontaeläinlääkärin eläinsuojelukäynnit	294	411	411	259
Lomituspäivät	14 501	15 000	14 000	8 132
Lomitettavat yrittäjät	332	373	334	351
Välitetty EU-viljelijätuki	27	26	26	3
Tiloja tukihaun piirissä	904	890	890	885
Saapuneet hakemukset kpl (viljelijätukipalvelut)	3 699	3 500	3 500	3 951
Yksityistieavustukset	565 928	550 000	550 000	455 635
Kansallinen laajakaista 2015-hanke	0	368 000	368 000	0

Kaupunkisuunnittelu	TP 2020	TA 2021	KS 2021	Tot. 1-8/2021
Asemakaavoitettu alue ha/v	148	80	80	80
Hyväksytyt kaavat kpl/v	12	12	12	10
Maan osto ha	32	70	70	12
Luovutettuja AO-tontteja kpl	11	20	20	17
Metsää ha	3883	3500	3 500	3847
Peltoa ha	723	550	550	709

Yhdyskuntatekniikka	TP 2020	TA 2021	KS 2021	Tot. 1-8/2021
Kadut ja kevyen liikenteen väylät km	980	980	980	980
Rakennettua puistoa ha	218	218	218	218
Leikkipaikat kpl	128	128	128	121
Sillat ja tunnelit kpl	102	100	100	105
Ulkovalaisimet kpl	27 400	27 400	27 400	27400

Kiinteistöpalvelut	TP 2020	TA 2021	KS 2021	Tot. 1-8/2021
Rakennusten hoito (m2)	555 500	557 000	555 500	555 500
Siivottavat neliöt	335 555	328 500	336 086	338 698
Ateriamäärät kpl	4 005 723	4 630 000	4 580 693	2 692 662

3.4.2 Kymen Jätelautakunta

Toimiala Tekniikka ja ympäristö

Sitovuustaso Kaupunginvaltuuston hyväksymät toimintakate ja toiminnalliset tavoitteet

Toiminnan toteutuminen talousarvion suhteen

Toiminta ja talous ovat toteutuneet miltei suunnitelman mukaisina alkuperäiseen talousarvioon verrattuna. ICT-kulut ovat ennakoitua suuremmat johtuen ennalta-arvaamattomasta, uudesta käyttöoikeusmaksusta. Kokonaistoteuma on kuitenkin suunnitelmallisella tasolla. Toimintatuottoihin sisältyy lautakuntamaksut kesäkuun loppuun asti. Tulot siis "laahaavat" hieman perässä.

Toimenpiteet toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen turvaamiseksi

Viranhaltijapäätöksiä mm. jätehuoltomääräyksistä poikkeamiseksi tehtiin tammi-huhtikuussa eri kuntien asukkaille ja vapaa-ajanasukkaille yhteensä 525 kpl. Touko-elokuussa viranhaltijapäätöksiä tehtiin 507 kpl. Yleensä päätöksiä on tullut vuosittain yhteensä n. 1000 kpl, tänä vuonna siis huomattavasti enemmän. Alkusyöksystä muutimme käytäntöämme siten, että jatkossa tehtyjen päätösten määrä vähenee.

Lapinjärven alueen jäteastioiden tyhjennysvälit otettiin jo keväällä tarkasteluun, jotta saataisiin kiinteistöjen jätehuolto jätehuoltomääräysten mukaiseksi. Tämä työ on tehty, mutta osa kiinteistönomistajista ei ole ottanut yhteyttä kehotuksista huolimatta. Nämä viedään ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka voi antaa määräyksiä asiassa.

Haminan, Virolahden ja Miehikkälän saariston asukkaille ja vapaa-ajanasukkaille järjestettiin toukuussa loppujätteen vastaanotto venepaikoille lukollisiin yhteiskeräyspisteisiin yhteistyössä kuntien ja Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa. Tämä teetti kovasti töitä alkukesästä ja aiheutti liittymishakemusruuhkan. Nyt tämä ruuhka on saatu purettua.

1.7.2021 astui voimaan jätehuoltomääräysten mukainen pakkausjätekeräyksen laajeneminen taajamien yli viiden asunnon kiinteistöihin. Asia on edennyt kunnan järjestämän jätehuollon alueella hyvin. Noin 90 % kaikista taloyhtiöistä on hankkinut pakkausjäteastiat ja niiden tyhjennykset. Kiinteistön haltijan järjestämän jätehuollon alueen tilannetta ei kaikilta osin tiedetä. Tilanne selviää jätteenkuljettajien raportointivelvollisuuden myötä myöhemmin.

19.7.2021 tuli voimaan laki jätelain muutoksesta. Lisäksi uusi jäteasetus on luonnosvaiheessa. Jätelain muutos sekä uusi tuleva jäteasetus teettävät jätelautakunnalle paljon suunnittelu- ja rekisterinpityötä. Lain muutoksen jalkauttamisesta on käyty keskusteluja alueellisen jäteyhtiön, Kymenlaakson Jäte Oy:n kanssa. Tulossa on myös palavereja kuntien kanssa. Lakimuutos vaatii myös jätehuoltomääräysten päivittämistä. Kymen jätelautakunnan edustaja on mukana Kuntaliiton jätehuoltomääräystyöryhmässä.

Kesällä tehtiin myös töitä viimeistenkin Kouvolan alueen ns. koti-mökkijätekimppojen purkamisen valmisteluksi. Varsinainen purkutyö eli yhteydenotto asukkaisiin alkaa syksyllä.

Jäsenkunnat nimesivät jäsenet jätelautakuntaan. Lautakunnan ensimmäinen kokous on 30.9.2021.

Riskianalyysi

Toiminnallisia ja taloudellisia riskejä ei ole tiedostettu.

Talous

Kymen jätelautakunta 1000 e	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muu- tokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Toimintatulot	252	0	252	110	-142	43,8	252
Myyntitulot	252	0	252	110	-142	43,8	252
Toimintamenot	-252	0	-252	-163	89	64,8	-252
Henkilöstömenot	-184	0	-184	-135	50	73,0	-184
Palkat ja palkkiot	-154	0	-154	-112	42	72,9	-154
Henkilösivumenot	-31	0	-31	-23	8	73,8	-30
Eläkemenot	-25	0	-25	-18	7	72,9	-25
Muut henkilösivumenot	-5	0	-5	-4	1	77,8	-5
Palveluiden ostot	-51	0	-51	-17	34	33,5	-51
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2	0	-2	-1	1	66,5	-2
Muut toimintamenot	-15	0	-15	-11	4	70,8	-15
Toimintakate	0	0	0	-53	-53	0,0	0
Laskennalliset kustannukset	0	0	0	-7			
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0			
Muut laskennalliset kust.	0	0	0	-7			
Kokonaiskustannukset	0	0	0	-60			

Henkilöresurssit

Henkilöstön määrä henkilötyövuosina	TP 2020	TA 2021	Tot. 1-8/2021
Kymen jätelautakunta	3,0	3,0	3,0

4 Yhteenvedo käyttötalouden toteutumisesta

Kouvolan kaupunki	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poik- keama	Tot-%	Ennuste TP 2021
Yhteistoiminta							
Toimintatulot	600	0	600	678	78	113,0	900
Toimintamenot	-339 401	-400	-339 801	-229 390	110 411	67,5	-354 836
Toimintakate	-338 801	-400	-339 201	-228 712	110 489	67,4	-353 936
Tarkastuslautakunta							
Toimintamenot	-176	0	-176	-114	62	65,0	-176
Toimintakate	-176	0	-176	-114	62	65,0	-176
Kaupunginhallitus							
Toimintatulot	57 940	400	58 340	37 926	-20 414	65,0	58 331
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	14	-286	4,5	300
Toimintamenot	-61 404	-1 100	-62 504	-39 020	23 484	62,4	-62 544
Toimintakate	-3 164	-700	-3 864	-1 080	2 784	28,0	-3 913
Konsernipalvelut yhteensä							
Toimintatulot	57 940	400	58 340	37 926	-20 414	65,0	58 331
Valmistus omaan käyttöön	300	0	300	14	-286	4,5	300
Toimintamenot	-61 580	-1 100	-62 680	-39 134	23 546	62,4	-62 720
Toimintakate	-3 340	-700	-4 040	-1 194	2 845	29,6	-4 089
Kasvatus- ja opetuslautakunta							
Toimintatulot	11 680	0	11 680	7 276	-4 404	62,3	10 312
Toimintamenot	-158 522	0	-158 522	-106 342	52 180	67,1	-158 355
Toimintakate	-146 842	0	-146 842	-99 066	47 776	67,5	-148 043
Liikunta- ja kulttuurilautakunta							
Toimintatulot	5 924	0	5 924	2 334	-3 591	39,4	2 870
Toimintamenot	-28 745	-202	-28 947	-18 324	10 623	63,3	-28 459
Toimintakate	-22 821	-202	-23 023	-15 990	7 033	69,5	-25 589
Sivistys yhteensä							
Toimintatulot	17 605	0	17 605	9 610	-7 995	54,6	13 182
Toimintamenot	-187 267	-202	-187 469	-124 666	62 803	66,5	-186 814
Toimintakate	-169 663	-202	-169 865	-115 057	54 808	67,7	-173 632
Tekninen lautakunta							
Toimintatulot	39 955	0	39 955	24 899	-15 056	62,3	38 856
Valmistus omaan käyttöön	1 391	0	1 391	481	-910	34,6	1 191
Toimintamenot	-54 199	0	-54 199	-33 424	20 774	61,7	-52 899
Toimintakate	-12 852	0	-12 852	-8 044	4 809	62,6	-12 852
Kymen jätelautakunta							
Toimintatulot	252	0	252	110	-142	43,8	252
Toimintamenot	-252	0	-252	-163	89	64,8	-252
Toimintakate	0	0	0	-53	-53		0
Tekninen ja ympäristö yhteensä							
Toimintatulot	40 207	0	40 207	25 010	-15 198	62,2	39 108
Valmistus omaan käyttöön	1 391	0	1 391	481	-910	34,6	1 191
Toimintamenot	-54 451	0	-54 451	-33 588	20 863	61,7	-53 151
Toimintakate	-13 010	0	-12 852	-8 097	4 756	63,0	-12 852
Käyttötalous yhteensä							
Toimintatulot	116 352	400	116 752	73 224	-43 529	62,7	111 521
Valmistus omaan käyttöön	1 691	0	1 691	495	-1 196	29,3	1 491
Toimintamenot	-642 699	-1 702	-644 401	-426 778	217 623	66,2	-657 521
Toimintakate	-524 656	-1 302	-525 957	-353 060	172 898	67,1	-544 509

5 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tuloslaskelma-, investointi ja rahoitusosien toteutumisvertailut esitetään sisältäen kaikki kaupungin kustannukset mukaan lukien sisäiset erät. Toteutumisvertailussa esitetään talousarvio ja siihen hyväksytyt muutokset, muutettu talousarvio, toteuma sekä poikkeamana muutetun talousarvion ja toteuman erotus. Lisäksi on esitetty vertailutietona edellisen vastaavan ajankohdan toteuma ja edellisen vuoden tilinpäätös.

Tuloslaskelma (ulk.+sis.) 1000 euroa	TA 2021	Ta-muutos	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-8/2021	Poikkeama	Toteuma 1-8/2020	TP 2020
Toimintatuotot	116 352	400	116 752	73 224	-43 529	69 528	109 780
Myyntituotot	38 927	0	38 927	22 648	-16 278	21 687	35 199
Maksutuotot	5 855	0	5 855	3 102	-2 753	2 738	4 722
Tuet ja avustukset	8 713	0	8 713	6 419	2 549	3 870	8 029
Muut toimintatuotot	62 858	400	63 258	41 054	-179	41 233	61 831
Valmistus omaan käyttöön	1 691	0	1 691	495	-369	864	1 391
Toimintakulut	-642 699	-1 702	-644 401	-426 778	217 623	-398 876	-631 043
Henkilöstökulut	-154 852	0	-154 852	-104 206	50 647	-94 553	-142 960
Palkat ja palkkiot	-119 381	0	-119 381	-80 368	39 013	-72 461	-109 416
Henkilösivukulut	-35 472	0	-35 472	-23 838	11 633	-22 092	-33 544
Eläkekulut	-31 028	0	-31 028	-20 645	10 383	-19 496	-29 385
Muut henkilösivukulut	-4 444	0	-4 444	-3 194	1 250	-2 596	-4 159
Palvelujen ostot	-407 901	-1 500	-409 401	-270 134	139 267	-249 961	-403 805
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 183	0	-22 183	-14 323	7 860	-13 155	-21 624
Avustukset	-9 740	-202	-9 942	-5 328	4 614	-8 726	-13 811
Muut toimintakulut	-48 022	0	-48 022	-32 787	15 235	-32 481	-48 842
Toimintakate	-524 656	-1 302	-525 957	-353 060	172 898	-328 484	-519 872
Verotulot	357 000	0	357 000	255 138	-101 862	237 835	354 743
Valtionosuudet	190 860	0	190 860	128 640	-62 220	130 125	213 734
Rahoitustuotot ja -kulut	8 811	0	8 811	7 768	-1 043	9 934	9 945
Korkotuotot	1 831	0	1 831	837	-994	898	1 973
Muut rahoitustuotot	10 390	0	10 390	8 317	-2 073	10 910	11 239
Korkokulut	-3 002	0	-3 002	-1 337	1 665	-1 435	-2 761
Muut rahoituskulut	-408	0	-408	-48	360	-439	-506
Vuosikate	32 015	-1 302	30 714	38 487	7 774	49 410	58 550
Poistot ja arvonalentumiset	-24 000	0	-24 000	-17 236	6 764	-15 335	-27 503
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	8 015	-1 302	6 714	21 251	14 538	34 075	31 047
Poistoeron muutos	0	0	0				102
Rahastojen muutos	0	0	0				0
Tilikauden yli/alijäämä	8 015	-1 302	6 714	21 444	14 731	34 075	31 149

Toimintatuottojen toteutuma on elokuun lopussa 73,2 milj. euroa. Myyntituottojen toteutuma oli 22,6 milj. euroa ja maksutuottojen 3,1 milj. euroa. Avustuksia on elokuun loppuun mennessä saatu 6,4 milj. euroa. Muut toimintatulot sisältävät mm. vuokratuotot, 39,5 milj. euroa, josta ulkoisten vuokratuottojen osuus oli 11,2 milj. euroa. Erään sisältyy myös pysyvien vastaavien myyntivoitot, toteuma noin 1,1 milj. euroa.

Toimintakulut ovat elokuun lopussa 426,8 milj. euroa (66,2 %). Henkilöstökuluja on kertynyt 104,2 milj. euroa, josta palkkojen ja palkkioiden osuus on 80,4 milj. euroa (67,3 %). Henkilöstöstä ja kustannuksista on kerrottu tarkemmin osavuosikatsauksen 2. Henkilöstö -osiossa.

Palvelujen ostojen toteuma on elokuun lopussa 270,1 milj. euroa. Asiakaspalvelujen ostojen kertymä on 225,2 milj. euroa (67,4 %), merkittävimpänä ostot Kymsotelta 221,8 milj. euroa. Muiden palvelujen ostoja on kertynyt 44,9 milj. euroa (59,7 %). Aineisiin ja tarvikkeisiin on käytetty 14,3 milj. euroa.

Avustuksia on maksettu 5,3 milj. euroa. Avustusten maksu painottuu loppuvuoteen. Muiden toimintakulujen toteutuma on 32,8 milj. euroa (68,3 %). Muut toimintakulut sisältävät vuokramenot, joita on toteutunut 32,0 milj. euroa (ulkoisten osuus 3,7 milj. euroa) sekä pysyvien vastaavien myyntitappiot, joiden toteutuma on noin 0,5 milj. euroa.

Toimintakatteeksi muodostui -353,1 milj. euroa (67,1 %), muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan oli 7,5 %.

Verotuloja kertyi elokuun loppuun mennessä 255,1 milj. euroa ja valtionosuuksia 128,6 milj. euroa. Yhteensä em. erien toteutuma oli 15,8 milj. euroa suurempi kuin edellisvuoden vastaavana ajankohdana.

Rahoitustuottojen kertymä on elokuun lopussa 9,2 milj. euroa ja rahoituskulujen noin 1,4 milj. euroa. Merkittävimpiä eriä ovat osinkotuotot 6,8 milj. euroa, arvopapereiden myyntivoitot noin 1,4 milj. euroa ja korkokulut 1,3 milj. euroa.

Vuosikatteen muodostui 38,5 milj. euroa. Tulokseksi muodostui poistojen jälkeen 21,3 milj. euroa. Poistojen ja arvonalentumisten kertymä elokuun lopussa oli 17,2 milj. euroa. Kertaluonteisia poistoja on kirjattu 1,3 milj. euroa, joista merkittävin on puretun Inkeröisten koulun alaskirjaus 1,2 milj. euroa.

Valtuuston vuonna 2021 hyväksymät talousarviomuutokset käyttötalousosaan 31.8.2021 mennessä:

Yhteistoiminta

- Palo- ja pelastustoimi, toimintakatteen lisäys 0,4 milj. euroa

Kaupunginhallitus

- Tilapalvelut, toimintakatteen lisäys 0,7 milj. euroa

Liikunta- ja kulttuurilautakunta

- toimintakatteen lisäys 0,202 milj. euroa

Alla oleva tuloslaskelma on kaupungin ulkoinen tuloslaskelma, josta sisäiset erät on eliminoitu. Ulkoisesta tuloslaskelmasta lasketaan tunnusluvut.

Tuloslaskelma 1000 euroa	TA 2021	Ta-muutos	Muutettu TA 2021	Toteuma 1-8/2021	Poik- keama	Toteuma 1-8/2020	TP 2020
Toimintatuotot	53 951	400	54 351	32 381	-21 971	29 554	48 399
Myyntituotot	19 135	0	19 135	10 169	-8 965	10 197	16 700
Maksutuotot	5 839	0	5 839	3 065	-2 774	2 730	4 682
Tuet ja avustukset	8 713	0	8 713	6 419	2 549	3 870	8 029
Muut toimintatuotot	20 265	400	20 665	12 726	-31	12 757	18 988
Valmistus omaan käyttöön	1 691	0	1 691	495	-369	864	1 391
Toimintakulut	-580 298	-1 702	-582 000	-385 935	196 065	-358 902	-569 661
Henkilöstökulut	-154 852	0	-154 852	-104 206	50 647	-94 553	-142 960
Palkat ja palkkiot	-119 381	0	-119 381	-80 368	39 013	-72 461	-109 416
Henkilösivukulut	-35 472	0	-35 472	-23 838	11 633	-22 092	-33 544
Eläkekulut	-31 028	0	-31 028	-20 645	10 383	-19 496	-29 385
Muut henkilösivukulut	-4 444	0	-4 444	-3 194	1 250	-2 596	-4 159
Palvelujen ostot	-388 094	-1 500	-389 594	-257 624	131 970	-238 484	-385 279
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-22 183	0	-22 183	-14 302	7 881	-13 147	-21 608
Avustukset	-9 740	-202	-9 942	-5 328	4 614	-8 726	-13 811
Muut toimintakulut	-5 429	0	-5 429	-4 475	954	-3 993	-6 002
Toimintakate	-524 656	-1 302	-525 957	-353 060	172 898	-328 484	-519 872
Verotulot	357 000	0	357 000	255 138	-101 862	237 835	354 743
Valtionosuudet	190 860	0	190 860	128 640	-62 220	130 125	213 734
Rahoitustuotot ja -kulut	8 811	0	8 811	7 768	-1 043	9 934	9 945
Korkotuotot	1 831	0	1 831	837	-994	898	1 973
Muut rahoitustuotot	10 390	0	10 390	8 317	-2 073	10 910	11 239
Korkokulut	-3 002	0	-3 002	-1 337	1 665	-1 435	-2 761
Muut rahoituskulut	-408	0	-408	-48	360	-439	-506
Vuosikate	32 015	-1 302	30 714	38 487	7 774	49 410	58 550
Poistot ja arvonalentumiset	-24 000	0	-24 000	-17 236	6 764	-15 335	-27 503
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	8 015	-1 302	6 714	21 251	14 538	34 075	31 047
Poistoeron muutos	0	0	0				102
Rahastojen muutos	0	0	0				0
Tilikauden yli/alijäämä	8 015	-1 302	6 714	21 444	14 731	34 075	31 149
Tunnusluvut							
Toimintatuotot/Toimintamenot, %	9,3		9,4	8,4			8,5
Vuosikate, % poistoista	133,4		128,0	223,3			212,9
Vuosikate euroa/asukas	397		380	475			721
Asukasmäärä	80 732		80 732	80 837			81 216
Toimintakatteen muutos %	0,6		1,2	7,5			-0,6

6 Investointiosan toteutuminen

Kaupungin investointimenoja on toteutunut yhteensä 22,0 milj. euroa ja investointituloja noin 1,9 milj. euroa. Nettoinvestoinneiksi muodostui tammi-elokuulta 20,1 milj. euroa.

Valtuuston vuonna 2021 hyväksymät talousarviomuutokset investointiosaan 31.8.2021 mennessä:

Kaupunginhallitus

- Tilapalvelut, korvausinvestoinnit, määrärahan lisäys 0,38 milj. euroa

Tekninen lautakunta

- Kärkihankkeet/RR-terminaalien rakentaminen, määrärahan vähennys 1,2 milj. euroa ja tuloarvion vähennys 0,24 milj. euroa
- Kärkihankkeet/RRT Rekkaparkki (uusi hanke), määrärahan lisäys 0,250 milj. euroa
- Yhdyskuntatekniikka, muut pitkävaikutteiset menot, korvausinvestoinnit (hulevedet) määrärahan lisäys 0,06 milj. euroa
- Yhdyskuntatekniikka, muut pitkävaikutteiset menot, uusinvestoinnit (hulevedet), määrärahan lisäys 0,650 milj. euroa
- Yhdyskuntatekniikka, kiinteät rakenteet ja laitteet / korvausinvestoinnit (muut rakenteet ja laitteet), määrärahan lisäys 0,362 milj. euroa ja tuloarvion lisäys 0,181 milj. euroa
- Yhdyskuntatekniikka, kiinteät rakenteet ja laitteet / uusinvestoinnit (muut rakenteet ja laitteet), määrärahan lisäys 0,049 milj. euroa ja tuloarvion lisäys 0,23 milj. euroa.

Kouvolan kaupunki	Alkuperäinen talousarvio	Ta-muutos	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Tot %	Poikkeama	Ennuste TP 2021
Aineettomat hyödykkeet	-677	-710	-1 387	-56	4,0	1 331	-1 155
Aineettomat oikeudet	-677	0	-677	0	0,0	677	-445
Muut pitkävaikutteiset menot	0	-710	-710	-56	7,9	654	-710
Ennakkomaksut	0	0	0	0			0
Aineelliset hyödykkeet	-42 545	159	-42 386	-21 460	50,6	20 926	-38 656
Maa- ja vesialueet	-1 300	0	-1 300	-652	50,1	648	-1 300
Rakennukset	-17 850	-380	-18 230	-371	2,0	17 859	-17 806
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-23 395	539	-22 856	0	0,0	22 856	-19 506
Koneet ja kalusto	0	0	0	-44		-44	-44
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	0	0		0	0
Keskener. hankinnat ja ennakkomaksut	0	0	0	-20 393		-20 393	0
Sijoitukset	-500	0	-500	-500			-500
Osakkeet ja osuudet	-500	0	-500	-500			-500
Investointimenot yhteensä	-43 722	-551	-44 273	-22 016	49,7	22 257	-40 311
Rahoitusosuudet	2 230	171	2 401	35	1,5	-2 366	1 766
Pysyvien vastaavien myynti	400	0	400	1 839	459,8	1 439	1 987
Investointitulot yhteensä	2 630	171	2 801	1 874	66,9	-927	3 753
Nettoinvestoinnit yhteensä	-41 092	-380	-41 472	-20 142	48,6	21 330	-36 558
Korvausinvestoinnit							
Investointimenot	-20 015	-802	-20 817	-10 439	50,1	10 378	
Investointitulot	0	181	181	768	424,3	587	
Uusinvestoinnit							
Investointimenot	-23 707	251	-23 456	-11 576	49,4	11 880	
Investointitulot	2 630	-10	2 620	1 106	42,2	-1 514	

Kaupunginhallituksen alaisten toimintojen investointimenoja on elokuun loppuun mennessä toteutunut 12,2 milj. euroa ja investointituloja 1,6 milj. euroa. ICT-investointien toteutuminen on vähäistä, toteuma-arvioksi ennakoidaan noin 65 % suunnitellusta. Poikilo-museoiden museokokoelmien tietokantajärjestelmän käyttöönotto toteutuu suunnitellusti. Aromi-toiminnanohjausjärjestelmän laajentamisprojekti jatkuu vuodelle 2022 tämän vuoden toteuman ollessa varauksen mukainen. Myös Trimblen kehitysprojektit toteutuvat lähes täysimääräisinä. Henkilöstöhallinnon prosessien automatisointiin liittyvä projekti on meneillään sisältyen Digitaalinen ja yhteentoimiva Kouvola -hankkeeseen, mutta siihen sisältyvä järjestelmähankinta viivästyy eikä toteutune vuoden 2021 aikana. Rakennusvalvonnan digitointi käynnistyy vasta 2022 sähköisen arkiston käyttöönoton viivästymisen takia.

Tilapalveluiden investointien osalta rakentamisvaiheessa olevat ovat edenneet keskimäärin suunnitellusti, osa etupainotteisena. Investointimenoja oli elokuun lopussa toteutunut 11,7 milj. euroa, joka muodostuu pääpelastusaseman peruskorjauksesta 2,8 milj. euroa, kaupungintalon peruskorjauksesta 1,1 milj. euroa, Kouvola-talon peruskorjauksesta 1,1 milj. euroa, Sarkolan koulun rakennuttamisesta 4,7 milj. euroa sekä pieninvestoinneista 1,5 milj. euroa. Hankesuunnitelmien osalta pientä viivettä, muun muassa uudisuimahalli. Leasing-rahoituksella toteutettavista rakennushankkeista meneillään ovat Inkeröisten ja Valkealan monitoimitalot sekä Naukion päiväkotit.

Teknisen lautakunnan alaisen toiminnan osalta investointimenoja on toteutunut tammi-elokuulta 9,8 milj. euroa ja investointituloja 0,3 milj. euroa. Rantapuiston saneerauksen ensimmäinen urakka on meneillään ja valmistuu lokakuun lopussa 2021. Ensi vuonna alueelle tehdään todennäköisesti vain istutuksia, koska betonipylväiden kohtalo vaikuttaa muuhun toteutukseen. Vuonna 2021 on lisäksi tehty alueen rakennussuunnittelua mm. Maunukselanojan ylittävästä sillasta sekä joen rantaan sijoituvista laiturirakenteista.

Kymijoen ulkoilureitin Lamminrannan (Sääksniemen) osuus on valmistunut ja elokuussa meneillään ovat ulkoilureitin Keltti-Aholanmäki-osuuden rakentaminen. Kalalammen luontopolun saneeraus alkoi myös elokuussa, ja on jo lähes valmis. Hankkeet valmistuvat loppuvuodesta ja näihin saadaan ELY-rahoitusosuus.

Vuoden 2021 investointiohjelman muista kohteista 90 % on tehty vähintään hankintapäätös elokuun 2021 lopussa. Kilpailutuksen työlistalla ovat vielä Haanojan asuinalueen ja Liisakarhunmäen yritysalueiden kilpailutukset, joissa viivästyksen taustalla ovat rakenteelliset seikat.

Tekeillä on talousarviomuutos investointeihin siten, että saavutetut säästöt korvausinvestoinneissa käytetään uusinvestoinneissa lisääntyneisiin kustannuksiin. Koronan aiheuttamat muutokset (nousut) rakennusmateriaalien hinnoissa ovat nähtävissä myös tekniikka ja ympäristö -toimialan investoinneissa.

Kärkihankkeet

Kouvolan kaupungin roolia Pohjois-Euroopan logistisena keskuksena vahvistetaan Teholan alueen itä-osaan sijoittuvan Rail Gate Finland - logistiikkakeskuksen rakentamisen myötä. Aluetta rakennetaan vaiheittain siten, että varsinainen RR-terminaalialue ja vaiheen 2 logistiikkatontit ovat rakenteilla ja muiden osa-alueiden osalta kaavoitustyö on käynnissä.

Kouvola RR-terminaalin rakentaminen etenee aikataulussa. Terminaalin ytimen, eli yli kilometrin pituisen lastauslaiturialueen rakentaminen on aloitettu. Tavoitteena on, että laiturin teräsbetoninen reuna ja terminaali-alueen rakennekerrokset saadaan tehtyä vielä kuluvan vuoden aikana. Alueen asfaltointi, valaistuksen ja aitausten rakentaminen portteineen ajoittuvat vuodelle 2022. Koko RRT alueen valmiusaste elokuussa oli 80 %.

Tiedossa on, että kaikkia vuoden 2021 määrärahoja ei käytetä vuonna 2021. Rakennusmateriaaleissa on saatu merkittäviä kustannussäästöjä koska alueelle käytetty kiviaines murskattiin paikan päällä ja pääsääntöisesti kaikki kiviaines saatiin urakka-alueelta. Lisäksi kohteessa käytettiin myös runsaasti betoni- ja asfalttikieräysmateriaaleja. Ylijäämämaamassat on pystytty sijoittamaan lähialueille ja suurimpien urakoiden kilpailutus ajoittui tilaajan kannalta edulliseen ajankohtaan.

Kärkihankkeiden erittely	1000 euroa	Kokonais-kustannus-arvio		Ta-muutos	Muutettu TA 2021	Toteutuma	Poikkeama	Ennuste TP 2021
		TA 2021	TA 2021					
RR-terminaalin rakentaminen	Menot	-33 800	-11 150	1 200	-9 950	-3 854	6 096	-6 720
	Tulot	6 760	2 230	-240	1 990	0	-1 990	1 134
	Netto	-27 040	-8 920	960	-7 960	-3 854	4 106	-5 586
RRT Rekkaparkki	Menot	-160	0	-250	-250	-32	218	-160
Kärkihankkeet yhteensä	Netto	-27 040	-8 920	710	-8 210	-3 886	4 324	4 324

Investointien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen, sitovuustaso valtuusto

1000 e		TA 2021	TA-muutos	Muutettu TA 2021	Toteutunut 1-8/2021
Kärkihankkeet					
RR-terminaalin rakentaminen	Menot	-11 150	1 200	-9 950	-3 854
	Tulot	2 230	-240	1 990	0
	Netto	-8 920	960	-7 960	-3 854
RRT Rekkaparkki	Menot	0	-250	-250	-32
	Tulot	0	0	0	0
	Netto	0	-250	-250	-32
Kärkihankkeet yhteensä	Menot	-11 150	950	-10 200	-3 886
	Tulot	2 230	-240	1 990	0
	Netto	-8 920	710	-8 210	-3 886
Kaupunginhallitus					
Konsernipalvelut/Aineettomat hyödykkeet	Menot	-677		-677	-56
	Tulot	0		0	
	Netto	-677		-677	-56
Konsernipalvelut/Sijoitukset	Menot	-500	0	-500	-500
	Tulot	0	0	0	781
	Netto	-500	0	-500	281
Konsernipalvelut/Tilapalvelut/uusininvestoinnit	Menot	-6 350		-6 350	-4 697
	Tulot			0	37
	Netto	-6 350	0	-6 350	-4 660
Konsernipalvelut/Tilapalvelut/korvausinvestoinnit	Menot	-11 500	-380	-11 880	-6 972
	Tulot			0	768
	Netto	-11 500	-380	-11 880	-6 204
Kaupunginhallitus yhteensä	Menot	-19 027	-380	-19 407	-12 225
	Tulot	0	0	0	1 587
	Netto	-19 027	-380	-19 407	-10 638
Tekninen lautakunta					
Maa- ja vesialueet	Menot	-1 300		-1 300	-651
	Tulot	400		400	287
	Netto	-900		-900	-363
Muut pitkävaik.menot/uusininvestoinnit	Menot		-650	-650	0
	Tulot			0	0
	Netto		-650	-650	0
Muut pitkävaik.menot/korvausinvestoinnit	Menot		-60	-60	0
	Tulot			0	0
	Netto		-60	-60	0
UI/Koneet ja kalusto	Menot				
	Tulot				
	Netto				0
Kiinteät rakenteet ja laitteet/uusininvestoinnit	Menot	-3 730	-49	-3 779	-1 787
	Tulot	0	230	230	0
	Netto	-3 730	181	-3 549	-1 787
Kiinteät rakenteet ja laitteet/korvausinvestoinnit	Menot	-8 515	-362	-8 877	-3 467
	Tulot	0	181	181	
	Netto	-8 515	-181	-8 696	-3 467
Tekninen lautakunta yhteensä	Menot	-13 545	-1 121	-14 666	-5 905
	Tulot	400	411	811	287
	Netto	-13 145	-710	-13 855	-5 617
KAUPUNKI YHTEENSÄ	Menot	-43 722	-551	-44 273	-22 016
	Tulot	2 630	171	2 801	1 874
	Netto	-41 092	-380	-41 472	-20 141

Investoinnit projekteittain	KI/UI	1000 e	KUST.ARVIO	TA 2021	MTA 2021	TOT 8/2021	Poikkeama
ATK-ohjelmat ja laitteet	UI	Menot		-677	-677	-56	621
Ohjelmat ja laitteet	UI			-30	-30	0	30
Trimble e Services	UI			-58	-58	0	58
Trimble-kehitys (lakisääät.)	UI			-34	-34	0	34
Trimple Locus-sovellushankkeet	UI			-61	-61	-6	55
Verkkoviestinnän kehittäminen	UI			-89	-89	-8	81
Poikilo-museoiden tietokantaja	UI			-50	-50	-35	15
Digitalisation edistäminen	UI			-148	-148	-7	141
Rak.valv. aineiston digitalis.	UI			-100	-100	0	100
Toim.ohjaus.järj. Aromin laaj.	UI			-37	-37	0	37
Henkilöstöh. proses. automat.	UI			-70	-70	0	70
Osakkeet ja osuudet	UI	Menot		-500	-500	-500	0
Osakkeet ja osuudet	UI	Tulot		0	0	781	781
Tilojen hankesuunnittelu	KI	Menot		-400	-250	-5	245
Mielakan päiväkoti	KI	Menot		0	-450	-286	164
Pääpelastusasema ja VPK-laaj.	KI	Menot	-8 100	-4 000	-4 000	-2 848	1 152
Kaupungintalo Kouvola	KI	Menot		-600	-1 100	-1 073	27
Kouvola-talo	KI	Menot	-11 000	-3 500	-3 000	-1 122	1 878
Inkeröisten yhtenäiskoulu	KI	Menot		0	-380	-136	244
Pieninvestoinnit, KI	KI	Menot		-3 000	-2 700	-1 501	1 199
		Tulot		0	0	35	35
		Netto		-3 000	-2 700	-1 466	1 234
Mielakan päiväkoti	KI			-300	0	0	0
Kotikallion katto	KI			-75	-75	-85	-10
Ksnk Nauhan radan kunnostus	KI			-200	-200	-85	115
KSAO siipi 3 vesikatto	KI			-220	-220	-249	-29
Ksnk lukio muutos ja korj.työt	KI			-160	-95	-49	46
Pieninvestointien suunnittelu	KI			-80	-80	-1	79
Puistolankk pk piha ja korjauks	KI			-150	-150	-131	19
Korian monitoimital. julkisivu	KI			-40	-40	-38	2
Lyseon lukion muutos- ja korja	KI			-140	-140	-147	-7
Myllykosken kirjaston katon ko	KI			-80	-80	-1	79
Oppikujan koulun katon maalaus	KI			-30	0	0	0
Jaalan pkeskus - kaukolämpömuu	KI			-56	-56	-4	52
Jaalan koulu - kaukolämpömuut	KI			-74	-74	-63	11
Jaalan liikuntahalli-kaukolämp	KI			-42	-42	-12	30
Jaalan paloasema - kaukolämpöm	KI			-78	-78	-11	67
Anjalan kartanoal. sadeves.ohj	KI			-45	-45	0	45
Kouvolan jäähallin rak.tekn.ko	KI			-200	-200	-41	159
Valkealan jäähallin kylmäkontt	KI			-250	-250	-9	241
Valkealan jäähall.ilmakuiv.uus	KI			-90	-90	-122	-32
Inkeröist.uimahall.pumpp.vaiht	KI			-95	-95	-45	50
Lehvätien päiväkoti, viilennys	KI			-60	-60	-87	-27
Viialan pk piha ja jätekatoks	KI			-80	-80	-40	40
Killingin pk ilmanvaihdon korj	KI			-40	-40	-32	8
Korian aluekeit.vaunutäyt.uuni	KI			-35	-35	-14	21
Kotiharju palv.k uuni ja pata	KI			-35	-70	-44	26
Kotiharjun sekoittavat padat	KI			-35	0	0	0
Jaalan palv.keskuks.muutostyöt	KI			-50	0	0	0
Caverion Pyrämis valvomopäivit	KI			-40	-40	0	40
Adconsys valvomon poisto	KI			-30	-30	0	30
Kouvolan jäähallin RAU uusinta	KI			-100	-100	-91	9
Vanha sotilassairaala RAU sane	KI			-50	-50	0	50
Kuusank.eläinlääkäriasem.ilman	KI			-40	-40	-37	3
uttihallin korjaus	KI			0	-70	-60	10
Saviniemen palloiluhallin korj.	KI			0	-75	-4	71
Eskolanmäen-Pappikallion reitti	KI	rah.osuus		0	0	35	35

Investoinnit projekteittain	KI/UI	1000 e	KUST.ARVIO	TA 2021	MTA 2021	TOT 8/2021	Poikkeama
Myyntit, Muut rakennukset	KI	Tulot		0	0	733	733
Sarkolan koulu	UI	Menot	-12 000	-6 000	-6 000	-4 674	1 326
Valkealan yhtenäiskoulu	UI	Menot		0	0	-4	-4
Keskustan koulu Kouvola	UI	Menot	-25 100	0	0	-8	-8
Uusi uimahalli	UI	Menot	-18 500	-350	-350	-10	340
Myynti, asuinrakennukset	UI	Tulot		0	0	37	37
Maa- ja vesialueet	UI	Menot		-1 300	-1 300	-651	649
		Tulot		400	400	287	-113
		Netto		-900	-900	-363	537
Kiinteistöjen liittyismaksut	UI	Menot		0	0	-1	-1
KI Kadut tiet ja kevyt liikenn	KI	Menot		-6 470	-6 470	-2 692	3 778
Uudelleenpäällystys	KI			-900	-900	-678	222
KI viimeistelytyöt	KI			-50	-50	0	50
KI Kaidekorjaukset ja reunatue	KI			-45	-45	-20	25
Ajoratamerkinntät	KI			-30	-30	-62	-32
Markankylän saneeraus	KI			-400	-400	-61	339
Laaksoitie 1+Vuoritie 1	KI			-200	-200	-11	189
Veikontie 2	KI			-200	-200	-145	55
Vahteron alue	KI			-800	-800	-459	341
Kaarlontie 2.	KI			0	0	0	0
Soraskinpiha	KI			0	0	-1	-1
Tunnelikatu	KI			-20	-20	-86	-66
Kulotie	KI			-125	-125	-146	-21
Käkikuja/Kimalaisentie	KI			-35	-35	-10	25
Kymijoenranta I	KI			-490	-490	-250	240
Korjalankatu X Kaupinkatu	KI			-260	-260	-4	256
Jussin-,Jepenkuja alue	KI			-540	-540	-316	224
Kalervontie	KI			-460	-460	-78	382
Kuoppalant.Mustaojant. Ym.	KI			-820	-820	-246	574
Kuusaanlamment.liittymäjärj.	KI			-100	-100	0	100
Mettäläntie	KI			-695	-695	-2	693
Pilkanlähteent. Pyhätönkuja	KI			-300	-300	-117	183
KI Viheralueet	KI	Menot		-270	-270	-118	152
Leikkipaikat/lähiliikuntapaikat	KI			-240	-240	-117	123
KI Puisto ja liik.vih..p.inv.	KI			-30	-30	-1	29
Kallioniemen alue ja rantareitti	KI			0	0	0	0
KI Sillat ja erikoisrakenteet	KI	Menot		-500	-500	-145	355
Muut koht/rautatiet	KI			0	0	-55	-55
Kortojan silta	KI			-150	-150	-3	147
Mämmälänkaaren silta	KI			-150	-150	-12	138
Sakaristonmäen akk	KI			-50	-50	-66	-16
Uudenkujantien silta	KI			-150	-150	-9	141
KI Ulkovalaistus	KI	Menot		-800	-800	-148	652
Maakaapelointi	KI			-300	-300	-20	280
SpNa-valojen vaihto	KI			-500	-500	-128	372
KI Suunn. ja pieninvestoinnit	KI	Menot		-250	-250	-92	158
Ki suunnittelu ja pieninv.	KI			-150	-150	-81	69
Ki pieninvestoinnit	KI			-100	-100	-11	89
KI Muut maa- ja vesirakenteet	KI	Menot		-145	-507	-268	239
		Tulot		0	181	0	-181
		Netto		-145	-326	-268	58
Venelaitureiden korjaus	KI			-60	-60	-1	59
KI Kuivatuskohteet (ml. Hulevesi)	KI			-50	-50	-2	48
Pyhäjärven vesiväylät	KI			-35	-35	-32	3
Kalalammen luontopolku	KI			0	-362	-233	129
Kalalammen luontopolku (rah.osuus)	KI			0	181	0	-181

Investoinnit projekteittain	KI/UI	1000 e	KUST.ARVIO	TA 2021	MTA 2021	TOT 8/2021	Poikkeama
KI Liikenteen ohjauslaitteet	KI	Menot		-80	-80	-5	75
Ki liikent. ohjauslaitteet	KI			-30	-30	0	30
LV ohjausjärj.uusiminen+hali	KI			-50	-50	-5	45
Muut pitk.aikamenot/hulevedet	KI	Menot		0	-60	0	60
Muut pitk.aikamenot/hulevedet	UI	Menot		0	-650	0	650
UI Kadut tiet ja kevyt liikenn	UI	Menot		-1 360	-1 360	-533	827
UI muut liikent.rauh.kohteet	UI			-150	-150	-1	149
UI viimeistelytyöt	UI			-10	-10	-16	-6
Haanoja I	UI			-130	-130	-4	126
Espiksenkuja ym.	UI			-10	-10	0	10
Pilkanmaant.-Korotint.	UI			-300	-300	-221	79
Suomenkatu(Sarkolank.)	UI			-50	-50	-52	-2
Kytöhalme	UI			0	0	-1	-1
Satamakaari	UI			-30	-30	-3	27
Veneranta	UI			-10	-10	0	10
Kyöstinkuja	UI			-10	-10	-2	8
Inkeröisten jk-pp	UI			-20	-20	-2	18
Kantokuja	UI			-100	-100	-86	14
Liisakarhunmäki	UI			-360	-360	-4	356
Sammonkadun jk-pp-tie	UI			-110	-110	-96	14
Tanttarin jk-pp-tie	UI			-70	-70	-47	23
UI Viheralueet/Rantapuisto	UI	Menot		-460	-460	-341	119
UI Ulkovaistatus	UI	Menot		-130	-130	-25	105
Puut. valaistuksen rakentamine	UI			-100	-100	-25	75
Kausivalot	UI			-30	-30	0	30
UI Suunn. ja pieninvestoinnit	UI	Menot		-250	-250	-75	175
Hallitusk.-Kouvolank.liik.järj	UI			-30	-30	0	30
UI suunnittelu ja pieninv.	UI			-120	-120	-50	70
UI pieninvestoinnit	UI			-100	-100	-24	76
UI Liikenteen ohjauslaitteet	UI	Menot		-30	-30	0	30
UI Muut maa- ja vesirakenteet	UI	Menot		-1 500	-1 549	-811	738
		Tulot		0	230	0	-230
		Netto		-1 500	-1 319	-811	508
Kimola/Sulun ymp. viimeistelyt	UI			-100	-100	-159	-59
Uudet maankaatopaikat	UI			-30	-30	-7	23
UI Kuivatuskohteet (ml. huleve	UI			-70	-70	-6	64
Virtakiven venesatama	UI			-130	-130	-92	38
Hirvelän venesatama	UI			-100	-100	-131	-31
Kymijoen rantaraitti	UI			-480	0	0	0
Kaunism.meluaite 2.	UI			-570	-570	-148	422
Käyrälammen ulkoilureitti	UI			-20	-20	-5	15
Kymijoen ulk.reitti 1-2021 Sää	UI			0	-150	-150	0
Kymijoen ulk.reitti 2-2021 Kel	UI			0	-379	-113	266
Kymijoen ulk.reitti 1-2021 Sää	UI			0	51	0	-51
Kymijoen ulk.reitti 2-2021 Kel	UI			0	179	0	-179
RR-terminaalien rakentaminen	UI	Menot	-33 800	-11 150	-9 950	-3 854	6 096
		Tulot	6 760	2 230	1 990	0	-1 990
		Netto	-27 040	-8 920	-7 960	-3 854	4 106
RR-alueen II-vaihe rakentaminen	UI	Menot		0	0	0	0
RRT Rekkaparkki	UI	Menot		0	-250	-32	218
Investoinnit yhteensä		Menot	-108 500	-43 722	-44 273	-22 016	22 257
		Tulot	6 760	2 630	2 801	1 874	-927
		Netto	-101 740	-41 092	-41 472	-20 141	21 331

7 Rahoitusosan toteutuminen

Tammi-elokuun toiminnan rahavirta muodostui 37,9 milj. euroa positiiviseksi. Kun investointien rahavirta samaan aikaan toteutui 22,0 milj. euroa negatiivisena, muodostui toiminnan ja investointien rahavirta 18,3 milj. euroa ylijäämäiseksi.

Rahoituksen rahavirta toteutui tammi-elokuussa 17,3 milj. euroa negatiivisena. Elokuun lopussa pitkäaikaista lainaa on lyhennetty 20,0 milj. euroa ja uutta lainaa nostettu 10 milj. euroa. Tammi-elokuun tilanteen mukaan lainakanta asukasta kohden oli 3 223 euroa. Rahavarojen muutos eli vaikutus maksuvalmiuteen oli 1,0 milj. euroa. Laskennallinen lainanhoitokate oli elokuun lopussa 1,2.

Antolainasaamisten lisäykset ja pitkäaikaisten lainojen lisäys ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia eriä.

Valtuuston vuonna 2021 hyväksymät muutokset rahoitusosaan 31.8.2021 mennessä:

- antolainasaamisten lisäykset 5,0 milj. euroa
- antolainasaamisten vähennykset 5,0 milj. euroa.

Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy palauttaa kaupungille 5 milj. euron pääomallainan ja yhtiölle myönnetään vastaavan suuruinen muu pitkäaikainen laina. Sopimusehdoista ei syntynyt neuvottelutuloa, joten edellä mainittu järjestely ei toteudu.

Kouvolan kaupunki 1000 e				Muutettu		Poikkeama	Ennuste TP 2021
	TP 2020	TA 2021	Ta-muutos	TA 2021	Tot. 1-8/2021		
Toiminta ja investoinnit							
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	58 550	32 015	-1 302	30 714	38 487	7 774	28 422
Tulorahoituksen korjauserät	13 720	-1 695		-1 695	-580	1 115	9 335
Toiminnan rahavirta	72 270	30 320	-1 302	29 019	37 907	8 889	37 757
Investointien rahavirta							
Investointimenot yhteensä	-30 259	-43 722	-551	-44 273	-22 016	22 257	-40 311
Rahoitusosuudet	2 308	2 230	171	2 401	35	-2 366	1 766
Pysyvien vastaavien luov.tulot	1 195	2 095	0	2 095	2 419	324	3 152
Investointien rahavirta	-26 756	-39 397	-380	-39 777	-19 561	20 216	-35 393
Toiminta ja investoinnit, netto	45 514	-9 077	-1 682	-10 758	18 346	29 104	2 364
Rahoitustoiminta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-34	-200	-5 000	-5 200	-19	5 181	-200
Antolainasaamisten vähennykset	232	80	5 000	5 080	10	-5 070	80
	199	-120	0	-120	-9	111	-120
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	33 000	41 000	0	41 000	10 000	-31 000	20 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 310	-32 000	0	-32 000	-19 988	12 012	-32 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-48 542		0		3 655	3 655	10 000
	-45 853	9 000	0	9 000	-6 333	-15 333	-2 000
Oman pääoman muutokset	-812		0		0		0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 530	0	0	0	-10 962	-10 962	0
	-44 936	8 880	0	8 880	-17 304	-26 184	-2 120
Vaikutus maksuvalmiuteen	578	-197	-1 682	-1 878	1 042	2 920	244
Tunnusluvut							
Lainakanta	266 902	326 055		326 055	260 569		264 902
Lainakanta e/as	3 286	4 039		4 039	3 223		3 281
Lask. lainanhoitokate	1,7	0,8		0,8	1,2		0,9
Asukasluku vuoden lopussa	81 216	80 732		80 732	80 837		80 732

Lainat rahoituslaitoksilta

Kaupungin pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta tarkasteluhetkellä 31.8.2021 ovat 241,7 milj. euroa. Uutta lainaa on vuoden aikana nostettu 10 milj. euroa. Laina nostettiin 8.4.2021 kiinteäkorkoisena 10 vuoden maturiteetilla edulliseen tasoon 0,112 % p.a. Vanhoja pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty 20,0 milj. euroa. Konsernitilin 16 milj. euron limiitti on tänä vuonna pääosin riittänyt kaupungin lyhytaikaisen maksuvalmiuden turvaamiseen. Tilapäislainaa kuntatodistusohjelman kautta on tarvittu tarkastelujaksolla vain 3 kertaa. Kuntatodistuslainojen korko on edelleen ollut negatiivinen. Uusista investointikohteista Valkealan monitoimitalo ja Naukion päiväkotitullaan rahoittamaan kiinteistöleasingillä. Molemmat kohteet on hyväksytty Kuntarahoituksen Vihreän rahoituksen piiriin, mikä näkyy marginaalin alennuksena rahoituksen hinnassa.

Lainakannan suojaustaso vaihtelee markkinatilanteen mukaan. Kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti lainasalkun suojausasteen yläraja-arvo on tällä hetkellä 80 % ja alaraja-arvo 25 %. Kaupungin lainasalkun suojausaste on elokuun lopussa nykyisistä suoja- ja lainapääomista laskettuna n. 79,65 %. Lainasalkun keskimääräinen korkosidonnaisuusaika on tarkastelujakson lopussa 2,97 vuotta ja keskiporko (viimeiset 12 kuukautta) 1,04 % (sis. marginaalin). Lainasalkun pääomasitoumus on keskimäärin 4,13 vuotta. Suojausasteen kehitys on varsin riippuvainen lainakannan kasvutahdista ja uusien lainojen nostojankohdista. Odotettavissa oleva lainakannan kasvu tulee ilman suojaustoimenpiteitä pudottamaan lähivuosina sekä suojausastetta että korkosidonnaisuusaikaa merkittävästi. Tämä lisää lainasalkun korkoriskiä.

Pitkäaikaisten lainojen kehitys	31.8.2021	31.12.2020	31.8.2020
Avoinna oleva saldo, euroa	241 662 076	251 649 863	262 622 352
Avoinna oleva saldo Kuntatodistus, milj. euroa	0	0	15,0
Avoinna oleva johdannaisten nimellismäärä, milj. euroa	45,0	50,5	51,0
Pitkäaikainen korkositoumus (sis. johdannaiset), %	79,65 %	77,57 %	77,14 %
Pitkäaikainen korkositoumus (ei sis. johdannaiset), %	61,03 %	59,69 %	60,07 %
Korkositoumus keskimäärin, vuotta	2,97	3,17	3,29
Pääomasitoumus keskimäärin, vuotta	4,13	4,41	4,54
Keskiporko (viimeiset 12 kuukautta), %	1,04 %	1,06 %	1,10 %

Sijoitustoiminta

Kaupungin nykyisellä sijoitusstrategialla salkun perusallokaatio on 35 % korot, 35 % osakkeet, 30 % muut sijoitukset (esim. kiinteistörahastot, metsärahasot). Likvidien vaihtoehtoisten sijoitusten ohella salkun muodostuksessa voidaan käyttää myös epälikvidimpiä vaihtoehtoja (esim. private equity, private debt, infrasruktuurisijoitukset). Epälikvidien vaihtoehtoisten sijoitusten osalta maksimiosuus on rajattu 10 %:iin kaupungin kokonaissijoitusvarallisuudesta. Maksimipaino osakkeiden osalta on 50 %. Pitkän aikavälin tuottotavoite perusallokaatiolla on n. 5 % ja volatilitteetti, joka kuvaa tuottojen vaihtelua odotetun tuoton ympärillä on n. 7,5–8 %.

Tähän asti vuosi 2021 on ollut sijoitusmarkkinoilla erinomainen. Varsinkin osakkeiden kehitys on ollut vahvaa. 31.8.2021 kaupungin sijoitussalkun kirjanpidollinen arvo on noin 29,4 milj. euroa ja markkina-arvo noin 33,9 milj. euroa. Salkun koostumus poikkeaa perusallokaatiosta eniten korkojen ja muiden sijoitusten osalta. Korot ovat ylipainossa ja muut sijoitukset alipainossa. Koroissa on sijoituksista 42 %, osakerahastoissa 38 % ja muissa sijoituksissa 20 %. Vuoden 2021 alusta tarkasteluhetkeen salkun tuotto markkina-arvolla mitattuna on +7,90 % p.a. Eri omaisuuslajeista osakkeiden tuotto on ollut +19,9 %, korkojen +0,95 % ja muiden sijoitusten +2,9 %. Arvopapereiden myyntivoittoja on kirjattu tarkastelujaksolla noin 1,4 milj. euroa ja myyntitappioita vastaavasti n. 31 000 euroa. Vuoden alusta lähtien kaupungin varainhoitosalkku on lyönyt vertailusalkun reilulla yhdellä prosentilla. Sijoitussalkun volatilitteetti vuoden alusta lähtien on ollut n. 6,6 %.

8 Konserniyhteisöt

Konsernirakenne

TYTÄRYHTEISÖT

Energia- ja vesiyhtiöt	
KSS Energia Oy	100,0 %
KSS Lämpö Oy	100,0 %
KSS Rakennus Oy	100,0 %
Voimakymi Oy	100,0 %
Suomen Energia-Urakointi Oy	100,0 %
Karhu Voima Oy	100,0 %
KSS Verkkö Oy	97,0 %
Kouvolan Vesi Oy	100,0 %

Elinkeino- ja kehitysyritykset	
Kouvola Innovation Oy	100,0 %
Kouvolan Yritystilat Oy	100,0 %
Railgate Finland Oy	100,0 %

Muut tytäryhtiöt	
Kouvolan Teatteri Oy	100,0 %
Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy	100,0 %
Anjalankosken Jäähalli Oy	96,1 %
Kuusankosken Tennishalli Oy	87,0 %
Kaakkois-Suomen Tieto Oy ***	61,0 %
Kouvolan Ammattiopisto Oy	60,0 %
Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 63,3%)	33,5 %

Kiinteistö- ja asuntoyritykset	
Kouvolan Asunnot Oy	100,0 %
Kiinteistö Oy Pihlajakara	100,0 %
Asunto Oy Elopuisto	84,1 %
Kiinteistö Oy Kouvolan Asentajankatu 9	100,0 %
Kiinteistö Oy Päätie 19	100,0 %
Kiinteistö Oy Madekuja 1	68,1 %
Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus	58,9 %
Kiinteistö Oy Korianjousi	58,3 %

OSAKKUUSYHTEISÖT

Muut osakkuusyhtiöt	
Kymenlaakson Jäte Oy	47,5 %
Kymenlaakson Orkesteri Oy	33,5 %
Kaakkois-Suomen Sosiaalialan Osaamiskeskus Oy	29,9 %
Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy	24,5 %
Disec Oy	24,5 %
Saimaa Stadiumi Oy	24,5 %
Kymin Voima Oy (KSS Energian kautta)	24,0 %
Kymenlaakson Sähkö Oy	20,7 %

Kiinteistö- ja asuntoyritykset	
Asunto Oy Kouvolan Eväkujankaari	34,7 %
Asunto Oy Kataja-Haikula *	34,1 %
Asunto Oy Lohitie 5	33,3 %
Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus	32,8 %
Asunto Oy Anjalantie 2	31,3 %
Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio *	31,0 %
Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli	30,6 %
Asunto Oy Siltapuisto 1	30,6 %
Asunto Oy Huusarinmäki *	30,4 %
Asunto Oy Puutarhurinjousi *	29,3 %
Asunto Oy Silmuntie *	27,9 %
Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo *	27,9 %
Asunto Oy Valkealan Riihikaari	27,5 %
Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10*	27,1 %
Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto *	25,0 %
Asunto Oy Suolasenkoski *	23,7 %
Asunto Oy Kasakkakara *	23,1 %
Anjalankosken Painotalo Oy	22,6 %
Asunto Oy Rivikolkka 2 *	22,0 %
Asunto Oy Anjalan Niittypuisto *	21,7 %
Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy	21,6 %
Asunto Oy Naakanhovi *	21,4 %

Kiinteistö- ja asuntoyritykset	
Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy	49,0 %
Asunto Oy Aron-Kara 1 *	48,5 %
Asunto Oy Kirkkovoorentie 2 *	48,5 %
Asunto Oy Kimmelmanni *	45,4 %
Asunto Oy Enärivi *	40,8 %
Asunto Oy Kaipiaistensato *	40,7 %
Asunto Oy Elimäen Napansäde	40,6 %
Kiinteistö Oy Korian Portti	39,9 %
Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1**	39,1 %
Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju *	39,0 %

KUNTAYHTYMÄT

Kuntayhtymät	
Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä Kymnote	51,8 %
Kymenlaakson liitto	48,7 %
Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä	9,9 %
Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä	5,8 %

*) Kouvolan Asunnot Oy:n osakkuusyhteisö

**) Kouvola Innovation Oy:n osakkuusyhteisö

***) Välillinen omistus (Kymnote) huomioiden 71,6 %

26 tytäryhteisöä
40 osakkuusyhteisöä
4 kuntayhtymää

Päivitetty 31.8.2021

Kouvolan kaupungin konserniin kuului 31.8.2021 26 tytäryhteisöä ja 4 kuntayhtymää, joissa kaupunki on jäsenenä. Kouvola-konserniin kuului myös 40 osakkuusyhteisöä. Konsernikaavioon on täydennetty alakonserniin osakkuusyhteisöt.

Kouvolan kaupungin tytäryhteisöistä energia – ja vesi-yhtiöitä ovat 100 %:sesti omistettut KSS Energia Oy ja Kouvolan Vesi Oy. KSS Energia Oy:n tytäryhtiöitä ovat 100 %:sesti omistettut KSS Lämpö Oy, KSS Rakennus Oy, Voimakymi Oy, Suomen Energia-Urakointi Oy, Karhu Voima Oy ja 97 %:sesti omistettu KSS Verkko Oy.

Kouvolan kaupungin 100 %:sesti omistama Kouvola Innovation Oy on elinkeino- ja kehitysyhtiö. Kouvola Innovation Oy omistaa 100 %:sesti Kouvolan Yritystilat Oy:n ja Railgate Finland Oy:n.

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöitä ovat Kouvolan kaupungin 100 %:sesti omistamat Kouvolan Asunnot Oy, Kiinteistö Oy Kouvolan Asentajankatu 9 ja Kiinteistö Oy Päätie 19, 68,1 %:sesti omistettu Kiinteistö Oy Madekuja 1, 58,9 %:sesti omistettu Kiinteistö Oy Korian Liikekeskus ja 58,3 %:sesti omistettu Kiinteistö Oy Korianjousi. Kouvolan Asunnot Oy:n tytäryhtiöitä ovat 100 %:n omistuksella Kiinteistö Oy Pihlajakara ja 84,1 %:n omistusosuudella Asunto Oy Elopuisto.

Muut Kouvolan kaupungin tytäryhtiöt ovat 100 %:sesti omistettut Kouvolan Teatteri Oy ja Kouvolan Rautatie- ja Aikuis-koulutus Oy sekä 96,1 %:n omistusosuudella Anjalankosken Jäähalli Oy, 87,0 %:n omistusosuudella Kuusankosken Tennishalli Oy, 61,0 %:sesti omistettu Kaakkois-Suomen Tieto Oy, 60,0 %:sesti omistettu Kouvolan Ammattiopisto Oy ja 33,5 %:sesti omistettu Kouvolan Hansapysäköinti Oy (äänivalta 63,3 %). Kaakkois-Suomen Tieto Oy:n omistus on 71,6 %, mikäli Kymssoten välillinen omistus huomioidaan.

Osakkuusyhteisöjä ovat Kymenlaakson Jäte Oy (47,5 %), Kymenlaakson Orkesteri Oy (33,5 %), Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy (24,5 %), Kaakkois-Suomen Sosiaalialan Osaamiskeskus Oy (22,9 %) ja Kymenlaakson Sähkö Oy (20,7 %). Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy kautta osakkuusyhtiöitä ovat Disec Oy (24,5 %) ja Saimaa Stadium Oy (24,5 %). KSS Energia Oy:n kautta osakkuusyhtiö on Kymin Voima Oy (24,0 %).

Kiinteistö- ja asuntoyhtiöihin kuuluvia osakkuusyhtiöitä ovat Kymenlaakson Kampuskiinteistöt Oy (49,0 %), Asunto Oy Elimäen Napansäde (40,6 %), Kiinteistö Oy Korian Portti (39,9 %), Asunto Oy Kouvolan Eväkujankaari (34,7 %), Asunto Oy Lohitie 5 (33,3 %), Kiinteistö Oy Myllykosken Liikekeskus (32,8 %), Asunto Oy Anjalantie 2 (31,3 %), Asunto Oy Elimäen Eläkepuustelli (30,6 %), Asunto Oy Siltapuisto 1 (30,6 %), Asunto Oy Valkealan Riihikaari (27,5 %), Anjalankosken Painotalo Oy (22,6 %) ja Kuusankosken Pienteollisuustalo Oy (21,6 %).

Kouvola Innovation Oy:n kautta osakkuusyhtiö on Kiinteistö Oy Kuusankosken Kiltakuja 1 (39,1 %). Kouvolan Asunnot Oy:n kautta osakkuusyhtiöitä ovat Asunto Oy Aron-Kara 1 (48,5 %), Asunto Oy Kirkkovourentie 2 (48,5 %), Asunto Oy Kimmelmanni (45,4 %), Asunto Oy Enärivi (40,8 %), Asunto Oy Kaipiaistensato (40,7 %), Asunto Oy Kouvolan Jaalanharju (39,0 %), Asunto Oy Kataja-Haikula (34,1 %), Kiinteistö Oy Elimäen Kasarminaukio (31,0 %), Asunto Oy Huusarinmäki (30,4 %), Asunto Oy Puutarhurinjousi (29,3 %), Asunto Oy Silmuntie (27,9 %), Asunto Oy Ummeljoen Rivitalo (27,9 %), Asunto Oy Kuusankosken Hiidentie 8-10 (27,1 %), Asunto Oy Kuusankosken Rantapuisto (25,0 %), Asunto Oy Suolasenkoski (23,7 %), Asunto Oy Kasakkakara (23,1 %), Asunto Oy Rivikolkka 2 (22,0 %), Asunto Oy Anjalan Niittyapuisto (21,7 %) ja Asunto Oy Naakanhovi (21,4 %).

Kuntayhtymiä ovat Kymenlaakson sosiaali- ja terveystalujen kuntayhtymä Kymssote (51,8 %), Kymenlaakson liitto (48,7 %), Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymä (9,9 %) ja Uudenmaan päihdehuollon kuntayhtymä (5,8 %).

Olellaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kouvolan kaupunki on myynyt Kymenlaakson Orkesteri Oy:n osakkeita 23 kappaletta 30.3.2021 Kotkan kaupungille. Kouvola Innovation Oy on perustanut Railgate Finland Oy:n ja yhtiö on osa Kouvola Innovation –konsernia 9.4.2021 lähtien. Kouvolan kaupunki on myynyt kaikki omistamansa Tykkimäen vapaa-aikakeskus Oy:n osakkeet 29.4.2021 Kymen Seudun Osuuskaupalle. Kouvolan kaupunki on perustanut 9.6.2021 rekisteröidyn Kouvolan Ammattiopisto Oy:n yhdessä Kouvolan aikuis-koulutussäätiö sr:n kanssa. Kouvolan Ammattiopisto Oy:n päätoimialana on toisen asteen ammatillisen koulutuksen järjestäminen ja koulutustoiminnan on tarkoitus alkaa 1.1.2022. Kouvolan kaupunki

on myynyt kaikki omistamansa Pohjois-Kymen Ympäristölaboratorio Oy:n osakkeet 30.7.2021. Pohjois-Kymen Ympäristölaboratorio Oy on kiinteistöyhtiö, joka omistaa ja hallitsee Kouvolassa Tapiontie 4:ssä sijaitsevaa kiinteistöä. Kouvolan Hansapysäköinti Oy:n B-sarjan osakkeita on myyty maaliskuuhun 2021 aikana 9 kappaletta ja touko-elokuun 2021 aikana 7 kappaletta. Muutoin vuoden 2021 aikana elokuun loppuun mennessä konsernirakenteessa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia.

Yhteenveto kaupungin saamista osingoista 2017-2021

Ajalta 1.1.-31.8.2021 osingot muodostuvat pääosin KSS Energia Oy:n ja Kymenlaakson Sähkö Oy:n osingoista.

Osingot, 1000 e	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TA 2021	Tot. 31.8.2021
KSS Energia Oy	5 010	5 010	5 010	8 004	8 000	5 000
Kymenlaakson Sähkö Oy	1 659	1 715	1 756	1 984	1 800	1 732
Tykkimäen vapaa-aikakeskus Oy	68	22	0	5	0	0
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	1 121	0	0	0	0	0
Muut	13	82	78	81	0	23
Yhteensä	7 871	6 829	6 844	10 069	9 800	6 755

Lisäksi KSS Energia Oy on maksanut 1.9.2021 osinkoa 3,0 milj. euroa, jolloin kaupunki on saanut osinkoa KSS Energialta vuonna 2021 yhteensä 8,0 milj. euroa.

Keskeisten konserniyhtiöiden talouden toteutuminen (1000 e)

KSS Energia Oy (konserni)	Tot. 31.8.2021 (8 kk)	Tot. 31.8.2021 suhteessa TP 2020	TP 2020 (12 kk)
Liikevaihto	102 621	67,0 %	153 172
Liikevoitto/-tappio	4 770	70,1 %	6 805
Tilikauden voitto/tappio	2 876	98,3 %	2 926

Kouvola Innovation Oy (konserni)	Tot. 31.8.2021 (8 kk)	Tot. 31.8.2021 suhteessa TP 2020	TP 2020 (12 kk)
Liikevaihto	3 041	51,7 %	5 881
Liikevoitto/-tappio	75	-	-443
Tilikauden voitto/tappio	-105	-	-583

Kouvolan Asunnot Oy	Tot. 31.8.2021 (8 kk)	Tot. 31.8.2021 suhteessa TP 2020	TP 2020 (12 kk)
Liikevaihto	15 484	67,0 %	23 120
Liikevoitto/-tappio	5 356	278,4 %	1 924
Tilikauden voitto/tappio	4 871	-	-239

Kouvolan Asuntojen luvuissa 8/2021 ei ole mukana poistoja, huomioidaan vasta tilinpäätökseen. Tilinpäätöksessä 2020 poistot olivat noin 4,7 milj. euroa.

Kouvolan Vesi Oy	Tot. 31.8.2021 (8 kk)	Tot. 31.8.2021 suhteessa TP 2020	TP 2020 (12 kk)
Liikevaihto	11 606	70,4 %	16 481
Liikevoitto/-tappio	2 213	132,7 %	1 643
Tilikauden voitto/tappio	1 375	355,3 %	387

Kouvolan Teatteri Oy	Tot. 31.8.2021 (8 kk)	Tot. 31.8.2021 suhteessa TP 2020	TP 2020 (12 kk)
Liikevaihto	15	4,5 %	332
Liikevoitto/-tappio	150	205,5 %	73
Tilikauden voitto/tappio	150	205,5 %	73

Kouvolan Teatterin luvuissa 8/2021 ei ole mukana poistoja, huomioidaan vasta tilinpäätökseen. Tilinpäätöksessä 2020 poistot 26 tuhatta euroa.

Kouvolan Rautatie. ja Aikuiskoulu- tus Oy	Tot. 31.8.2021 (8 kk)	Tot. 31.8.2021 suhteessa TP 2020	TP 2020 (12 kk)
Liikevaihto	592	102,2 %	579
Liikevoitto/-tappio	167	-	-472
Tilikauden voitto/tappio	168	-	-533

Kaakkois-Suomen Tieto Oy	Tot. 31.8.2021 (8 kk)	Tot. 31.8.2021 suhteessa TP 2020	TP 2020 (12 kk)
Liikevaihto	16 026	88,6 %	18 081
Liikevoitto/-tappio	762	159,4 %	478
Tilikauden voitto/tappio	709	189,1 %	375

KSS Energia Oy (konserni)

Omistusosuus 100 %. Perustettu 1992. Toimitusjohtaja on Jääskeläinen Kyösti (31.3.2021 asti) ja Riipinen Marko (1.4.2021 alkaen). KSS Energia tarjoaa sähköä, kaasua ja kaukolämpöä Kouvolan seudun koteihin ja yrityksiin sekä myy sähköä, energiaosaamista ja ratkaisuja myös muualle Suomeen. Hallitus (8.9.2021 asti): Larikka Jari (pj), Hyytiäinen Sari, Jokiranta Kimmo, Korjala Kalevi, Laine Raimo, Nykänen Marjatta, Rautiainen Aimo, Suutari Tiina ja Werning Paula. Hallitus (8.9.2021 alkaen): Larikka Jari (pj), Rautiainen Aimo (vpj), Vesala Katriina, Laine Raimo, Tähtinen Sanna, Tiainen Esa, Hänninen Marika ja Korjala Kalevi.

Tavoite	Mittari	Toteutuma 31.8.2021
Sijoitetun pääoman tuotto $\geq$ 15 %	Sijoitetun pääoman tuotto %	9,9 % (ennuste 2021)
Omavaraisuusaste $\geq$ 31,5 %	Omavaraisuusaste %	26,5 % (ennuste 2021)
Osinko tilikaudelta 2021 $\geq$ 8 M€ (maksetaan 2022)	Maksettavan osingon määrä (euroa)	Osinko tilikaudelta 2020 maksettu 5 M€ (+3 M€ maksettu 1.9.2021)
Asiakastutkimusten tulosten keskiarvo $\geq$ 8,80	Asiointimielikuva	8,89
Energian toimitusvarmuus sekä sähkön että lämmön osalta $\leq$ 0,50	Keskeytysaika (h/asiakas)	0,42 h sähkö, 0,44 h lämpö
Kasvihuonekaasupäästöt vähenevät vuoden 2019 tasosta 10 %/a vuoteen 2030 mennessä, mikä noudattaa Kouvolan kaupungin Hinku-tavoitteita	Päästövähennemä (%/a)	-8,5 %
Tapaturmataajuus miljoonaa työtuntia kohden $\leq$ 10,5, joka vastaa energiatoimialan viiden viimeisen vuoden keskiarvoa	Työturvallisuus	26,0

Kouvolan Asunnot Oy

Omistusosuus 100 %. Perustettu 1982. Toimitusjohtaja on Niemi Jari. Kouvolan Asunnot Oy tarjoaa asuntoja erilaisiin elämäntilanteisiin. Hallitus (29.9.2021 asti): Kuutti Petri (pj), Eloranta Maria, Leppänen Annika, Mikkola Markku, Paloranta Pertti, Savolainen Eveliina ja Silén Jukka. Hallitus (29.9.2021 alkaen): Palmros Juhani (pj), Taiveaho Satu (vpj), Lampiranta Toni, Lehtilä Jaana, Nyberg Timo, Peltola Pulla, Pyötsiä Johanna, Rouvari Sinikka ja Seppälä Kirsi sekä kaksi asukasjäsentä.

Tavoite	Mittari	Toteutuma 31.8.2021
Käyttöasteen säilyttäminen yli 91 %	Käyttöaste % vuokratuloista laskettuna	91,2 %
Luottotappiot liikevaihdosta ennetään 1 %	Luottotappioiden osuus liikevaihdosta %	Ei kirjattu toistaiseksi
Kiinteistöluokituksen ja PTS-korjauksen suunnittelu	Kiinteistöluokitus laadittu ja PTS laadittu kiinteistöistä seuraaville 10 vuodelle	Vireillä
Vastuullisuusohjelman laatiminen perustuen YK:n kestävä kehityksen kriteereihin	Vastuullisuusohjelma laadittu sisältäen 4-5 tavoitetta	Laadittu

Kouvolan Vesi Oy

Omistusosuus 100 %. Perustettu 2007. Kouvolan Vesi Oy:nä aloittanut 1.9.2014. Toimitusjohtaja on Mikkela Ari. Kouvolan Vesi Oy on vesihuoltolaitos, jonka tehtävänä on huolehtia alueensa vesihuollosta. Asiakkaina on noin 15 000 kotitaloutta, taloyhtiötä ja yritystä. Hallitus (8.9.2021 asti): Tylli Hannu (pj), Kunnas Hellevi (vpj) ja Sandås Päivi. Hallitus (8.9.2021 alkaen): Tähtinen Anssi (pj), Kasurinen Outi, Korpivaara Pekka, Lammi Maria, Sipari Jari, Jukkara Anna-Maija ja Horppu Jari (vpj).

Tavoite	Mittari	Toteutuma 31.8.2021
Liikevoitto ja poistot yhteensä > 25 %	% liikevaihdosta	40,5 %
Omavaraisuusaste 50 %	Omavaraisuusaste %	48,7 %
Talousveden laatu, viranomaisnäytteiden ylitykset 0 kpl/ vuosi	Ylitykset kpl/ vuosi	0
Vedenjakelu poikki > 12 h, 0 kpl/ vuosi	Yli 12 h kestäneet vedenjakeluhäiriöt kpl / vuosi	0
Vuosittain saneeratun vesi- ja jätevesiverkoston määrä prosentteina verkoston kokonaismäärästä	> 1 % verkoston kokonaismäärästä	Ei valmistuneita vielä 31.8.2021

Kouvola Innovation Oy (konserni)

Omistusosuus 100 %. Perustettu 2008. Toimitusjohtaja on Niemi Kimmo. Yhtiön toimialana on Kouvolan kehittämis- ja elinkeinopalvelujen tuottaminen. Hallitus (6.9.2021 asti): Seppälä Topi (pj), Koivisto Antti, Katajala Minja, Kaunisto Aino-Kaisa, Rautiainen Aimo, Taskinen Kari ja Vainio Marja-Leena. Hallitus (6.9.2021 alkaen): Silén Jukka (pj), Laakso Sheikki (vpj), Koskela Birgit, Helkala Tommi, Sierman-Henttonen Raija, Villikka Anni ja Wall Janne.

Tavoite	Mittari	Toteutuma 31.8.2021
Asiakaskontaktien määrä, 1 200	Palveluita käyttäneiden tai henkilökohtaisesti kontaktoitujen määrä (kpl). Lähde: Kinnon asiakastietojärjestelmä	914
Seudulle perustettujen tai sijoittuneiden yritysten lukumäärän lisääminen, joista Kinnon palveluja käyttänyt, 300/150	Perustettujen/sijoittuneiden yritysten määrä (kpl). Lähde: Patentti- ja rekisterihallitus	271/79
Toiminnan kehittämisen mahdollistava taloudellinen tulos ± 0	Emoyhtiö Kouvola Innovation Oy:n tilikauden tulos ± 0	80 tuhatta euroa
Asiakastyytyväisyysmittaus on tehty ja sen tulos on vähintään 3,8	Toiminnan kehittämistä ohjaava asiakastyytyväisyysmittaus asteikolla 1-5	4,2
Palvelusopimuksen vuositavoitteista vähintään 75 % toteutuu	Toteuma vähintään 75 %	Toteutui hyvin

Kouvolan Teatteri Oy

Omistusosuus 100 %. Perustettu 1960. Toimitusjohtaja on Luhtaniemi Tiina. Yhtiön toimialana on teatterin ylläpitäminen ja teatteritoiminnan harjoittaminen Kouvolassa. Hallitus (7.9.2021 asti): Lindeman Ari (pj)/Sierman-Henttonen Raija (pj. 12.4. alkaen), Forsström Petri, Sorvali Ritva, Kalenius Seppo, Raunio Milla, Rossi Antero, Voutilainen Merja-Liisa ja Taalikainen Satu/Rubinstein Annina (12.4. alkaen). Hallitus (7.9.2021 alkaen): Raunio Milla (pj), Paloranta Pertti (vpj), Vertanen Markus, Pesu Eetu, Sierman-Henttonen Raija, Sundström Garita, Lonka Mirja ja Rubinstein Annina,

Tavoite	Mittari	Toteutuma 31.8.2021
Ohjelmistossa vähintään 5 omaa tuotantoa	Omien tuotantojen lkm	Keväällä 3 eri tuotantoa striimattuna, joista osa siirtyy syksyyn valmiina tuotantoina, yhteensä syksyn ohjelmistossa on 5 omaa tuotantoa
Vuoden 2019 VOS-tason säilyttäminen	HTV määrä tai henkilöstökustannukset	Ei toteudu
Oman pääoman säilyttäminen vähintään +150 000 euron tasolla	OPO	Toteutumassa

Kouvolan Rautatie- ja Aikuiskoulutus Oy

Omistusosuus 100 %. Perustettu 2014. Toimitusjohtaja on Kari Tähti. Yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää rautatiealan ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta sekä aikuiskoulutusta. Lisäksi yhtiön toimialana on tarjota ja järjestää toisen asteen ammatillista koulutusta ja sitä tukevaa muuta koulutusta ja palveluja, työelämän kehittämis- ja innovaatiotoimintaa sekä valmennusta ja konsultointia. Hallitus (2.9.2021 asti): Kossila Päivi (pj), Karvonen Tapio, Paavola Jenni, Portaankorva Petteri, Sollo Jani ja Vanhalakka Tomi. Hallitus (2.9.2021 alkaen): Wall Janne (pj), Palosara Mika (vpj), Paavola Jenni, Koskinen-Järvisalo Heidi, Hellberg Jani, Saarinen Pia ja Vainikka Toni.

Tavoite	Mittari	Toteutuma 31.8.2021
Asiakastyytyväisyyden mittaaminen	Asiakastyytyväisyyskysely, tulos vähintään 3,5 (asteikolla 1-5)	Ei mitattu
Palveluiden kehittäminen ja lisääminen / kumppanuussopimusten solmiminen	Väyläviraston rataoppimiskeskuksen sopimuskumppanuus ja 2 uutta asiakaskumppanuussopimusta	Ei Väyläviraston rataoppimiskeskuksen sopimuskumppanuutta ja kyllä 1 sopimuskumppanuus
Digitaalisten ratkaisujen kehittäminen / verkkokoulutustoteutusten lisääminen	2 uutta verkkokoulutustoteutusta tuotantokäytössä	Kyllä
Diesel-simulaattoreiden päivitys	Uudistetut simulaattorit tuotantokäytössä 09/2021 mennessä	Kyllä
Taloudellinen ja kannattava toiminta	Positiivinen tulos	Ei (ennuste tilikauden tappio 269 tuhatta euroa)

Kaakkois-Suomen Tieto Oy

Omistusosuus 61 %. Perustettu 2010. Toimitusjohtaja on Lyytikäinen Mika. Yhtiö palvelee kuntia, kuntayhtymiä ja kuntaomisteisia osakeyhtiöitä ja muita julkishallinnon organisaatioita sekä niiden sidosryhmiä. Toiminnan tarkoitus on tuottaa ICT-palveluja omistajien tarpeisiin. Hallitus: Peltola Pulla (pj), Hirvonen Pasi, Kinnunen Helena, Korhonen Juha ja Vilkki Annika. Kuntavaaleista johtuen hallitusta tullaan osittain muuttamaan ylimääräisessä yhtiökokouksessa lokakuussa 2021.

Tavoite	Mittari	Toteutuma 31.8.2021
Yhtiö kehittää / tuotteistaa uusia kustannustehokkaampia palveluja asiakkaidensa käyttöön	Yhtiö tarjoaa uusia asiakkaiden tarpeiden mukaisia palveluja	Windows Autopilot ja Microsoft Intune -tuotteisiin perustuva työasemahallinta- ja asennusratkaisu on otettu käyttöön ja sitä hyödynnetään jo mm. 2. asteen opiskelijakoneissa.
Uusien edullisten laiteratkaisujen tuotteistus yhteistyössä asiakkaiden kanssa	Tuotevalikoima on laajentunut ja sisältää uusia edullisia laitteita	Thin client -laitteiden hallintaratkaisu on valmis ja sen käyttö on aloitettu Kymsoella.
Hinnoittelu perustuu kustannuslaskentaan	Kustannuslaskentaohjelmisto on käytössä ja hinnoittelu perustuu kustannuslaskentaan	Kustannuslaskentaohjelmisto on käytettävissä, laskentamallia työstetään edelleen.
Asiakastyytyväisyys tasolla 3,0	Asiakastyytyväisyysmittaukset 2 kertaa vuodessa (asteikolla 1-4)	Vuoden ensimmäinen kysely on toteutettu kesäkuun alussa, vastaus-ten keskiarvo 3,28.
Palvelupyynnöiden (SLA) vasteaika Kouvolan kaupungin osalta	Vähintään 80 % palvelupyynnöistä valmistuu määräajassa. Lisäksi Kouvolalle toimitetaan kuukausittain tarkempi erittely SLA lajeittain.	SLA-toteuma 82,73 %

9 Investointien seurantalomakkeet

Investointihankkeen seurantalomake

Leasing

Nimi: Inkeröiden monitoimitalo

Kuvaus

Inkeröiden monitoimitalo on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman Myllykoski-Inkeröinen perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Inkeröiden monitoimitaloon yhdistetään Inkeröiden yhteiskoulu, Anjalan koulu ja Tehtaanmäen koulu. Tämänhetkinen koulujen yhteinen oppilasmäärä on 460 oppilasta. Inkeröiden monitoimitalo (1-9 lk), joka käsittelee alueen oppilaiden peruskoulun, alueen erityisen tuen osaamiskeskuksen pienryhmineen, 8-ryhmäisen päiväkodin, tilat kirjastolle ja nuorisopalveluille. Yhtenäiskoulu palvelisi monitoimitilana myös kuntalaisia ja järjestöjä. Eteläisen Kouvolan keskuskeittiöpalvelut myös keskitettäisiin uuden monitoimitalon yhteyteen.

Riskiarvio

Inkeröiden monitoimitalo olisi ratkaisu peruskorjaustarpeisiin ja palveluverkon tiivistämiseen. Monitoimitilana koulu palvelisi iltaisin ja viikonloppuisin myös alueen järjestöjä, seuroja, kansalaisopistoa, musiikkiopistoa, kuvataidekoulua.

Kuvaus projektin tilanteesta

Vuoden 2020 aikana on tehty hankesuunnitelmaa ja esiselvityksiä. Hankesuunnitelma hyväksytty Kasvatus- ja opetuslautakunnassa maaliskuussa 2021.

Kokonaiskustannukset	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Investointimenot				0	135 533
Rahoitusosuudet				0	
Netto	0	0	0	0	135 533
Muut liittyvät kustannukset:					
				0	
				0	
				0	
Yhteensä	0	0	0	0	135 533
Yhteensä	0	0	0	0	135 533

Talousarvioseuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2020	-200 000		-200 000	0	200 000
2021	0	-380 000	-380 000	135 533	515 533
2022			0		0
yht	-200 000	-380 000	-580 000	135 533	715 533

Investointihankkeen seurantalomake

Leasing

Nimi: Valkealan monitoimitalo**Kuvaus**

Valkealan monitoimitalon hankesuunnitelman valmistelutyötä on tehty vuodesta 2017 alkaen ja viimeisin suunnittelu- vaihe alkoi helmikuussa 2019. Tavoitteena on ollut sijoittaa yhtenäiskoulu ja päiväkoti samaan rakennukseen. Lisäksi monitoimitalon tilojen avaaminen myös muille käyttäjille oli keskeinen suunnittelun lähtökohta. Monitoimitalon tiloja tulevat käyttämään nuorisotyö, kirjasto, kansalaisopiston aikuisryhmät ja lasten sekä nuorten käsityökoulu, kuvataidekoulu, musiikkiopisto sekä perhekeskus. Lisäksi monitoimitalo tarjoaa monipuoliset kokoontumis- ja harrastustilat Valkealan alueen yhdistyksille ja urheiluseuroille.

Riskiarvio

Elinkaarimallia ei ole kaupungilla aiemmin käytetty, joten mallin toimivuudesta ei ole kokemusta. Mallin toimivuus ja käyttökokemus nähdään rakennuksen valmistuttua ja 20 vuoden päästä taloudellisen pitoajan eli vuokra-ajan päätyttyä.

Kuvaus projektin tilanteesta

Hankesuunnitelma hyväksyttiin syksyllä 2019. Hankkeen palveluntuottajan kilpailutus on aloitettu kesällä 2020 ja on edelleen kesken. Palveluntuottajan valinta sekä sopimusten laadinta keväällä 2021. Rakennustyöt ovat alkaneet kesällä 2021, runkovaihe alkaa vuoden vaihteessa 2021-2022 ja sisävalmistusvaiheeseen päästään syksyllä 2022. Rakennus valmistuu arviolta lokakuussa 2023 ja rakennuksen käyttöönotto on tammikuussa 2024.

Kokonaiskustannukset	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Investointimenot				0	-105 107
Rahoitusosuudet				0	
Netto	0	0	0	0	-105 107
Muut liittyvät kustannukset:					
Tonttityöt	-400 000			-400 000	-164 986
				0	
				0	
Yhteensä	-400 000	0	0	-400 000	-164 986
Yhteensä	-400 000	0	0	-400 000	-270 093

Talousarvio seuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2019	0	-200 000	-200 000	-100 907	99 093
2020			0	0	0
2021			0	-4 200	-4 200
yht	0	-200 000	-200 000	-105 107	94 893

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava

Nimi: Keskustan koulu, Kouvola**Kuvaus**

Valtuuston syksyllä 2018 hyväksymän perusopetuksen kehittämissuunnitelman ja marraskuussa 2019 hyväksymän perusopetuksen palveluverkkosuunnitelman mukaan keskustan alueelle rakennetaan uusi yhtenäiskoulu. Keskustan yhtenäiskouluun yhdistetään Kaunisnurmen koulu, Kouvolan yhteiskoulu, Carea-koulu sekä Urheilupuiston koulu. Suunnittelun pohjana on 850 oppilaan koulu, joista 250 erityisen tuen oppilaita. Keskustan alueella on tarvittavan kokoiset ikäluokat turvaamaan koululle joustavat opetusjärjestelyt, jossa huomioituu opetusryhmien optimaalinen koko ja henkilöstömitoitus sekä oppilaiden yksilölliset tuen tarpeet.

Riskiarvio

Kouluun sijoittuva Carea-koulu on tällä hetkellä väistötiloissa. Kaunisnurmen koulun, Kouvolan yhteiskoulun ja Urheilupuiston koulun peruskunto edellyttää peruskorjausta. Kouluverkon kuntotarkastuksessa Kaunisnurmen koulun ja Kouvolan yhteiskoulun peruskorjaustarve on 1-5 vuotta. Urheilupuiston koulun peruskorjaustarve on 5-10 vuotta. Oppilaita ei pystytä sijoittamaan alueella toiminnassa oleviin kouluihin.

Kuvaus projektin tilanteesta

Keskustan koulun sijoittamisesta on tehty ennakkovaikutusten arviointi. Tähän pohjautuen lautakunta on päättänyt koulun sijoituspaikaksi Marjoniemen alueen.

Kokonaiskustannukset	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Investointimenot	0				-8 187
Rahoitusosuudet				0	
Netto	0	0	0	0	-8 187
Muut liittyvät kustannukset:					
				0	
				0	
yhteensä	0	0	0	0	0
yhteensä	0	0	0	0	-8 187

Talousarvio seuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2021	0			-8 187	-8 187
yht	0	0	0	-8 187	-8 187

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava

Nimi: Sarkolan koulu**Kuvaus**

Sarkolan koulu on osa perusopetuksen kehittämissuunnitelman keskisen perhekeskusalueen kouluinvestointeja. Sarkolan kouluun valmistuu tilat 350 oppilaalle.

Sarkolan koulun alueella on tarvittavan kokoiset ikäluokat turvaamaan koululle joustavat opetusjärjestelyt, jossa huomioituu opetusryhmien optimaalinen koko ja henkilöstömitoitus sekä oppilaiden yksilölliset tuen tarpeet.

Riskiarvio

Sarkolan koulun kiinteistö on purettu ja oppilaat on siirretty väistötiloihin. Oppilaita ei pystytä sijoittamaan alueella toiminnassa oleviin kouluihin.

Kuvaus projektin tilanteesta

Hankesuunnitelma on hyväksytty kaupungin hallituksessa marraskuussa 2019. Hankkeen kilpailutus on tehty syksyllä 2020. Urakoitsijavalinta tehtiin marraskuussa 2020 ja urakkasopimus (kvr-urakka) on allekirjoitettu joulukuussa 2020. Rakentaminen alkoi maaliskuussa 2021 ja rakennus valmistuu kesäkuussa 2022. Kesän aikana kalustetaan rakennus ja viimeistellään pihat. Koulutoimi uudessa rakennuksessa alkaa elokuussa 2022.

Kokonaiskustannukset	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähanke					
Investointimenot	12 000 000				-5 004 833
Rahoitusosuudet				0	
Netto	12 000 000	0	0	0	-5 004 833
Muut liittyvät kustannukset:					
Liikennejärjestelyt				0	-429 555
				0	
				0	
yhteensä	0	0	0	0	-429 555
yhteensä	12 000 000	0	0	0	-5 434 388

Talousarvio seuranta

Päähanke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2019	0	-200 000	-200 000	-51 301	148 699
2020	-4 000 000	1 000 000	-3 000 000	-279 203	2 720 797
2021	-6 000 000			-4 674 329	-4 674 329
yht	-10 000 000	800 000	-3 200 000	-5 004 833	-1 804 833

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava

Nimi: RR-Termiinali / rakentaminen I-vaihe**Kuvaus**

Kouvolan rautatie- ja maantietermiinalin (Kouvola RRT) kehittämisessä keskitetään intermodaalikuljetuksia uudelle erityispitkät junat mahdollistavalle avoimen pääsyn periaatteella toimivalle termiinalialueelle. Hanke on EU-rahoitteinen vuodesta 2016 lähtien (Verkojen Eurooppa -rahoitusväline). Hankkeen suunnittelu tehtiin vuosina 2016-2018 jatkaen suoraan toteutuksella vuoden 2019 alussa. Hanke valmistuu vuoden 2022 loppuun mennessä.

Riskiarvio

Hankkeelle on tehty riskiarvio suunnittelun yhteydessä. Siinä tunnistettiin 64 riskiä, joista merkittävimmät liittyvät kuljetuskäytännön sekä termiinalialueen kilpailukykyyn. Hankkeen vaikuttavuus saavutetaan rakennustöiden valmistuttua, ei hankkeen olessa keskeneräinen.

Kuvaus projektin tilanteesta

Rakennusurakka 3 (painopenkereiden purku ja termiinalialueiden rakentaminen) työt jatkuvat aikataulussa ja valmistuvat keuhällä 2022. Rakennusurakka 4 (Kullasvaarantien saneeraus) kilpailutettiin alkuvuodesta, työt alkoivat kesällä ja valmistuvat lokakuussa 2021. RRT-alueen asfaltointi on kilpailutettu kevään aikana, jotka pääosin tehdään vuoden 2022 aikana.

Kokonaiskustannukset 1000 e	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähänke					
Investointimenot	33 800	-1 200		32 600	17 357
Rahoitusosuudet	-6 760	240		-6 520	-2 646
Netto	27 040	-960	0	26 080	14 712

Muut liittyvät kustannukset:

Suunnittelu				0	607
2-4 vaiheiden suunnittelu				0	85
Liikennejärjestelyt				0	80
Käyttötalouden kustannukset					242
Liittyvät kustannukset yhteensä	0	0	0	0	1 014
Yhteensä	27 040	-960	0	26 080	15 726

Talousarvio seuranta 1000 e

Päähänke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2019-2020	22 020	-9 340	12 680	10 858	-1 822
2021	8 920	-960	7 960	3 854	-4 106
yht	30 940	-10 300	20 640	14 712	-5 928

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava

Nimi: Rantapuisto**Kuvaus**

Rantapuiston saneeraus ja rakentaminen luo pohjan asukkaiden vapaa-ajanvietolle laadukkaassa ja monipuolisessa ympäristössä Kuusankosken keskustassa Kymijoen rannalla. 2021 Korvausinvestointina, 2022 -2024 uusinvestointi.

Riskiarvio

-

Kuvaus projektin tilanteesta

Rantapuiston saneerauksen ensimmäinen urakka on kilpailutettu vuonna 2020 ja toteuttaminen alkoi 2021 vuoden alussa. Raitteja ja polkuja rakenteineen on saatu pääosin rakennettua. Samalla on parannettu kuivatuksia sekä kunnostetaan nurmi- ja niittyalueita. Työt valmistuvat näiltä osin syksyllä 2021. Vanhan pappilan kohdalle on rakennettu kivimuur, joka valmistui kesällä. Rakennussuunnittelua on tehty Maunukselan ojan ylittävstä sillasta sekä joen rantaan sijoittuvista laiturirakenteista.

Kokonaiskustannukset 1000 e	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähänke					
Investointimenot	3 200			3 200	587
Rahoitusosuudet				0	
Netto	3 200	0	0	3 200	587
Muut liittyvät kustannukset:					
				0	
Yhteensä	0	0	0	0	0
yhteensä	3 200	0	0	3 200	587

Talousarvio seuranta 1000 e

Päähänke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2018-2020	980	-710	270	246	-24
2020	460		460	341	-119
yht	1 440	-710	730	587	-143

Investointihankkeen seurantalomake

Aktivoitava

Nimi: Kymijoen ulkoilureitti**Kuvaus**

Kymijoen ulkoilureitti muodostaa valmistuessaan Kouvolan keskustan, Kuusankoken ja Korian kautta kulkevan 25 km pituisen rengasreitin. Reitti kulkee noin puolet matkasta Kymijoen rannassa ja sen linjaus hyödyntää pääosin olemassa olevaa kevyen liikenteen yhteysverkostoa.

Riskiarvio

Hankkeen riskit liittyvät reitin kunnossapidon resursseihin. Johtuen Kymijoen jyrkistä rantapenkereistä on osa reiteistä jouduttu rakentamaan puisina pitkospuina ja siltoina. Puurakenteet vaativat säännöllistä kunnossapitoa ja rakenteiden rikkoutuminen voi aiheuttaa vaaratilanteita.

Kuvaus projektin tilanteesta

Lamminrannan osuus valmistui kesäkuun loppuun mennessä. Ulvin ja Keltin osalta urakka on käynnissä ja valmistuu syksyllä 2021.

Kokonaiskustannukset 1000 e	Kustannusarvio	Muutos 1	Muutos 2	Muutettu kustannusarvio	Toteuma yht
Päähänke					
Investointimenot	1 210	49		1 259	1 342
Rahoitusosuudet		-230		-230	
Netto	1 210	-181	0	1 029	1 342
Muut liittyvät kustannukset:					
Kallionimen alue ja rantareitti				0	22
yhteensä	1 210	-181	0	1 029	1 364

Talousarvio seuranta 1000 e

Päähänke	Talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	poikkeama
2018-2020	880	280	1 160	1 079	-81
2021	480	-181	299	263	-36
yht	1 360	99	1 459	1 342	-117